

**TÁPIÓGYÖRGYE
KASTÉLYKERT
ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

2767 Tápiógyörgye, Táncsics M. u.5.

TARTALOMJEGYZÉK

Az óvoda hivatalos elnevezése	4 old.
Érvényességi nyilatkozat	5 old.
A Tápiógyörgye Kastélykert Egységes Óvoda-Bölcsőde Alapító Okirata	6 old.
Törvényességi megfeleltetés	10 old.
Az óvoda nevelőtestületének hitvallása	11 old.
Bevezető gondolatok	12 old.
<u>I. HELYZETELEMLÉS</u>	14 old.
1. Az óvodánk környezeti sajátosságai	14 old.
1.1 Természeti környezet	14 old.
1.2 Társadalmi környezet	16 old.
<u>II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP</u>	17 old.
1. Gyermekeképünk	17 old.
2. Óvodaképünk	18 old.
3. Nevelési alapelveink	19 old.
4. Óvodai nevelésünk célja, feladatai	19 old.
Szakmai dokumentumaink egymásra épülése	22 old.
Pedagógiai programunk célja, feladata, kerete	23 old.
<u>III. A TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI</u>	24 old.
1. Egészséges életmód kialakítása	24 old.
2. Az érzelmi, az erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés	27 old.
3. Az anyanyelvi,- az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	30 old.
3.1. Tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében	31 old.
<u>IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI A TUDATOS FEJLESZTÉS FELTÉTELEI</u>	33 old.
1. Személyi feltételek	33 old.
1.2. Külső/operatív/ szervezés	35 old.
1.3. Tárgyi feltételek	36. old.
2. Objektív külső feltételek	37. old.
<u>V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI KERETE, FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI</u>	38 old.
1. Játék és tanulási tevékenység	41 old.
2. Társas, közösségi tevékenység	46 old.
2.1. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei	48 old.
3. Munkatevékenység	51 old.
4. Szabadidős tevékenység	53 old.

<u>VI. A KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK RENDSZERE</u>	55 old.
1. A társadalmi érintkezést megalapozó foglalkozások	55 old.
1.1. Az anyanyelv	55 old.
1.2. Külső világ tevékeny megismerése, Matematikai tartalom	59 old.
2. Társadalmi gyakorlat belső összefüggéseit tükröző komplex foglalkozások	61 old.
2.1. Születéstől-felnőttkorig	64 old.
2.2. Művészeti tevékenységek	65 old.
2.2.1. Verselés, mesélés	67 old.
2.2.2. Ének-zene, énekes játékok, gyermektánc	70 old.
2.2.3. Rajzolás, mintázás, kézimunka	72 old.
3. Mozgás: (heti rendszerességgel megtartott testnevelés foglalkozások)	75 old.
3.1. Mozgás: Mindennapi testnevelés	77 old.
<u>VII. KOMPETENCIA-ALAPÚ NEVELÉS ÉS AZ INKLUZÍV PEDAGÓGIA</u>	79 old.
<u>VIII. TERVEZÉS, PEDAGÓGIAI ADATKEZELÉS, DOKUMENTÁCIÓK ÉS</u>	
<u>AZOK TERVEZÉSE</u>	81 old.
1. A tervezés dokumentációja	83 old.
1.1. Csoportnapló	83 old.
1.2. Egyéni fejlesztési terv	83 old.
1.3. Az óvoda szakmai dokumentumainak kapcsolata és egymásra épülése	85 old.
<u>IX. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK AZ</u>	
<u>ÓVODÁBAN</u>	86 old.
<u>X. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI</u>	90 old.
<u>XI. KÜLÖNLEWGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE</u>	95 old.
<u>XII. NEMZETI ETNIKAI KISEBBSÉG</u>	107 old.
<u>XIII. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE</u>	110 old.
Szakirodalom	114 old.
Legitimációs záradék	117 old.

<u>Intézmény OM azonosítója:</u>	<u>Készítette:</u>
202836	Lesták Péter Jánosné s.k. intézményvezető aláírása
Legitimációs eljárás: Az érvényességet igazoló aláírások	
4/46/2015. határozatszámom elfogadta: Kisné Cselei Mária s. k. <u>nevelőtestület nevében</u>	Véleménynyilvántartók: Varga Attilán s.k. Szülői Szervezet nevében
<u>Fenntartói egyetértés határozatszáma:</u> /201....(....) <u>Nem releváns</u>	
Ph.	 <i>A fenntartó képviselőjében névaláírás</i>
4/63/2015. határozat számon jóváhagyta: Lesták Péter Jánosné s.k. intézményvezető aláírása	
<u>Hatályos kihirdetés napjától:</u>	
2015. év szeptember hó 1. nap	
<u>A dokumentum jellege:</u>	Nyilvános
<u>Megtalálható:</u> Tápiógyörgye Klastélykert Óvoda és Mini Bölcsőde hirdetőfalán, vezetői irodában és honlapon	
<u>Verziószám:</u> 1./ kettő eredeti példány	
<u>Iktaqtó szám:</u> 65/2015.	

Érvényességi nyilatkozat

Pedagógiai Program érvényességi ideje:

A nevelőtestület határozata alapján érvényes:

2018. szeptember 1-től.

Pedagógiai Program módosításának lehetséges indoka:

- ONAP módosítása,
- törvényi előírások módosítása,
- hálózathibák, leépítés,
- nevelőtestület más program bevezetése mellett dönt,
- egyéb érdekegyeztető fórum, módosító javaslata.

Előírás a program módosításának előterjesztése:

- írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőjének,
- részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.

Bevezetés időpontja:

2015. szeptember 1.

Felülvizsgálat indoka:

- a program beváltás során felmerülő változások beépítése,
- törvényi változásokból adódó feladatok kidolgozása és beépítése.

Okirat száma: TGV/103-2/2024

Alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 8/A. §-a alapján és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 21.§ (2) és (3) bekezdése alapján a Tápiógyörgye Kastélykert Óvoda és Bölcsőde alapító okiratát a következők szerint adom ki:

1. A költségvetési szerv megnevezése, székhelye, telephelye

- 1.1. A költségvetési szerv
1.1.1. megnevezése: Tápiógyörgye Kastélykert Óvoda és Bölcsőde

- 1.2. A költségvetési szerv
1.2.1. székhelye: 2767 Tápiógyörgye, Táncsics Mihály utca 5.
1.2.2. telephelye:

	telephely megnevezése	telephely címe
1	Tápiógyörgye Kastélykert Bölcsőde	2767 Tápiógyörgye, Batthyány utca 3.

2. A költségvetési szerv alapításával és megszűnésével összefüggő rendelkezések

- 2.1. A költségvetési szerv alapítására, átalakítására, megszüntetésére jogosult szerv
2.1.1. megnevezése: Tápiógyörgye Község Önkormányzata
2.1.2. székhelye: 2767 Tápiógyörgye, Szent István tér 1.

2.2. A költségvetési szerv jogelőd költségvetési szervének

	megnevezése	székhelye
1	Cifrapalota Óvodai és Bölcsődei Intézmény	5054 Jászalsászentgyörgy, Rákóczi út 15.

3. A költségvetési szerv irányítása, felügyelete

- 3.1. A költségvetési szerv irányító szervének

- 3.1.1. megnevezése: Tápiógyörgye Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
 3.1.2. székhelye: 2767 Tápiógyörgye, Szent István tér 1.

- 3.2. A költségvetési szerv fenntartójának
 3.2.1. megnevezése: Tápiógyörgye Község Önkormányzata
 3.2.2. székhelye: 2767 Tápiógyörgye, Szent István tér 1.

4. A költségvetési szerv tevékenysége

- 4.1. A költségvetési szerv közfeladata: A költségvetési szerv közfeladata az Nktv. 4.§ 14a. a) pontja alapján: óvodai nevelés, önként vállalt feladata: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 42-43.§ alapján bölcsődei ellátást.

- 4.2. A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazati besorolása:

	szakágazat száma	szakágazat megnevezése
1	851020	Óvodai nevelés

- 4.3. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

Óvoda: Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda telveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, a fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermeke óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Bölcsőde: Gyvt. 42.§ (1)-(2) bek. A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde,

Gyvt.94. §(3a) bek Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település – jogszabályban meghatározottak szerint megállapított – 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

- 4.4. A költségvetési szerv alaptevékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

	kormányzati funkciószám	kormányzati funkció megnevezése
1	091110	Óvodai nevelés, ellátás szakmai feladatai
2	091120	Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatai
3	091140	Óvodai nevelés, ellátás működtetési feladatai

4	096015	Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
5	104031	Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása
6	104035	Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében

- 4.5. A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: óvodai ellátásban és bölcsődei alapellátásban Tápiógyörgye Község igazgatási területe.

5. A költségvetési szerv szervezete és működése

5.1. A költségvetési szerv vezetőjének megbízási rendje: A főigazgatói állást nyilvános pályázat útján kell betölteni. A pályázati eljárás előkészítésével, lebonyolításával kapcsolatos feladatokat a fenntartó önkormányzat jegyzője látja el. A főigazgatói megbízást - határozott időre - legfeljebb 5 évre a fenntartó önkormányzat Képviselő-testülete adja a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény rendelkezéseinek megfelelően. A főigazgató foglalkoztatási jogviszonya a köznevelési foglalkoztatotti jogviszony. A főigazgató felett az egyéb munkáltatói jogokat Tápiógyörgye Község polgármestere gyakorolja.

- 5.2. A költségvetési szervnél alkalmazásban álló személyek jogviszonya:

	foglalkoztatási jogviszony	jogviszonyt szabályozó jogszabály
1	közalkalmazotti jogviszony	A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv.
2	munkaviszony	Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
3	megbízási jogviszony	Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
4	köznevelési foglalkoztatotti jogviszony	A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény

6. A köznevelési intézményre vonatkozó rendelkezések

6.1. A köznevelési intézmény

6.1.1. típusa: többcélú óvoda-bölcsőde

6.1.2. alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: óvodai nevelés, bölcsődei ellátás

6.1.3. gazdálkodásával összefüggő jogosítványok: pénzügyi-gazdálkodási feladatokat ellátó szerv: Tápiógyörgye Polgármesteri Hivatal 2767 Tápiógyörgye, Szent István tér 1.

6.2. A feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám

feladatellátási megnevezése	hely	alapfeladat megnevezése	munkarend megjelölése	maximális gyermeklétszám
1 Tápiógyörgye Kastélykert Óvoda és Bölcsőde	Óvoda és Bölcsőde	óvodai nevelés		125 fő
2 Tápiógyörgye Kastélykert Bölcsőde		bölcsődei ellátás		24 fő

6.3. A feladatellátást szolgáló ingatlanvagyon:

	ingatlan címe	ingatlan helyrajzi száma	vagyoni feletti rendelkezés joga vagy a vagyon használati joga	ingatlan funkciója, célja
1	2767 Tápiógyörgye, Táncsics Mihály utca 5.	378	önkormányzat tulajdona	óvoda
2	2767 Tápiógyörgye, Batthyány utca 3.	16	önkormányzat tulajdona	bölcsőde

ZÁRADÉK

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 5. § (4) bekezdése alapján a Magyar Államkincstár nevében igazolom, hogy jelen alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege megfelel az alapító okiratnak a TÁPIÓGYÓRGYI KASTÉLYKERT ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE 2024. január 17. napján kelt, 2024. január 01. napjától alkalmazandó TGY/102-1/2024 okiratszámú módosító okirattal végrehajtott módosítása szerinti tartalmának.

Kelt: Budapest, 2024. január 22.

Törvényi megfeleltetés

Programunkka **363/2012. (XII.17.) számú Kormányrendelet értelmében, az Óvodai nevelés országos alapprogramja** alapján készült, magában foglalva a haza és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartva a **2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről** (Nkt., ágazati törvény) és az 1993 évi LXXI)X. Köznevelési törvényt valamint annak módosításait.

Köznevelési törvényt valamint annak módosításait.

Ezen kívül programunkba az alábbi törvényeket, rendeletek építettük be:

- * Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- * 229/2012.(VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról
- * 2011. évi CXXIV törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- * 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- * 229/2012.(VIII.28.) Korm.rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- * 30/2012. (IX.28.) EMMI rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések
- * 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve
- * 15/2013. (II:26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- * 17/2013. (III.1.) EMMI rendelet a nemzetiségi óvodai nevelésének irányelve
- * 1997. tv. XXXI. törvény A gyermek védelméről és jogairól
- * 1992. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek UNICEF
- * 185/1999. (XII.13.) Korm.rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógusszakvizsgáról, amely a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII.22.) Korm.rendeletet módosítja
- * 1357/2011. (X.28.) kormányhatározat az építésügyi szabályozás egyszerűsítéséről és az ehhez kapcsolódó szabványok felülvizsgálatáról

Az Óvoda nevelőtestületének hitvallása:

Dorothy Law Holte

Egy élet a kezében... c. vers

Ha a gyermekek kritizálva élnek,
Megtanulnak megbélyegezettnek lenni,
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.
Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,
Megtanulják bűnösnek érezni magukat,
Ha a gyerekek toleráns légkörbe élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bízni.
Ha a gyerekek dicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülve érezni magukat.
Ha a gyerekek méltányosságban élnek,
Megtanulják az igazságosságot.
Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hittel élni.
Ha a gyerekek megerősítve élnek,
Megtanulják magukat szeretni.
Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban.

B e v e z e t ő g o n d o l a t o k

*Az óvoda nemzetnevelő hivatása röviden:
Jó és magyar gyermekszobát nyújtani az egész
nemzetnek.”*

/Kodály Zoltán /

Ezek a gondolatok vezették pedagógiai törekvéseinket, amikor az 1996.évi LXII.törvény értelmében az óvodák helyi nevelési programot írtak vagy kész nevelési programot adaptáltak.

Mi a kész pedagógiai programok közül olyat választottunk, amely híven tükrözte a tápiógyörgyei óvoda pedagógiai szellemiségét.

Ez a program a Gáspár László pedagógiai rendszerére épülő Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program volt. Későbbiekben az óvodai nevelési programunk továbbfejlesztésében a következő innovatív pedagógiai törekvéseink jelentek meg.

Ezt követően 2006-tól sikeresen kiegészítettük helyi nevelési programunkat a „Kompetencia-alapú óvodai programcsomaggal”. Amely az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának szellemiségét hordozta magán, de ugyanakkor a XXI. század szemléletmódjának megfelelően, a kompetencia, mint kategória határozta meg az egész programcsomagot.

2008-tól újabb irányvonalat találtunk, amely nagyban elősegítette a gyermekeink környezettudatos nevelését, a hollisztikus környezetpedagógia alkalmazásával. Ez a „Zöld Óvoda programcsomag” volt.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának kiadásától eltelt időszakban (1996-2009 közötti időszak) nem történt felülvizsgálat, ami napjainkra időszerűvé vált.

A törvény úgy rendelkezett, hogy 2010. szeptembertől a nevelési évet már olyan helyi nevelési programmal indítsuk, amelyet felülvizsgáltunk és megfeleltettünk a kiegészített alapprogramnak. Ennek a törvényi előírásnak eleget téve programunk egyes tartalmi jegyeit hangsúlyosabban jelenítjük meg, vagy korszerűbben, pontosabb megfogalmazással tesszük be a dokumentumunkba. Kiemeljük az inkluzív pedagógiai szemléletet, megerősítjük a kompetencia-alapú nevelést, segítjük a környezettudatos magatartás kialakulását a játék a játékosság elsődleges jellegét hangsúlyozva. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és az azzal összhangban lévő óvodai nevelési programok egymásra épülő, szakmailag

összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy intézményünk szakmai önállósága, az óvodai nevelésünk sokszínűsége által megfeleljünk a társadalomnak és a gyermekek érdekeinek.

Változó korban élünk, melynek minden pozitív és negatív jellemző közélről érintik nevelőmunkánkat.

A változásokat elfogadva sajátos nevelési elveink alapján tudunk lépést tartani a világgal, de továbbra is fontosnak tartjuk, hogy a tápiógyörgyei Kastélykert Óvoda pedagógiai programjának minden egyes területe hozzá járuljon az óvodánkba járó gyermekek harmónikus személyiségfejlődéséhez „a nekik való” óvodai élet megteremtéséhez.

Programunk megalkotásánál figyelembe vettük a nemzeti, etnikai kisebbség és a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit.

A Pedagógiai Programot 2013. augusztusában vizsgáltuk és alakítottuk újra.

Pedagógiai Programunkat az Egységes Óvoda-bölcsőde működésének, és az aktuális törvényeknek 2015 augusztusában megfeleltettük.

A kormányrendelet módosítása következtében az egységes óvoda és bölcsőde helyett 2018.09.01-jétől Mini Bölcsődei csoport működik az intézményben.

I. HELYZETELEMZÉS

1. AZ ÓVODÁNK KÖRNYEZETI SAJÁTOSSÁGAI

1.1 TERMÉSZETI KÖRNYEZET

Tápiógyörgye az Alföldön a Közép-Tisza vidékén a Közép-Tiszai ártérben fekvő település. A falu túlnyomórészt a folyó által feltöltött síkság része, amelyet átszel a lassan folydogáló Tápió-folyó.

Legközelebbi városok: Abony, Szolnok, Nagykáta, Jászberény.

A falu középpontjában fekszik az 1892-ben épült Györgyei család kastélya. Tözsomszédságában található a Katolikus templom amelynek védőszentje Szent Anna.

Tápiógyörgye lakosságának nagyrésze Római Katolikus hitvallású és csak elenyésző számban élnek más vallásúak is. /reformátusok/.

Helyi intézményrendszerünk jól kiépített, mind a kettő nevelési-oktatási intézményünk Kazinczy Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Oktatási Intézmény, (amely egy zeneiskolát is magába foglal) Kastélykert Óvoda próbál megfelelni a jelen és jövő elvárásainak, ezáltal hozzájárulni az odajáró gyermekek harmónikus személyiségfejlődéséhez. Egészségügyi intézményeink a két háziorvos, fogorvos, védőnői szolgálat az új alapokra helyezett alapfokú ellátással próbálnak jó színvonalú egészségügyi szolgáltatást biztosítani.

Településünk egyik központi intézménye a Faluház, amely épületében helyet ad a Községi Könyvtárnak is.

A faluház fontos színtere, helyszíne a községi rendezvényeknek és civilszervezetek működésének.

Gazdag könyvtári állománnyal rendelkezik a könyvtárunk, amely jelentős értéket képvisel.

A Györgyei Kastély hatalmas fái alatt helyezkedik el a Strand és a Tábor. Amely lehetőséget nyújt a helyieknek és a távolról érkezőknek is a jó, kellemes, egészséges időtöltéshez.

Településünk egyik szolgáltató intézménye a Gondozási Központ, amely az idős, beteg emberek színvonalas szociális ellátását biztosítja már hosszú éveken keresztül.

1888-ban a település középpontjában épült a falumúzeum. Az épület jellegzetessége, hogy két, három osztatú lakóházat építettek egybe. Az épület hosszanti oldalán az „ámbit” található, amely a módos parasztházaknál figyelhető meg.

1960-tól paraszti élet használati tárgyainak is otthont ad ez az épület. A múzeum egész évben várja látogatóit. Mellette található a Tájház, amely bemutatja a település környezetének élővilágát.

Községünk intézményeit, tereit sok szobor és emlékmű, díszíti, gazdagítja. Meg kell említeni e legjelentősebbeket, Szentháromság, Szent Orbán, Nepumuki Szent János, Szent Kristóf, Termés és Hajnal szobrokat.

Jelenleg is működik településünkön a régi mólra visszatekintő malom.

Tápiógyörgye törődik egyházi, állami és nemzeti ünnepeivel, megemlékezéseivel ezáltal hagyományt teremtve.

Testvértelepülési kapcsolataink Svájc, Olaszország, Romániához, Szlovákiához kötnek bennünket.

Számtalan civilszervezet működik településünkön, szorosan együttműködve az Önkormányzattal és a település intézményeivel.

A tápiógyörgyei óvoda története:

Az óvoda a falu középpontjában fekszik, a Györgyei család kastélyának kertjében. Innen ered az óvoda későbbi elnevezése is, hogy Kastélykert Óvoda. 1953-ban a község vezetése

létrehozta az első óvodát Tápiógyörgyén a néhai Kántor tanítói házban, melynek vezetője Tajber Ildikó volt. Ez az óvoda csak nyáron működött a betakarítási időszakban, amikor minden asszony, és nagybacska gyermek a határban dolgozott és a kisebbeket nem volt kire otthon hagyni. Ezt követően a község megvásárolta a györgyei kastélyhoz tartozó épületet, amely istálló, kovácsműhely, majd lakóház volt. Ez volt az, az ún. „Lánczi-féle” ház, amit egy hivatalnokról neveztek el. Ezt az épületet később átalakították, óvodát kialakítva, amely nem csak a nyári időszakban, hanem egész évben működött. Eleinte csak kevés gyermek járt az óvodába, de az 1960-as években egyre fokozódott a túljelentkezés. Ennek következtében az óvoda, bővítésre szorult. 1967-ben két csoporttal bővítették, így már 4 csoportos óvoda jött létre. 1968 nyarán elkezdődött a meglévő óvoda korszerűsítése, /belső vizesblokkok, világítás átalakítása/. Egy pár év elteltével az óvoda újra túlszűfoltta vált, kicsinek bizonyult és ezért újra kibővítették az óvoda épületét. Ennek eredményeként 1981. szeptember 1-jétől 5 csoportos óvoda jött létre 125 férőhellyel és tornateremmel. Ez az új szárny a falu összefogásával, rengeteg társadalmi munkával készült, amelyben üzemek, vállalatok is nagymértékben részt vettek. Ebben az épületben konyha is működött, amely színvonalas étkeztetés biztosított óvodásoknak, iskolásoknak és az időskorúaknak. Idővel ez a konyha korszerűtlenné vált már, nem tudta kiszolgálni a község közétkeztetési szükségleteit, ennek következtében 2003. májusában sor került az új, modern korszerű a községi konyha és étkezdé átadására.

2007-ben újabb nagyléptékű fejlesztés megvalósítása írható a falu történetében az új óvoda építésével. Ez az új óvoda, a magyar óvodai nevelés nemzetközileg elismert gyakorlatára, a 3-6 éves korú gyermekek igényeire, a helyi sajátosságok figyelembe vételével épült. Az óvoda külső képével formáiban, színeiben, részleteiben beilleszkedett a faluközpont arculatába.

2015-től egységes óvoda-bölcsődei csoport létrehozása.

2018.09.01-jétől Mini Bölcsődei intézményegység a szakmai programja alapján működik.

Az új óvodában kialakításra került:

hat új óvodai **foglalkoztató**

Az új óvodai foglalkoztatókhoz tágas gyermeköltözők, gyermekmosdók kapcsolódnak. A csoportszobákban elegendő tér áll rendelkezésre a játékszigetek, játékkuckók kialakítására és a nyugodt pihenésre. A csoportszobákhoz teraszok is tartoznak, megnövelve ezáltal a csoportok életterét, így a nap folyamán több időt kinn tölthetnek a szabadlevegőn a gyermekek pl. játékidőben, mindennapos testneveléseken, és a délutáni pihenés időszakában is.

egyéni fejlesztőszoba, logopédiai szoba nyugodt légkörével és a speciális fejlesztőjátékok sokaságával járul hozzá a gyermekek felzárkóztatásához, tehetséggondozásához.

orvosi szoba és a hozzátartozó váró, elkülönítő lehetővé teszi a beteg gyermekek elkülönítését, szakszerű ellátását.

tornaszoba és a hozzátartozó tornaszertár, valamint az azokban tárolt tornaeszközök biztosítják a gyermekek egészséges testi- mozgásfejlődését.

- **nevelői szoba** lehetőséget ad, a pedagógusoknak a napi felkészülésre pedagógiai munkájukban.
- Az óvoda központjában helyezkedik el, az a **központi tér**, ami az óvodai rendezvényeknek, ünnepélyeknek nyújt színhelyet. Pl.: Mihály-napi vásár, karácsonyi ünnepség, évzáró, ballagás.
- Az épület emeleti részében található **tárgyalóban** nevelőtestületünk, és alkalmazotti közösségünk számára értekezleteket, szakmai megbeszéléseket tartunk, amely elősegíti óvodánkban a színvonalas pedagógiai munkálkodásunkat.
- Az óvoda **berendezésében, eszközeiben** a gyermekek életkori sajátosságait, a helyi nevelési programunkat és a sajátos nevelési igényű gyermekek szükségleteit vettük figyelembe.

Az óvoda udvara

Az óvoda udvarán „focipálya” egyensúlyozó rönkök, labdatölcsér a mozgás megszerettetését szolgálja.

Az óvoda középső részében kialakítottunk a gyermekek számára egy un. **játszóudvart**. A játszóudvarban lévő fajátékok környezetbarát és Európai UNIÓS szabványoknak megfelelőek. Pl.: Füzérvár, szekér, homokozók, babaházak stb.

Az óvodánk udvarán, gyermekeink „Játékosan, szabadon, örömmel” fedezik fel azt, hogy a Tápió-vidéken élő állatok, növények mit jelentenek az emberek számára. Ebben a felfedezésben segítenek az itt lévő játékok, satírozó táblák, képkirakók, puzzle, memória játék. A fajátékokat zöld övezet veszi körül örökzöldekkel, virágos növényekkel, gyógynövényekkel színesítve a kertet, amelyeket itt-ott, madáretetők szakítanak meg, hiszen óvodánk „Madár-barát óvoda” is egyben.

A 150 férőhelyes óvoda teljes mértékben megfelel a XXI. századi igényeknek.

A létesítmény alkalmas mozgáskorlátozottak, illetve a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadására is.

Óvodánk hozzájárul az ide járó gyermekek személyiségének teljes kibontakoztatásához, változó testi-, lelki- szükségleteinek, szociális értelmi képességeinek fejlesztéséhez. Az ide járó gyerekeket, szeretet, türelem, segítség, elfogadás veszi körül. Szeretnénk, ha gyermekeink örömmel jönnének az óvodába és majd sok kedves élménnyel hagynák el intézményünket.

Tápiógyörgye őrzi és ápolja az elődök által megteremtett természeti és társadalmi értékeket és folyamatosan törekszik olyan értékteremtésre, amely alapjául szolgálhat az elkövetkezendő évek tápiógyörgyéjének.

1.2. TÁRSADALMI KÖRNYEZET

A falu népessége a 90-es évek elejéig folyamatosan csökkent, majd stagnált, a későbbi években pedig növekedést mutatott.

Sajnos ezidőtájt a györgyei lakosság lélekszámát, nagyrészt a képzetlen, szociális problémákkal küszködő családok letelepedése növelte meg.

Ezeknek a családoknak a település által meghatározott normákhoz való alkalmazkodás rendkívül nehéz volt. A gyermekvállalási kedvet sajnos sok esetben a szociális támogatások motiválták, így nem mindig a legideálisabb családokban születtek a gyermekek. Ezek a szülők és gyermekek eltérő érték és szokásrendszerrel valamint normákat hoztak magukkal, amelyek sajnos a társadalmi elvárásoknak sem igen feleltek meg. Így intézményünknek kiemelt hangsúlyt kellett, és folyamatosan kell fektetnie a szocializációs folyamatra.

Ennek és az ezekhez hasonló, vagy kapcsolódó problémáknak az enyhítésére évről-évre próbálunk megoldásokat keresni óvodánkban.

De a negatív jelenségek ellenére is élnek itt olyan családok, amelyek normakövetők, szorgalmasak, szeretik gyermekeiket, falujukat és aktívan részt vesznek Tápiógyörgye gyarapításában, közösségi életében.

A nevelőtestületünk feladata, hogy felhívja a szülők figyelmét a következő általános problémákra:

- ❖ Annak ellenére, hogy a gyermekek falusi környezetben élnek, mégsem mozognak eleget. Csak annyi időt tartózkodnak mozgással szabad levegőn, amennyit az óvodában töltenek. Így fizikális kondícióik zömmel nem felelnek meg erre a korosztályra jellemző fejlettségi mutatóknak.
Sajnos otthoni idejük nagyrészt TV nézéssel töltik, s ezek a műsorok az esetek nagy többségében nem az óvodás korosztálynak valók.
- ❖ A testi fejlettségen túl, súlyos problémát jelent a gyermekek érzelmi elhanyagoltsága. Annak ellenére, hogy a szülők a munkanélküliség miatt idejük nagyrésztét otthon töltik, nem foglalkoznak gyermekeik érzelmi életével.
Így a gyermekek az érzelmi és akarati élete kialakulatlan. Ennek következtében a gyermekek nagyrésznél magatartásbeli zavarok is jelentkeznek, pl.: túlzott agresszivitás, kezelhetetlenség.
- ❖ Óvodánkban évről-évre egyre több a beszédhibás, illetve a részképesség-zavaros gyermek. Mi a szülők, szakemberek figyelmének felhívásával és fejlesztő programokkal próbálunk ezeken a jelenségeken javítani.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

„Óvodáskorban a magyarság tudatalatti elemeinek beültetése, lassú kifejlesztése a feladatunk.

Magyar mivoltunk épületének mintegy a földalatti alapjait kell itt kirakni.

Minél mélyebbre épül a fundamentum, annál szilárdabb az épület.”

/Kodály Zoltán/

1. GYERMEKKÉPÜNK

Minden gyermek egy egyedülálló csoda, fejlődő személyiség, egyedi és megismételhetetlen. Óriási felelősséggel tartozunk minden egyes gyermek iránt. Ahhoz, hogy gyermekünk alakuló személyiségét a legoptimálisabban tudjuk formálni, ismernünk kell az egyén pszichikus fejlődését, illetve énképük alakulását.

A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan kerüli a nemi sztereotípiák erősítését, elősegíti a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.

Óvodánkban hozzájárulunk a személyiségük teljes fejlődéséhez, kibontakoztatásához, változó testi-lelki szükségleteik, szociális és értelmi képességeik kibontakozásához.

A szülőkkel együttműködve kívánjuk eredményesen fejleszteni, változatos tevékenységformákon, elsősorban a játékon keresztül az idejára gyermekeinket. Szeretnénk,

ha gyermekeink örömmel jönnek óvodába és majd sok kedves óvodai élménnyel hagyják el intézményünket, amelyre mindig szívesen visszaemlékeznek.

2. ÓVODAKÉPÜNK

Az óvoda elsődleges nevelő intézmény.

A családi nevelés kiegészítője, amely a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig biztosítja a gyermekek intézményes nevelését.

Biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének, nevelésének optimális feltételeit.

- ❖ Családias, derűs légkörben sok-sok szeretettel nevelünk.
- ❖ Ahol kinyílik az érzelmek, képzelet, kíváncsiság, beszédkedv.
- ❖ A gyermekeink fejlődéséhez szükséges sokféle, változatos tevékenységet biztosítunk, különös tekintettel a gyermekek legfontosabb tevékenységére, a játékra.
- ❖ Változatos mozgási lehetőségek biztosításával megteremtjük a gyermekek számára a mozgásöröm megélésének lehetőségét, amely biztosítja számukra a testi-lelki szociális harmóniát.
- ❖ Mese, vers, bábozás, képalkotás és a természet csodáinak érzékeltetésével őszinte, nyitott, kíváncsi, toleráns kellő önfegyelmekkel és akarattal rendelkező, jószívű, vidám, segítőkész és becsületes gyermekeket nevelünk.
- ❖ Fontosnak tartjuk, azt hogy a közösségi tevékenységek során formájuk a gyermekek érzelmeit, magatartását, szokásait.
- ❖ Alapozó nevelésünkkel elősegítjük a minél zökkenőmentesebb iskolakezdést.
- ❖ Gyermekeink fejlesztése, képességeik kibontakoztatása az egyéni sajátosságaik figyelembevételével történik.
- ❖ Megfelelő óvodai szocializációval segítjük a többszörösen hátrányos helyzetű gyermeket a majdani iskolai tanulás folyamatában.
- ❖ Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- ❖ Óvodánk pedagógusai figyelembe veszik az egyéni különbségeket és „esélyteremtő” pedagógiai nevelést folytatnak.
- ❖ Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

3. NEVELÉSLAPELVEINK

1. Az óvoda elsődlegesen nevelő intézmény.

- ♦ Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő- személyiségfejlesztő funkció.
- ♦ A gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- ♦ A nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.
- ♦ Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- ♦ Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik: a gyermeki szükséglet kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak megfelelő – tevékenységről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékra; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó megfelelő műveltségtartalmak közvetítésétől; a kisgyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.
- ♦ A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és migráns gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell a kisebbségi önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésben alapuló integrációs lehetőségét.
- ♦ Elkötelezettség és a jövő iránti felelősség vezérli munkánkat és magatartásunkat, emberi kapcsolatainkat.

4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA, FELADATAI

Az óvodai nevelésünk célja: az óvodásaink sokoldalú, harmónikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását elősegítse, az életkori és az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével /ideértve a különleges gondozást igénylő gyermek ellátását is./

Az óvoda funkciói:

- óvó-védő,
- szociális,
- nevelő,
- személyiségfejlesztő funkció.

Az óvodai nevelés általános feladatai:

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- az egészséges életmód kialakítása,
- az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.

Figyelembe vettük a helyi társadalmi elvárásokból felmerülő feladatokat, alkalmazva a már több évre jól bevált, működő nevelési-fejlesztési gyakorlatokat, módszereket, amelyeket helyi adottságaink lehetővé tesznek.

Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

- ⇒ Óvodánk tevékenységrendszere a tárgyi környezete lehetővé teszi a gyermekek **egészséges életmódra nevelését és környezettudatos magatartásuk** alapozását.
- ⇒ Kiemelten kezeljük, és ezért olyan modernizációs elemeket építünk programunkba, amely **pozitív** irányba alakítja **gyermkeink saját egészségükhöz és a természeti környezethez való viszonyát**, törekedve a különböző szociális, kulturális, esetlegesen nyelvi hátrányok ellensúlyozására.
- ⇒ Az egészségvédő, egészségfejlesztő nevelés funkcióját minden gyermekkel kapcsolatosan **egyedi jellegűnek** tekintjük.
- ⇒ Egészségnevelésünk során **hangsúlyozott a testi egészség** (gondozás, edzés, mozgásfejlesztés), a **lelki egészség** (értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság nyújtása, képességfejlesztés) és a **szociális kapcsolatok harmóniája** (közösségi élet segítése.)
- ⇒ **Pedagógiai munkánk során kiemelt az ökológiai szemléletmód alakítása**, a vidék élővilágának és épített környezeti értékeinek felfedeztetése, megismertetése és annak megővására nevelés, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódó, azt védő, a szépre fogékony, lakhelyükhöz kötődő gyermekeket neveljünk.
- ⇒ **A természet- és környezetvédelem fontosságának megismertetése komplex cselekvés útján**, felfedező jellegű játékos programok által valósul meg a napi gyakorlatban.

Célok:

- ⇒ Az egészséges életmód, rekreáció (életmódkultúra) alapozása.
- ⇒ Mozgásos (speciális, sokmozgásos) tevékenységek megismertetése, megszerettetése.
- ⇒ Pozitív személyiségjegyek alakítása, szokás és normarendszer megalapozása – érzelmi-, erkölcsi, közösségi nevelés hatékonyságának növelése.
- ⇒ A környezeti- és művészeti értékek, szépségek felfedeztetése, ápolása.
- ⇒ Természet és környezetvédelem, környezettudatos magatartás kialakítása.
- ⇒ A különbözőség tolerálása, elfogadtatása – inkluzív pedagógiai szemlélet erősítése.
- ⇒ A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazodó képességének fejlesztése integrált nevelése.
- ⇒ Az óvoda-iskola közötti átmenet könnyítése.

Feladatok:

- ⇒ Az egészséges életmód korszerű értelmezésével a gyermekek testi- lelki és értelmi képességeinek fejlesztése. A fejlesztéshez esztétikus, rendezett, balesetmentes és célirányos környezet kialakítása, amely a gyermek számára impulzusokat ad a tevékenykedésre.
- ⇒ A mentális és pszichés fejlesztés érdekében az érzelmi biztonság megteremtése.
- ⇒ A gyermekek érdeklődésére-, aktivizálására-, egyéni sajátosságaira-, fejlődési ütemére épülő ismeretnyújtás, készség-, képességfejlesztés, attitűdalakítás.
- ⇒ Az iskolai élet kezdésére megfelelő biológiai, játékos elemeket tartalmazó kialakítása, sokszínű változatos, cselekedtetől játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálásával:
 - biológiai érettség: nagy- és finommotoros mozgás-, egyensúlyérzék-, térirány-, vizuális észlelés fejlesztése, auditív információk feldolgozása, keresztcsatornák fejlesztése (vizuális-tapintásgos, vizuális-auditív, vizuális-kinesztétikus, auditív-taktilis, interperszonális működés, szem-kéz, szem-láb koordináció),
 - szociális érettség: érzelmi, akarati élet formálása, magatartás-, viselkedéskultúra, társas kapcsolatok fejlesztése, felnőttekhez és a tanuláshoz való pozitív viszony alakítása, teljesítményen keresztül történő „én érvényesítés”, önállóság fejlesztése, a feladattudat-, feladattartás-, önálló helyzetmegoldásokra való képesség kialakítása,
 - pszichikus érettség: beszédképesség, figyelem, emlékezet, gondolkodás, kreatív képzelet életkornak megfelelő fejlesztése.

A tápiógyörgyei Kastélykert Óvoda pedagógiai munkájában három nevelési programot ötvöz egybe.

1. Gáspár László pedagógiájára épülő Tevékenységeközpontú Óvodai Nevelési Program.

A program a 3-7 éves gyermekeket állítja a középpontba.

Célja: A 3-7 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra, azaz az életre való felkészítés tevékenységek által.

Ebben kiemelt fontosságú szerepe van, a kooperációnak és kommunikációnak, /együtműködés során a konszenzusra való törekvés./

2. A Kompetencia-alapú óvodai programcsomag

Célja: hogy a gyermekek felfedezzék képességeiket, készségeiket, azokat fejlesztve kialakuljon egészséges önbizalmuk „én tudatuk” és ezáltal képesek legyenek az élethosszig tartó tanulásra, amely segíti őket abban, hogy az életük során eléjük gördülő akadályokat zökkenőmentesen tudják elhárítani, a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének biztosításával.

A programcsomag témakörei:

- Óvoda – iskola átmenet kérdése

- Inklúzió, integráció és differenciálás (óvónő és dajka együtműködése)

- A roma integráció

- A sérült gyermekekkel való bánásmód

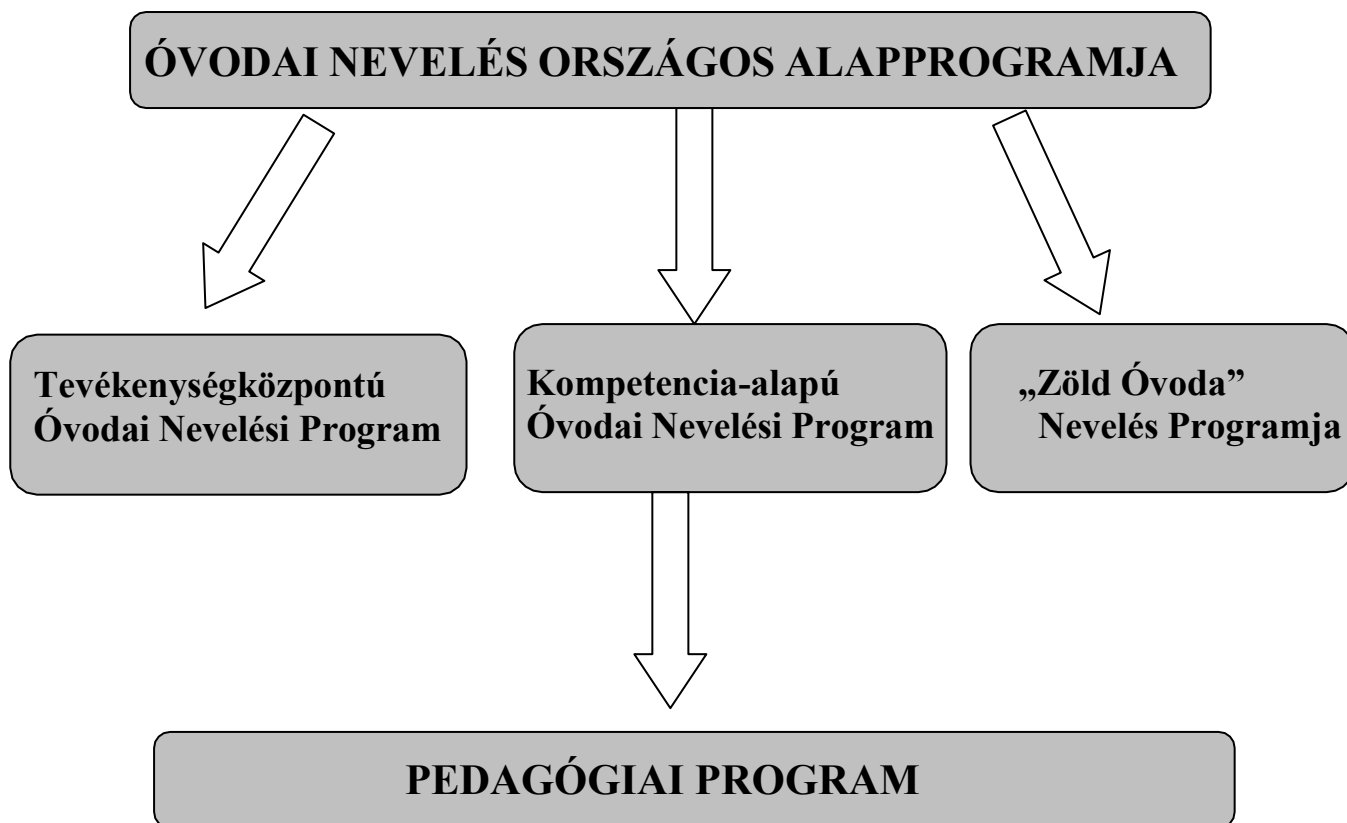
Mindezt az integráció, befogadó pedagógia, és az inkluzív pedagógiának alkalmazásával valósítjuk meg, mert egy gyermek fejleszthetőségéről sem mondunk le, és nem a felzárkóztatás a cél, hanem a gyermeket a saját képességei szintjén a maximumra juttatása.

3. A Zöld óvoda programcsomag

Cél: 1./ A gyermekek életre az élethosszig tartó tanulásra nevelése

2./ A holisztikus /egész évben folyamatos megfigyelésen alapuló/ környezetpedagógia alkalmazásával, ahol a játékoság + cselekvés+kooperáció + kommunikáció egysége van jelen, neveljük gyermekeinket a természeti-társadalmi környezet tudatos megóvására a néphagyományok őrzésére.

SZAKMAI DOKUMENTUMAINK EGYMÁSRA ÉPÜLÉSE

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK CÉLJA, FELADATA, KERETE

Óvodai nevelésünk célja:

Az óvodásaink sokoldalú, harmónikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását elősegítse, az életkori és az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével /ideértve a különleges gondozást igénylőgyermek ellátását is./

1. Tevékenységek központú Óvodai Nevelési Program célja:

A 3-7 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra, azaz az életre való felkészítés tevékenységek által.

Ebben kiemelt fontosságú szerepe van, a kooperációnak és kommunikációnak, és az együttműködés során a konszenzusra való törekvésnek

2. - A Kompetencia-alapú óvodai programcsomag célja:

A gyermekek felfedezzék képességeiket, készségeiket, azokat fejlesztve kialakuljon egészséges önbizalmuk „én tudatuk” és ezáltal képesek legyenek az élethosszig tartó tanulásra, amely segíti őket abban, hogy az életük során eléjük gördülő akadályokat zökkenőmentesen tudják elhárítani, a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének biztosításával.

3. A Zöld óvoda programcsomag célja:

A gyermekek életre az élethosszig tartó tanulásra nevelése

A tanulás tervezésének folyamata

Az óvodai nevelés általános feladatai:

Egészséges életmód alakítása
Érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása
Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés megvalósítása,

Kompetencia-alapú programcsomag tartalmi jegyei:

1. Óvoda-iskola átmenet.
2. Játék.
3. Integráció, inklúzió, befogadó pedagógia alkalmazása.

Tevékenységek központú Óvodai Nevelési Program 4-es feladatrendszer

1. Játék és tanulási tevékenység
2. Társas, közösségi tevékenység
3. Munkatevékenység

„Zöld Óvoda” programcsomag tartalmi jegyei kiemelten a következő tevékenységekben jelennek meg.

1. Táplálkozás.
2. Tisztálkodás.
3. Mozgás.

4. A gyermekek fejlődésének nyomonkövetése – képességszint meghatározása. 5. Érzelmi-erkölcsi nevelés. 6. Roma integrációs. 7. Családokkal való hatékony együttműködés. 8. Óvónő és dajka együttműködésének hangsúlyozottsága.	4. Szabadidős tevékenység <u>Tevékenységek központú Óvodai Nevelési Program rendszerében működő tevékenység formái:</u> 1. Anyanyelv 2. Matematika 3. Természet-társadalom-ember 4. Művészeti tevékenységek: - mese-vers, dramatizálás, bábozás, - ének-zene, énekes játékok, - vizuális tevékenységek - mindennapos testnevelés.	4. Levegőzés. 5. Naposság. 6. Pihenés. 7. Differenciálás. 8. Növényzet ápolása. 9. Állatgondozás. 10. Hulladékgyűjtés. 11. Kirándulások. 12. Zöld jeles napok.
---	--	---

III. A TEVÉKENYSÉGKÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

1. Egészséges életmód kialakítása
2. az érzelmi nevelés biztosítása és szocializáció
3. Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD KIALAKÍTÁSA

*Egyre legyen különös gondod,
s ez az egy az egészség, mindig a kórt okolod,
de a bajt te magadnak okozod!”*

(Cato)

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, ezen belül az egészséges életvitel, életmód alakítása. Az egészséges életmódra nevelés az egészséges életvitel igényeinek alakítása, ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Célunk: Az egészséges életmód iránti igény megalapozása, a testi képességek lehetőség szerinti fejlesztése.
A gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése.
Testi-lelki egészség biztosítása.

Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése:

- ♦ a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,

- ♦ a harmónikus, összerendezett mozgásfejlődésének elősegítése,
- ♦ a gyermek testi képességei fejlődésének segítése,
- ♦ a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megszerzése,
- ♦ az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,
- ♦ testápolás fontossága,
- ♦ a helyes fogápolás elsajátítása,
- ♦ a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges és biztonságos környezet biztosítása,
- ♦ ha szükséges megfelelő szakember bevonása, speciális gondozó, prevenció és korrekció testi-lelki nevelési feladatok ellátása.

A zavartalan fejlődéshez, az egészség fenntartásához a gyermekek fokozott gondozása elengedhetetlen követelmény. A gondozási feladatok végzése az óvodában dolgozó valamennyi felnőtt (óvónő, dajka) feladata. Fontos, hogy a gyermek megtanulja önállóan ellátni magát. Ehhez nyújt segítséget – az egyéni bánásmód és az egyes gyermekek sajátos igényeinek figyelembevételével – az óvónő és a dajka.

Fokozottan figyelünk arra, hogy igényükké váljon a tisztálkodás.

Fontos a gyermekek testi-fizikai szükségleteinek kielégítése. Mivel napirendünk rugalmas, így tudjuk biztosítani, hogy minden gyermeknek megfelelő hely és idő álljon rendelkezésére ezek kielégítésére. Sajnos az érkezések időpontjai kötöttek – az ebédli szűkössége miatt – ezért az étkezéssel kapcsolatos szokások begyakorlására korlátolt idő áll a gyermekek rendelkezésére. Mivel egyidőben étkezünk az iskolai napközis csoporttal így a halk beszélgetés sem követelhető meg a gyermekektől, mivel az alapzaj már eleve igen hangos.

Ebéd után minden gyermek fogat mos.

Ismerkednek a szájápolással, elsajátítják a fogmosás helyes technikáját, és ezáltal igényükké válik a szájápolás, kialakul bennük a fog- és a szájápolás fontossága

A gyermekek mozgásának fejlesztése öröforrás és alkalmas lehetőség az esetleges mozgáshibák korrigálására is. Lehetőleg felváltva biztosítjuk a mozgást és az ülással együttjáró tevékenységeket. Kihasználunk nap folyamán minden lehetőséget a mozgásra!

Célunk, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek a szabadban.

A gyermekek testi képességeit a mindennapi testnevelések alkalmával és a szervezett testnevelés foglalkozásokon (heti 1 alkalom) fejlesztjük. Ezen kívül a nap folyamán bármikor a mozgásos játékok spontán szervezésével, illetve játszásával.

Alkalmankénti játékos torna keretében beiktatunk tartásjavító és lúdtalptornát is.

A gyermek életrendjében a levegőztetésnek, mint elsőrendű edzési lehetőségnek minden évszakban fontos szerepe van. Törekszünk arra, hogy naponta a szabadban töltött idő – időjárástól függően minél több legyen.

Az időjárásnak megfelelő, réteges és praktikus öltözködés kialakítására nagy hangsúlyt helyezünk. A szülői értekezleteken erre a szülők figyelmét felhívjuk és kérjük

együttműködésüket. Fontosnak tartjuk azt, hogy váltóruhát hozzanak a szülők gyermekeik számára, amelyet külön jellel ellátott zsákban tárolunk.

A délutáni pihenéshez levetik a nadrágjukat, a pulóverjüket, az esetleg szoros, kényelmetlen ruhadarabokat. Saját tiszta lepedőt és ágyneműt használnak, amelyet szintén jellel ellátott zsákban helyezünk el.

A testi képességeik fejlesztésére, a mindennapi testnevelésre fákkal, növényekkel, füves területtel, mozgásfejlesztő játékeszközökkel folyamatosan bővülő udvar ad lehetőséget, illetve a minden csoportszobához tartozó terasz, az óvoda aulája és a tornaterem.

Az óvodapedagógus feladat az egészséges életmód kialakításában:

- ⇒ A gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása.
- ⇒ A gyermek alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése.
- ⇒ Az időjárástól függően a lehető legtöbb idő eltöltése a szabadban, illetve ennek biztosítása, séták szervezése. Nyáron napozás, légfürdő, télen hóban, hóval való játék.
- ⇒ Az egészséges óvodai környezet megteremtése.
- ⇒ Szellőztetés szükség szerint, télen párologtató elhelyezése a csoportszobában.
- ⇒ Ügyelni a gyermekek réteges, praktikus öltözködésére, illetve az erre való igény kialakítása (komfortérzés).
- ⇒ Példamutatás a tisztálkodás terén – evés előtti és utáni kézmosás, illetve szükség szerinti (ha koszos a gyermek keze, vagy bármely testrésze).
Ne felejtse el az óvodapedagógus, hogy a példaadás a legerősebb nevelő erő.
- ⇒ Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása, biztosítása.
- ⇒ Biztosítson az udvaron és a csoportszobában egyaránt lehetőséget a változatos, sokféle tevékenységhez.
- ⇒ Azonnal jelezze az óvoda vezetőjének, ha balesetveszélyt (forrást) észlel.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- ♦ Szokásukká válik a rendszeres, gondos tisztálkodás, fogápolás!
- ♦ Önállóan végzik a testápolási tevékenységeket a nap során bármikor, ha szükséges!
- ♦ Önállóan, megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek, képesek kiválasztani az időjárásnak megfelelő ruházatot!
- ♦ Holmijukat, ágyneműjüket hajtogatva teszik a helyére!
- ♦ Igényesek, ügyelnek környezetük rendjére és tisztaságára!
- ♦ Ismerik a kultúrált, étkezés szokásait, biztonságosan használják az evőeszközöket!
- ♦ Szeretnek a szabadban tartózkodni, mozgásos tevékenységeket végezni, kirándulni.

A konyha a gyermekeknek az étkezésnél gyakran biztosít friss, nyers zöldséget, gyümölcsöt, valamint szülői támogatással, heti rendszerességgel gyümölcsnapot tartunk (zöldség, gyümölcs, aszalt gyümölcs, olajos magvak).

Így is hozzájárulnánk a gyermekek vitaminpótlásához, egészséges táplálkozásához. Gyümölcsnapok szervezésénél egyben a szülők figyelmét is felhívjuk az egészséges táplálkozás friss, nyers gyümölcsök, zöldségfélék fontosságára. A nyári nagy melegben naponta több alkalommal limonádét, vizet adunk a gyermekeknek, vízpótlás céljából. A védőnő, alkalmanként ellenőzi a gyermekek testének, és ruházatának tisztaságát. Minden nevelési évben fogorvosi ellenőrzésen vesz részt minden óvodás gyermek, mely után jelezzük a szülőnek, ha valamilyen beavatkozásra van szükség a fogorvos szerint.

2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Célja:

1. A gyermekek egyéni és társas szükségleteinek biztosítása erkölcsi életének, magatartásának, érzelmi akarati életének formálása.

Az érzelmi nevelés feladata:

- ♦ Az érzelmi nevelés területén az állandó differenciálás, az erkölcsi, esztétikai és intellektuális érzelmek megjelenése, majd ennek a szerepe a személyiség egészének fejlődésére, az érzelmi életnek, mint a szociális fejlettségi szint segítése a nevelőmunkában.
- ♦ Az óvodapedagógus és dajka ismerje fel az érzelmek kifejezéseit, az együttérzés képességét, a toleranciát a gyermek iránt.
- ♦ Az érzelmi nevelést felelősségteljesen lelkiismeretesen nagy odafigyeléssel a szabályok, normák betartásával épüljön be a nevelési folyamatba és a nevelőmunkába.
- ♦ Az óvodában az érzelmi biztonság, otthonosság, derűs szeretetteljes légkör biztosítása, a gyermekeket az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások, ingerek érik.
- ♦ Pozitív kapcsolat kialakítása az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-gyermek között, a szeretet, a tisztelet, a megbecsülés, a kötődés képességének fejlesztése.
- ♦ A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése.
- ♦ Az óvodai lehetőségek, az együttműködés, az önértékelés, önérvényesítés, társas szükségletek kialakítása.
- ♦ Ha szükséges, a szakemberekkel való együttműködés, a gyermekeknél bekövetkezett törődést igénylő zavarok megfelelő ellátása: pl.: logopédus, pszichológus, gyógypedagógus stb. közreműködése segítése a nevelőmunkában.
- ♦ Az érzelmi nevelést óvodánkban fontos feladatnak tekintjük, nagy odafigyeléssel, kellő figyelemmel kísérjük.

1. Az óvodáskorú gyermek, jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság „otthonosság”, derűs, kiegyensúlyozott szeretetteljes légkör vegye körül. Mindezt szükséges, hogy

- már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik a gyermeket;

- az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka, gyermek-gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és „éntudatának” alakulását, és engedjen teret önkifejező önértékesítő „énértékesítő” törekvéseinek;
- az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermek kielégíthesse természetes társas szükségleteit; nevelje a gyermeket a másság különbözőségei elfogadására, tiszteletére.

2. A szocializáció szempontjából különös jelentőségű a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása. Ezért olyan óvodai élet szervezése kívánatos, amely segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) fejlődését, a szokás- és normarendszerének megalapozását.

3. A gyermek nyitottságára építve az óvoda segítse elő, hogy a gyermek tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tisztelje és becsülje azt. Ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldre való kötődés alapja.

4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus és óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.

5. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, illetve valamint a kiemelkedő képességű gyermekek nevelése speciális ismereteket, sajátos törődést igényel, szükség esetén megfelelő szakemberek (pszichológus, logopédus, vagy más gyógypedagógus, konduktor stb.) közreműködésével.

Óvodánk a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg és a gyermek további fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul.

Az óvodáskorban az érzelmi intelligencia összetevői közül *fontos a saját érzelmek felismerése, tudatosítása és a helyzethez, az érzelm minőségéhez illeszkedő kifejezése.* (Például szomorúság vagy félelem esetén ne az öröm viselkedésese jeleit mutassa valaki, azaz ne vigyorogjon, ugráljon bolondozzon.)

Ebben az időszakban ismerkednek a gyerekek az *érzelmek kifejezésének különféle módjaival*, finomabb, differenciáltabb fokozataival. Bár eleinte az egocentrikus érzelmkifejezések uralkodnak náluk, de fokozódó kíváncsisággal figyelik a felnőtt mintákat, és próbálkoznak saját érzelmkifejezéseiknek a módosításával. Ki kell emelni, hogy ezt a feladatot ugyan jórészt a felnőtt környezet példáiból tanulják meg az óvodások, de elengedhetetlenül fontosak ebből a szempontból a *gyerektársakkal folytatott interakciók*, főként az együttes élmények és a szerepjátszás során szerzett tapasztalatok.

Az érzelmi neveléshez hozzátartozik az empátia, a kiegyensúlyozottság. Az óvodában sokoldalú érzelmi kifejezések, pozitív élmények hozzájárulnak a gyermeki személyiségnek kifejlődéséhez, és ezzel együtt a társaik megértéséhez.

Óvodánkban különösen fontosnak tartjuk, hogy odafigyeljünk a viselkedési nehézségekkel és zavarokkal küzdő gyermekekre, melyek törődést és megértő nevelői magatartást is igényelnek.

Az óvodai nevelés során arra törekszünk, hogy az óvodánkban dolgozó óvónők, dajkák biztonságot, szeretet érzelmi biztonságot adjanak a gyermekek számára, legyen modellértékű ezen felnőttek viselkedése.

Az érzelmi nevelés területén fontos szerepet játszik még a haszontalan az egész délután TV előtti ülés, milyen káros a gyermek gondolkodására, fantáziájára és magatartásukban is negatív hatásokat ér el.

Az óvodapedagógus feladatai a gyermeki szükségletek kielégítésében:

- ♦ A proszociális magatartás (mint az agresszió ellentétje pl.: önzetlen támogatás, együttműködés segítése, biztató, bátorító viselkedés) a nevelő példamutatására támaszkodik, ezt a nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakításával, magyarázatokkal fejlesztjük.
- ♦ Az első nevelési évében, a beszoktatás ideje alatt, vagy előtt, családlátogatásokat is végzünk. A gyermek, és a család jobb megismerése céljából. A gyermek családban betöltött helyéről és szokásairól.
- ♦ A nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása.
- ♦ A gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása.
- ♦ A komplex foglalkozásokon előtérbe kerülnek az érzelmi nevelést segítő, változatos, cselekvéses tevékenységek (báb, mese, játék stb.).
- ♦ Modell értékű óvónői és dajkai viselkedés.
- ♦ Olyan tevékenységek szervezése, melyben a gyermeki együttműködés gyakorolható.
- ♦ Ünnepek, hagyományok megszervezésével az élmény befogadás képességének fejlesztése.

Számunkra fontos az óvodapedagógusi attitűd, az ezzel szemben támasztott követelmények:

- ⇒ Az óvónő-gyermek kapcsolatát jellemezze az odafigyelés, az elfogadás, együttes munkálkodás, az odafigyelés a gyermekek felé.
- ⇒ Érthető, világos szabályrendszereket alkalmazzon.
- ⇒ A rövid és hosszútávú célok kitűzésénél fontos a célok közötti prioritás.
- ⇒ Határozott, következetes, de emellett „meleg és támogató” is legyen.
- ⇒ A gyermekkel való kapcsolatában a tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés jellemezze.
- ⇒ Konfliktus esetén rendkívül tapintatosan és kizárólag a gyermek érdekeit figyelembe véve kell közelíteni a megoldás felé.
- ⇒ Az érzelmi nevelés a beszoktatástól az óvodáskor végéig tart.
- ⇒ Nagyon fontos a gyermek-óvónő együttműködése, a tevékenységek sokaságának szervezése, s az legyen érdekes, a gyermek életkorának megfelelő.
- ⇒ Az óvodában eltöltött időszak, általában 3 év, legyen áthatva a szeretetteljes légkörrel, fontos szerepet töltsön be az érzelmi nevelés.
- ⇒ **A gyermeki magatartás alakulás szempontjából legyen modellértékű az óvodapedagógus és az óvoda más dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése.**

Óvodáskor végére az érzelmi nevelés és a szocializáció területén várható fejlődés:

- ♦ Ragaszkodnak egymáshoz, felnőttekhez, ezt ki is fejezik tetteikben, szavakban.
- ♦ Képesek a gyermekek együtt tevékenykedni, egymásnak segíteni.
- ♦ A helyes viselkedési szokások, szabályok megtartása igényükké válik.
- ♦ Csoporttársaik, barátaik iránt érdeklődnek, hiányolják egymást. Kisebb konfliktusok megoldására képesek.
- ♦ Megtanulják érzelmeiket kifejezni.
- ♦ A szocializáció szempontjából különös jelentőségű legyen, a közös élményekre épülő tevékenységek gyakoriságának, az erkölcsi tulajdonságoknak, a szokás és normarendszereknek a megalapozására.
- ♦ Az óvodapedagógus - gyermek, gyermek – dajka, gyermek – gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.
- ♦ Az óvoda teremtsen lehetőséget arra, hogy a gyermekek elégtérjen ki természetes, társas szükségleteiket, az óvodapedagógusok neveljék a különbözőségek elfogadására, tiszteletére.
- ♦ Az óvodáskor végére különös jelentőségű a közös tevékenységek gyakorlása, mely megalapozza a szokás- és normarendszer megalapozását. Az iskolaérettség szempontjából.
- ♦ Óvodáskor végére ismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- ♦ Az óvodai nevelésben a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb szinten álló, (érzékszervi, értelmi, vagy mozgássérült) hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelését szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködésével és az óvodapedagógussal látjuk el.

3 AZ ANYANYELVI, - AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és stimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az értelmi fejlődés általában a környező világ megismerését és az egyre jobb alkalmazkodást eredményezi.

1. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes minta és szabálykövetéssel adással (a javítás elkerülésével)- az óvodai nevelőtevékenység egészében kiemelt jelentőségű jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

2. Az óvoda a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos

tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhethet az őt körülvevő természet és társadalmi környezetéről.

3. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

Célja: Az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése attitűdök erősítése és képességek fejlesztése.

Az óvodáskorú gyermek észlelésének, figyelmének, emlékezetének, képzeletének és gondolkodásának fejlesztése.

A kooperációs és kommunikációs képességek fejlesztése tevékenységekben, tevékenységek által.

A fejlesztés feltétele: a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Feladata:

1. A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendszerezése különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, valamint az értelmi képességek (észlelés, érzékelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és a kreativitás fejlesztése.)
2. A fejlesztés helye, tartalma, nevelési alaphelyzetek a
 1. játék és tanulás,
 2. társas és közösségi élet, csoportok látogatása
 3. munkatevékenységek,
 4. szabadidős tevékenységek.

A fejlesztés lehetséges formái:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás-, és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- a cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

3.1. A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében:

- ❖ A gyermeki személyiség kibontakoztatása, fejlesztése akkor lesz teljes, ha a napi tevékenységekkel nemcsak lehetőséget adunk, a fejlődésre, hanem a tudatosan tervezett, szervezett nevelési helyzetek megteremtésével elősegítjük azt.

- ❖ A tevékenység szervezésének és képességfejlesztésének kölcsönös kapcsolatban kell állnia. Felismerve a fejlődő gyermek sajátos életkori, egyenkénti szükségleteit.
- ❖ A tevékenység több szempontból is bázisa a képességfejlesztésnek, a lényeg mindig az legyen, hogy cselekvés közben cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek és valódi, a környezetben meglévő problémákkal foglalkozzon. Legyen kiemelt jelentőségű az anyanyelvfejlesztés, - különösen a beszédkedv fenntartása, a gyermek meghallgatása, gyermeki kérdések érvényesülése, konkrét, igényes válaszok adása.
- ❖ A tervezésnél ne az ismeretanyag növelésére, hanem a sokoldalú megismerésre, megközelítésre helyezzük a hangsúlyt.

Az óvodapedagógus feladatai a tevékenységek megszervezésében:

- ⇒ A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra, valamint tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységet, amelyen keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- ⇒ A gyermek személyiségének kibontakoztatása személyre szabott pozitív egyéni fejlesztő értékeléssel.
- ⇒ Minden esetben elegendő idő, hely megfelelő mennyiségű eszköz, legyen szükség szerint ötlet.
- ⇒ Élmények nyújtásánál segítse elő sokrétűbb és minél komplexebb tevékenységformák kialakítását az óvodai csoportba – tágabb környezetben – helyi lehetőségek, hagyományok megismertetésével, kihasználásával.
- ⇒ Adja meg a gyermek számára az önállóan megválasztott belsőből fakadó tevékenységre a lehetőséget.
- ⇒ A tevékenységek megszervezésében támaszkodjon a gyermekek tapasztalataira.

3.2. Képességek szerepe a nevelési cél elérésében:

- ⇒ Tudjuk, hogy a tevékenység több szempontból bázis a képességek fejlesztésének.
- ⇒ Képesség tevékenység közben fejlődik ezért $\longrightarrow$ **FORRÁSA**
- ⇒ Képesség/meghatározott tevékenység, alkalmasság, ezért $\longrightarrow$ **CÉLJA**
- ⇒ Adekvált képességek csak konkrét tev.formálhatók $\longrightarrow$ **ESZKÖZE**
- ⇒ Képességek meghatározott tevékenységben nyilvánulnak meg $\longrightarrow$ **SZÍNHELYE**

Minden képesség valamilyen tevékenységre alkalmasság, ezért nevelésünkben az egyéni képességek intenzív fejlesztése társadalmi szükségletből is adódik.

A gyermek egyéni képességeinek fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a kooperációs és kommunikációs képességek fejlesztésére.

Óvodapedagógus feladata a képességek fejlesztésében:

- ⇒ Folyamatosan biztosítsa a gyermekek számára a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségét.
- ⇒ Folyamatos megfigyelés útján alkosson tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről. Ennek birtokában végezzen további fejlesztést.
- ⇒ A kiemelkedő képességű, vagy részképesség fejlődésben elmaradt gyermekekre, egyéni szabott fejlesztési terv alapján gyakoroljon hatást.
- ⇒ Minden gyermek képességét önmagához, a saját lehetőségéhez – viszonyítva igyekezzen fejleszteni.
- ⇒ A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenység biztosítása.
- ⇒ A gyermek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának feladattudatának fejlesztése.
- ⇒ A jobb, gyorsabb megismeréshez, fejlesztéshez alkalmazzon mérési – értékelési eljárásokat.
- ⇒ Szükség esetén minél előbb megfelelő szakembertől segítség szakvélemény kérése.

Az értelmi fejlesztés, nevelés területén a fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ♦ A gyermekek szívesen vesznek részt szűkebb és tágabb környezetük, az őket körülvevő valóság megismerésében.
- ♦ Aktívan érdeklődnek spontán és szervezett ismeretszerzés során.
- ♦ Képesek megfigyelésre, érzékelésre – ismeretek bővítésére, rendszerezésére.
- ♦ Életkoruknak megfelelő ideig képesek egy adott dologra figyelni, felidézni, visszaemlékezni.
- ♦ Képesek eseményeket, történeteket saját szavaikkal elmondani.
- ♦ Élményeiket elmesélik, képesek meséket kitalálni.
- ♦ Tudják ismereteiket összehasonlítani – összefüggéseket felismerni.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI A TUDATOS FEJLESZTÉS FELTÉTELEI

*„Az első lépés a siker felé az,
Hogy képes legyél minden fizikai
És szellemi energiáddal egy problémára
Összpontosítani anélkül, hogy elcsüggednél.”*

/Thomas Edison/

1. Személyi feltételek:

Ahhoz, hogy a nevelési hatásrendszer célirányosan és hatékonyan működjön, minden felnőtt dolgozónak a gyermekeket tiszteletben tartó és elfogadó, a megváltozott igényeknek

megfelelő jellegű és minőségű magatartást és értékeket hordozó tevékenységformát kell előtérbe helyeznie.

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus. Az óvodapedagógusnak az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottakkal, a dajkákkal történő összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

Ők a nevelési folyamat segítői, olyan erőforrások, akik értékközvetítő lehetőséget hordoznak, így értékközvetítő modell tulajdonságaival kell rendelkezniük:

- Szeretet és kötődés képességével való rendelkezés.
Mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének kialakítása önmagunkban.
A gyermekek feltétel nélküli elfogadása, másságának tolerálására való képesség kialakítása.
Valós értékeket közvetíteni, átadni tudás képessége.
Azonosulni tud a Pedagógiai Programunk alapértékeivel.
- Modell és példaértékűnek számít viselkedése, beszédstílusa, empátiás, kommunikációs, konfliktuskezelő, együttműködő, helyzetfelismerő képessége, rugalmassága, fegyelmezettsége, segítőkészsége és kreativitása.
- Személyiségvonásaiban jelenjen meg a humanizmus, a pedagógiai optimizmus. Tetteiben legyen érezhető a hitelesség, tapintat.
- A munka tiszteletét, az értékmegővő magatartást, kulturális és természeti értékeink védelmét és óvását.
- Törekszik a partnerekkel minél harmónikusabb és minél jobb együttműködésre.
- Elítéli a vandalizmust.
- Fontosnak tartja az állandó önfejlesztést, innovációt.
- Önmagával és a munkájával szemben igényes.
- Célja a gyermekekben a magyarságtudat kialakítása és a hazaszeretetre nevelés.

Óvodapedagógus, dajka együttműködése

Az óvodapedagógus és dajka aktív együttműködése során nevelésben megmutatkozva hatása jelentős.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés kiemelte a dajkákat a hagyományos dajkai szerepkörből. Így a dajka nem csak külső szemlélője, hanem aktív részese is az óvodai csoport életének. Segítője az óvodapedagógusnak nevelőhatásával, hozzájárul a gyermek fejlődéséhez. Ők is ismerik nevelési elveinket, céljainkat, az óvodai nevelésben betöltött szerepük fontosságát.

A demokratikus, modellrendszerű intézményekben a közös értékek, közös normák által meghatározott célok mentén egyenlő jogok érvényesülnek a döntésben.

A hangsúly a szaktudáson alapuló szaktekintélyen van, a véleménykülönbségek természetesen, de ezeket szakmai érvekkel fel lehet oldani. Úgy érezzük, hogy óvodánk ilyen rendszerű intézmények közé tartozik, ahol az óvodavezető koordinálja, irányítja az óvodában folyó pedagógiai nevelő-oktató munkát, de a dolgozók véleményének figyelembevételével demokratikus légkör uralkodik.

Ennek tartalmi jegyei:

1. **Belső pedagógiai szervezés.**
2. **Nevelési folyamat megszervezése** azáltal, hogy biztosítja a nevelési célkitűzések egységes hatásrendszerébe.

3. **Közösségi kapcsolatok alakítását szolgáló tevékenységek megszervezése,** pedagógiai módszerek kipróbálásával, pedagógiai rendezvények szervezésével.
4. **Közösségi élettevékenység megszervezése** a feladatok elosztása mellett rendelkezésre álló erők mozgósítása, feladatok megvitatásával konszenzus kialakítása.

1.2. Külső /operatív/ szervezés

A megtervezett feladatok tárgyi, dologi, személyi feltételeinek biztosítása, tanügyigazgatási, minőségirányítási, gazdasági, közéleti, menedzselési feladatok elvégzése.

Óvodánk évről-évre törekszik arra, hogy szakképzett, elhivatott óvodapedagógusok, dajkák lássák el feladataikat, de ezt a fenntartó szűkös anyagi lehetőségei időnként befolyásolhatják. Így másfeles norma alapján működik intézményünk, sajnos a kettes norma kialakítására még nem volt módunk, lehetőségünk.

Jelenlegi óvodapedagógusaink, dajkáink képzettségi mutatói.

Iskolai végzettség:	Beosztás:	Összesen fő
Felsőfokú óvónőképző	óvodapedagógus	6
Szakvizsgás képzés	óvodavezető	1
<u>Tanfolyamok továbbképzések</u>		
ECDL számítógép használói vizsga	óvodapedagógus	1
Drámapedagógus	óvodapedagógus	2
Magatartási és tanulási zavarok javítása	„	1
Beszédpercepció diagnosztika és terápia	„	2
Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel	„	1
A minőségbiztosítási rendszerek bevezetésének folyamata az óvodában	„	1
„Hová bújta a matematika?” matematikai nevelés az óvodában	„	1
Játékpszichológia és játékpedagógia	„	1
Katolikus Hitoktatói tanfolyam	„	1
Differenciált személyes bánásmód az óvodai nevelésben	„	1
Kompetencia-alapú programcsomag alkalmazása – óvodai programcsomag	„	1
Projektmenedzsment ismeretek tréning jellegű továbbképzése	„	1

Óvoda-iskola átmenet támogatása	„	1
Multimédiás szoftverek és eszközök alkalmazásának segítése a pedag.munka hatékonyabbá tétele érdekében	„	1
„Minőségirányítás az óvoda mindennapjaiban, folyamatleltár készítése”	„	1
„Az óvodapedagógus teljesítményértékelése a gyakorlatban”	„	1
Az óvodáskorú gyermekek megismerési lehetősége a szabadjátékban.	„	2
Tevékenység és személyiségfejlődés fejlesztő játékok elemzése és készítése)	„	1
Együttnevelés az inkluzív, befogadó pedagógiai elmélet és gyakorlat	„	1
Számítógép és internet alapismeretek	„	2
Professzionális tanári kommunikáció integráló iskolai környezetben	„	1
Pedagógiai asszisztens	„	1
Gyógypedagógiai asszisztens	„	1
Fejlesztőpedagógiai mentor	„	1
Drámapedagógiai pedagógus	„	2
Tehetséggondozó mentorpedagógus	„	1

Dajkai létszám alakulása képzettség szerint:

Iskolai végzettség:	Fő:
Dajkaképzőt végzett	5 fő
Ö s s z e s e n :	5 fő

Az óvoda minden dolgozója fontosnak tartja a folyamatos szakmai továbbképzéseken való részvételt, ahol hozzájuthatnak a korszerű pedagógiai ismeretekhez.

1.3. Tárgyi feltételek:

Az óvodánk rendelkezik a helyi nevelési programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az óvoda épületét, kertjét és annak berendezési tárgyait úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermek biztonságát, kényelmét, megfeleljen testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé tegye a mozgás- és játékigényük kielégítését.

A tárgyi környezet kialakításánál fontosnak tartottuk az **értékátadást**, a látás- és ízlésformálást is.

Az **öltözők** kialakításánál törekedtünk arra, hogy elegendő tér álljon rendelkezésre az öltözködésre, minden gyermeknek legyen számára jellel ellátott tároló helye, zsákja.

A **csoportszobák** tervezésénél figyeltünk arra, hogy a csoportszoba, öltöző, fürdőszoba minden korcsoport számára egy külön közös teret jelenthessen, amihez még egy terasz is kapcsolódik, amit jó idő esetén játszóhelyként használunk.

A csoportszoba belső terének kialakításánál gondoltunk arra is, ha a gyermek elkülönülni szeretne egy-egy rövid időre csoporttársaitól, ezért babaszobát alakítottunk ki, melynek a tetején egy galéria biztosítja az egyedüllét pillanatait.

A játszóhelyek nagysága, a bútorok mozgatásával növelhetőek a csoportszobákban.

A gyermekek jellel ellátott ágyneműiket a szülők biztosítják és külön erre a célra használt ládákban tároljuk.

A **fürdőszobában** külön jellel ellátott több garnitúra törölköző, saját fésű, fogmosópohár, fogkefe biztosítja a higiéniai szabályok kialakítását.

Az óvoda többi helyiségének kialakításánál is olyan élettér létrehozására törekedtünk, amely derűs, biztonságos, esztétikus környezetet biztosít gyermekeink számára.

Az óvoda középpontjában található **közösségi tér** az óvodai rendezvények színtere, amely lehetőséget ad arra, hogy családias légkörben ünnepelhessünk.

Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai szoba a speciális fejlesztőjátékaival hozzájárul a gyermek felzárkóztatásához, tehetséggondozásához.

A napközben megbetegedett gyermekek részére **elkülönített szobát** alakítottunk ki. A hozzákapcsolódó **orvosi szoba** pedig az orvosi vizsgálatoknak biztosítja az előírt feltételeket.

Tornaszoba és a tornaszertár eszközeinek sokaságával biztosítjuk a gyermekek egészséges mozgáskultúrájának kialakulását.

A **nevelői szoba** lehetőséget biztosít az óvodapedagógusainknak a napi felkészülésre.

Egyéb helységeink a **tárgyaló, konyha, felnőtt öltöző, raktárak** biztosítják az óvoda dolgozóinak megfelelő munkakörnyezetet.

Az **óvodaudvar** kialakításánál is az udvari tevékenységek személyiségfejlesztő szerepét érvényesítettük.

A gyermekek szabad mozgását, edzését, változatos tevékenységét az életkori igényeknek és testméreteiknek megfelelő **felszerelési tárgyak, eszközök** biztosítják.

A gyermekek jó közérzetének egyik feltétele a három udvar egységessége, amely megteremti azt, hogy a gyermekek együtt tudnak játszani más óvodai csoportba járó testvéreikkel, barátaikkal.

Minden óvoda számára érvényes és jogszabályban rögzített minimális eszköznorma jegyzékben szereplő berendezési tárgyakat, eszközöket még nem tudtuk hiánytalanul beszerezni. Jövőbeli céljaink egyike ezek folyamatos pótlása.

2. OBJEKTÍV KÜLSŐ FELTÉTELEK

Mind az óvoda épülete, berendezései /11/1994.(VI.18.) MKM rendeletnek megfelelően/ eszköznormája, udvara további fejlesztést kíván.

Ezek megvalósítását:

- pályázatokból,
- szülők adományaiból,

- különböző nyitott rendezvényeink bevételeiből kívánjuk biztosítani.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI KERETE, FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

„Tekints úgy az emberre, mint egy kincsesbányára, teli felmérhetetlen értékű drágakövekkel. Egyedül a nevelés képes arra, hogy feltáruljanak a kincsei, és az emberiség javára váljanak.

(Baha'u'lláh)

Az óvodába kerülés éles fordulópont, az óvoda új életformát jelent a gyermekek számára. Az új óvoda életrendje, de különösen újak az emberi kapcsolatok, amelyekben a gyermekek maguk is belekerültek: új követelményekkel találkoznak, újfajta tevékenységi lehetőségekkel és új örömforrásokkal. Az óvónőnek kell a gyermekek számára az új életformát megszerveznie, irányítani, a gyermeket ebbe bevezetni és az életforma pozitív nevelő hatását kezdettől fogva érvényesíteni.

Egész évben 5 napos munkarendben hétfőtől – péntekig folyamatosan tartunk nyitva, kivéve a tavaszi-téli-őszi szünetet, mely idő alatt a szülői igényeknek megfelelően, a nyár folyamán augusztus hónapban ügyeletet tartunk 7⁰⁰ – 12³⁰ óráig.

Az óvoda napi nyitvatartását mindig a szülői igényekhez igazítjuk.

Óvodánk 5 csoportos, 125 férőhelyes, így lehetőségünk van a gyermekek életkor szerinti csoportelosztására felmenő rendszerben. Így ugyanaz a csoportvezető óvónő, délutános óvónő, dajka néni tud a gyermekekkel folyamatosan foglalkozni, akár 3-4 éven keresztül is.

Az óvodai korcsoportok szervezésénél figyelembe vesszük az óvoda hagyományait, adottságait, a szülők igényeit, a fenntartó elvárásait. Így homogén életkorú csoportok kialakítására törekszünk, ahol

- 3-4 éves korúak számára kiscsoportot,
- 4-5 éves korúak számára középső csoportot
- 6-7-8 éves korúak számára nagycsoportot hozunk létre.

Ha a gyermekek létszáma és életkora úgy alakul, hogy nem tudunk homogén csoportot létrehozni, akkor részben osztott óvodai korcsoportokat alakítunk ki, pl.: Kis-középső csoport, vagy Nagy-középső csoport.

Szükség esetén 7 és 8 éves korú gyermekek is maradhatnak óvodába, ha ez indokolt és erről a Tanulási Képességet Vizsgáló Rehabilitációs Bizottság is határozatot hoz.

Óvodánk másfeles norma alapján működik, azaz egy óvodai korcsoporttal 1 fő délelőtti óvodapedagógus, 1 fő dajka és 1 fő délutános óvodapedagógus, vagy pedagógiai asszisztens foglalkozik úgy, hogy egyik délután az egyik, másik délután a másik korcsoportban segíti a délelőtti tevékenységek szervezését, irányítja a délutáni alvást, játékidőt, valamint a hazabocsájtást.

Az életkori sajátosságok miatt a csoportok életének szervezése az óvodapedagógusoktól, nagy figyelemmegosztás, differenciálási képességet, toleranciát, rugalmasságot igényel.

Minden gyermek számára biztosítanunk kell, hogy saját képességeinek leginkább megfelelő tevékenységben vegyen részt óvodai élete során.

Óvodai élet megszervezése

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a **napirend** és a **hetirend** biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez, a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre.

A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

A napirend biztosítja a gyermekek gazdag, változatos tevékenységét. A napirend megszervezésénél alkalmat adtunk arra, hogy a gyermekeink: sokat játszhassanak, sürgetés nélkül minden tevékenységüket befejezhessék, illetve feladataikat pontosan teljesítsék.

Figyelembe vettük azt a gyermeki igényt is, hogy elegendő idő jusson a mozgásos tevékenységekre, táplálkozásra, a szabad levegőn való tartózkodásra, pihenésre.

A **napirend rugalmasságával** lehetővé tettük, hogy az **előre nem tervezett**, de a gyermek személyiségfejlesztését szolgáló **események is helyet kapjanak a mindennapi életbe**. Pl.: kiskutya született – kiskutyák meglátogatása.

A mozgásos tevékenységet a pihenés szakaszai váltják fel, így nem terheljük gyermekeinket.

A különböző **csoportok napirendjét a csoportok között egyeztetjük, összehangoljuk.**

A napirend alkalmazkodik az óvoda életéhez, ezért a nyári időszakban június 20-tól – augusztus 31-ig nyári napirenddel működik az óvoda /kihasználva az évszak adta lehetőségeket/.

A feladatrendszer elemei:

Nevelés	Tanulás (komplex foglalkozások)
1. Játék és tanulási tevékenység 2. Társas és közösségi tevékenység 3. Munkatevékenység 4. Szabadidős tevékenység	matematika, természet-társadalom-ember, művészeti tevékenységek: (mese-vers, ének-zene, vizuális tevékenység), mindennapos testnevelés

A feladatrendszer elemei mereven nem választhatók el egymástól, mint ahogy a tevékenységek is összefüggnek egymással. Az adott tevékenység lehet játék, munka is, hiszen másokért, másokkal együttműködve végezheti a gyermek, felnőtt.

A nevelés tervezésekor egységben kell gondolkodni, a tervezett tevékenységből kiindulva. Miután a tanulást a nevelés részének tekintjük, ezért a nevelés és a tanulás tervezésében is a komplex gondolkodásmód, az egymáshoz való kapcsolódás és nem a nevelési területek szétdarabolásának szándéka vezeti a gondolatainkat.

Napirend

A napirend általános időkeretei 10 órás óvodai nyitvatartás esetén:

- <i>Játék és szabadidős tevékenység</i>	<i>5 óra</i>
- <i>Étkezés, pihenés</i>	<i>3 óra</i>
- <i>Öltözködés, tisztálkodási tevékenység</i>	<i>1 óra</i>
- <i>Komplex foglalkozások naponta</i>	<i>1 óra</i>

A napirend ezen kívül annak megfelelően, ahogy az évszakok váltakoznak vagy a gyermeki tevékenységek fejlődése ezt indokoltá teszi, változtatható, módosítható.

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, az évszakok a váratlan események stb. hatására.

Hetirend

A hetirend általános tartalma és maximális időkerete

<u>NAPONTA: 20-30 perc</u>		<u>NAPONTA: 30-35 perc</u>
<i>H.</i>	<i>Mozgás Verselés, mesélés</i>	<i>Élménybeszámolók meghitt beszélgetések, anyanyelvi játékok</i>
<i>K.</i>	<i>Mozgás Verselés, mesélés</i>	<i>Külső világ tevékeny megismerése Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</i>
<i>Sz.</i>	<i>Verselés, mesélés</i>	<i>Mozgás</i>
<i>Cs.</i>	<i>Mozgás Verselés, mesélés</i>	<i>Rajzolás, mintázás, kézi munka</i>
<i>P.</i>	<i>Mozgás Verselés, mesélés</i>	<i>Külső világ tevékeny megismerése Matematika</i>

A hetirend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A beszoktatás idején figyeljünk arra, hogy minél lazább, rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. Később az iskolára való felkészítés feladatai a hetirend és a napirend pontosabb betartását helyezik előtérbe.

A hetirend összeállításánál arra kell figyelni, hogy jusson elegendő idő a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására.

A hetirend kialakítása természetesen az óvodapedagógus feladata, tehát az itt megjelölt hetirend csupán általánosságban és egyetlen lehetséges módon foglalja össze a megvalósítandó feladatokat.

A napirend és a hetirend a megfelelő időtartamú tevékenységformák megteremtése fejleszti a gyermek időérzését, rendszerességre neveli őket.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, mely nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetesen és szimulált környezetben kirándulásokon az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon és időkeretben valósul meg.

A napirend kialakítása során tág időkereteket próbáltunk tervezni, ebben a kötött és kötetlen időkeretek is úgy szerepelnek, hogy közben a gyermek szükségleteit és életkorát is figyelembe véve határoztuk meg a programunk tartalmi részeit.

A programban megjelenített **hetirend** és **napirend** csak javaslatként értelmezhető, mert az alapprogram értelmében a napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki, a gyermekek egyéni szükségleteihez és a helyi igényekhez igazodva.

1. JÁTÉK ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉG

Játék

„1. A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék -szabad-képzettársításokat követi szabad játékfolyamat - a kisgyerek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyerek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, kreativitásukat fejleszti és erősíti, élményt adó tevékenységgé.

2. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyerekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

3. A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segíti anyagokra, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfeleltetse csoportléghőmérsékletet, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, mint például a mozgásos játékokhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus - szerepjátékokhoz, az építő, a konstruáló játékokhoz, barkácsoláshoz, a szabályjátékokhoz, a dramatikus játékokhoz és a bábozáshoz.”

4. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

5. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában is meg kell mutatkoznia.”

Tanulás

1. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretben valósul meg.

2. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

3. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

4. A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta-és modellkövetéses magatartás-és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- a gyakorlati problémamegoldás. és feladatmegoldás;
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

5. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.”

Differenciálással az a célunk, hogy elősegítsük az egyes gyermekek sikeres tanulását. Mivel minden gyermeknek mások és mások a szükségletei és a már meglévő tapasztalatai, ezért a gyermek, tanulási folyamatát úgy segítjük elő, hogy azt az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez igazítjuk.

Differenciálás területei:

- Motiváltság elérésében (mozgásigény, kíváncsiság, érdeklődés)
- Tartalom (mennyiség, mélység)
- Célban, szintben való eligazodás a gyermek igényeihez, tapasztalataihoz mérten, (azonos és eltérő szintű feladatok végzése, más eszköz bevonása, egyszerűbb, vagy bonyolultabb problémák felvetésével, kereső /kutató/ felfedező módon.)
- Szervezés módjának igazítása (kötött, kötetlen, mikrocsoporthoz).
- Irányítás módja (direkt, indirekt, nyitott, zárt).
- Nevelés stílusa (demokratikus, ráhagyó, családista, elfogadó..).
- Önállóság fokában, segítségadás módjában (önállóan, utánozva, bemutatva, együttvégezve...).

Célok:

1. A gyermekek szabad képzettségének elősegítése.
2. Olyan testileg-lelkileg egészséges gyermekek nevelése, akiknek a játékban teljesedik ki a személyisége, kreatívan tevékenykedik, lehetőség van probléma helyzetet önállóan megoldani, társaihoz és az adott helyzethez alkalmazkodni.

A játék az óvodás gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége. A játékban szinte észrevétlenül tanul, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló

szituációkat, az őt érő pozitív, negatív élményeket. Viselkedését is befolyásolhatja a játék, hisz megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre. Újraélheti kellemes élményeit, megnyugodhat, kiélheti szorongásait. A kreatív légkör erősíti az ötletek szabad áramlását, a másik gyermek meghallgatását és az alkotó együttműködés kialakulását. Az oldott légkör megteremtéséhez gyakran a humoros kifejezés, tréfás szavak elengedhetetlenek. A játék olyan komplex tevékenységforrás, melyet az óvodapedagógusnak tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában a céljai elérésében.

A játéktevékenység értelmezése lehetővé teszi, hogy ne csak a tárgyi, manuális, vagy mozgáshoz kapcsolt tevékenységeket ismerjük el, hanem a szellemi alkotást is.

Feladatai:

- ♦ Egyéni és közös élmények feldolgozása.
- ♦ Együttjátás igényének kialakítása.
- ♦ A játékból kiinduló és a játék segítségével való óvodai és a későbbi életre való nevelés.
- ♦ A játék kreatív, személyiségfejlesztő hatásának kibontakoztatása, a játék önállóságának biztosítása, már a játék elgondolásának periódusában.

„Jót és jól játszani – ez a gyermek dolga az óvodában”.

Az életre nevelés a játékból indul ki, és a játék segítségével teljeseedik ki.

- ❖ Játékokhoz szükséges helyet a gyermekek önállóan, amíg erre nem képesek, az óvodapedagógus segítségével kell kialakítani.
A gyermekek legyenek képesek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal, élményekkel a játék tartalmát gazdagítani.
A játék a gyermek számára alaptevékenység, olyan lehetőség az óvodapedagógus számára, amit tudatosan lehet felhasználni a gyermekek fejlesztése érdekében.
- ❖ Mozgásos játék, gyakorló játék, szimbólikus játék, építő konstruáló játék, barkácsolás, szabályjáték, dramatikus játék, bábozás.

A játék számos lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására.

Az óvodapedagógus beszéde modellértékű a gyermekek számára, (mimika, gesztus, hanglejtés, hangsúly ritmus stb.).

A gyermekek, ha nyugodtan játszanak, ha problémamegoldóak, az óvodapedagógus irányítása legyen játékot követő, szemlélő. Hagyja a gyermeket cselekedni.

A kezdeményező játék során az óvodapedagógus legyen támogató, engedő és elfogadó, de ha egymással durvák a játék során avatkozzon be.

Óvodánkban a játékokat folyamatosan bővítjük, felújítjuk. Barkácsolással is kiegészítjük játékainkat, ügyelve arra, hogy időt, helyet, jó légkört biztosítsunk a barkácsolás időtartamára.

Az udvari játékok az Európai Unió szabványának megfelelőek, ami az óvodai korcsoportoknak is megfelelő. Az udvaron lehetőség van arra, hogy a gyermekek együttjátásnak a kisebb gyermekekkel, nagyobb gyermekekkel, testvérekkel. Nagy szerepe van az együttjátásnak az udvaron a csoportszobában is, így a kommunikációs képességek fejlesztésében érvényesül a gyermekek szókinése, szívesen beszélgetnek egymással.

Az óvodapedagógus feladatai a játékkal kapcsolatban:

- ♦ A játék számára a feltételek biztosítása: légkör, hely, idő.
- ♦ Egyszerű, alakítható anyagok, eszközök biztosítása.
- ♦ A korcsoportok játékigényének figyelembevétele, kielégítése.
- ♦ Együttjátás fontos szerepet töltsön be.
- ♦ A gyermeki kreativitás kialakulásának elősegítése.
- ♦ Az ismert mesékből tudjanak dramatizálni, eszközökkel el is tudják játszani.
- ♦ Ésszerű szabályok felállása mellett a gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
- ♦ Gyermekekhez közelálló élmények nyújtása.
- ♦ A gyermek játékának megfigyelése, személyiségének megismerése.
- ♦ A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
- ♦ A játékban dominál a szabály és szerepjáték, alkalmazkodnak a játékszabályokhoz.
- ♦ Képesek önállóan szabályokat felállítani, azt betartani és betartatni társaikkal.
- ♦ Képesek játékot vezetni önállóan.
- ♦ Szabadjáték túlsúlyának érvényesítése.
- ♦ A napirendben meghatározott időkeret betartása a játékra.
- ♦ Az óvodapedagógus legyen valódi játszótársa a gyermeknek.
- ♦ Utánozható minta adása a játéktevékenységre.
- ♦ Kialakult játékfolyamatban maradjon bevonható társ, illetve segítő, kezdeményező, ha a játékfolyamat elakad.

A gyermeki játék megfigyelése és elemzése a legfontosabb tevékenysége az óvodapedagógusnak. A játék a személyiség fejlődésének ismeretéhez ad lényeges adatokat.

Játék fejlődésének jellemzői óvodáskor végére:

- ⇒ Képesek önállóan is barkácsolni eszközöket, azokat kreatívan felhasználni.
- ⇒ A játékban is képesek az alapvető emberi normák betartására.

A játék és a tanulás kapcsolata

Teljes mértékben összekapcsolódik óvodáskorban a játék és a tanulás.

A játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere, de nem kizárólagosan az.

A gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomások, élmények alapján tanulnak, általuk fejlődnek. Az óvoda a tanulási képességek fejlődését felerősíti, ez a mindennapi óvodai életben megtalálható. Értelmi képességei a játékon keresztül fejlődnek (pl. érzékelés, észlelés, emlékezet, gondolkodás, figyelem stb.).

A játékba integrál tanulás az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagolódnak úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A tevékenységek befejezése után igény szerint visszatérhetnek a gyermekek a játékba, vagy újat kezdhetnek. A

játékba integrált tanulás a hét minden napján megvalósítható, hisz külön tornaszobával rendelkezünk.

Az óvodapedagógusok által kezdeményezett egyéni fejlesztés is számos probléma – és feladatmegoldást ad a gyermekeknek. A nevelés egészén belül megvalósuló tanulás kötött és kötetlen kezdeményezések, foglalkozások, beszélgetések, tapasztalatszerző séták stb. formájában egyaránt megoldhatók a napi élet bármely mozzanatában.

Az óvodai tanulás a nevelési folyamat egésze alkalmas arra, hogy spontán, vagy irányított módon tanuljanak a gyermekek.

Cél: Olyan ismeretet kapjanak a gyermekek az óvodában, ami minőség, mely tapasztalással és sokoldalú cselekedtetéssel valósul meg, s hogy megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermekeket.

Az óvodásgyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- ♦ az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, ide tartozik a szokásalakítás,
- ♦ a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- ♦ a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- ♦ az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés,
- ♦ a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- ♦ az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

Feladat a játék és a tanulással kapcsolatban:

- ❖ A gyermekek akkor tudnak önfeledten, boldogan tevékenykedni, ha sok buzdítást, dicsértet, pozitív megerősítést kapnak. Alkalmazkodni kell a gyermek fejlődésbeli eltéréseihez. Az alkotó gondolkodást hagyni kell kibontakozni.
- ❖ A komplexitást biztosítunk a tanulási tevékenységek között, így a szerzett ismeretek, tapasztalatok hatékonyabbak és egymást erősítik, mert ha segítséget kérnek a gyermekek, vagy elakadnak a probléma megoldásában, segíteni kell, de törekedni kell arra, hogy minél több mindent önállóan tudjanak a gyermekek megoldani.
- ❖ Az ismereteket, amit a nap folyamán szereznek a gyermekek, megbeszéljük, tevékenységeink során felhasználjuk, beépítjük kötött és kötetlen foglalkozásainkba, a játékba. A tanulás ne kényszer, hanem öröm legyen a gyermek számára.
- ❖ Óvodánkban a szervezett séták, kirándulások alkalmával szerzett ismeretekre is építünk, a kötetlen beszélgetések egyik témája ezen élmények feldolgozása. Beszélgetőkört tartunk hétfőnként, a hétvégi, otthoni eseményekről, élményekről.
Minden nap van mesélés, verselés, mozgás.
- ❖ A kötött, kötetlen foglalkozások arányát az óvodapedagógus választja meg a csoport ismerete és a témája alapján.
- ❖ Év elején a csoportok elosztásánál a beíratott gyermekek születési idejének függvényében törekszünk a homogén életkorú csoportok létrehozásában, de szükség esetén vegyes csoportokat is kialakítunk.

- ❖ A gyermekek óvodánkban általában három évig járnak, figyelünk arra, hogy lehetőleg ugyanahhoz az óvodapedagógushoz járjanak, így a fejlettség szerinti beiskolázás megvalósítható.
- ❖ Valljuk, hogy a gyermekek képességeinek megfelelő feladatok adása, a komplex foglalkozásokon jut el a gyermekekhez. **Fontos feladatnak tekintjük, hogy a gyermeket sikerélmények ériék óvodánkban, és lehetőleg ne kudarcok.**
- ❖ Szülői értekezleteken, családlátogatásokon, munkadélutánokon stb. kötetlen beszélgetések alkalmával a szülőknek hangsúlyozzuk a játék elsődlegességét, fejlesztő hatását.
- ❖ A nevelés egészen belül megvalósuló tanulás bármely formájában (kötött, kötetlen, kezdeményezett foglalkozás, beszélgetések...) egyaránt megoldhatók a napi élet egészében.
- ❖ Természet és társadalmi környezetünk a „Bíbic” Tanösvényen, „Fülemüle Tanösvényen, „Kalandok a Pusztában” Pihenőhelyen történő helyszíni foglalkozások során, szülőföldünk, műemlékek, a Tápió-vidékeinek megismertetése.

Program megvalósításához szükséges tanulásimódszerek:

A módszerek megválasztását a gyermek életkori sajátossága, testi-lelki állapota, érdeklődése, kíváncsisága befolyásolja. Az óvodapedagógus az eljárásait, változatosan, mindenkor az adott szituációnak megfelelően kombinálja.

A játékoság, a felfedezés, a ráébredés lehetősége a közvetlen tapasztalatszerzéshez kapcsolódó gyűjtögetés, elemzés, rendszerezés minél gyakrabban jelenjen meg a tevékenységekben. Az óvodapedagógus törekedjen a módszertani kultúrájának kiművelésére.

Az óvodapedagógus feladatai a tanulással kapcsolatban:

- ⇒ Adjon lehetőséget a felfedezésre, kutatásra.
- ⇒ Biztosítson eszközöket a széleskörű megismerésre /növényhatározó, nagyító, stb.../
- ⇒ Értelmi képességek fejlesztése, a gyermek kíváncsiságának, az érdeklődésének kielégítése.
- ⇒ Adjon a gyermeknek lehetőséget, elgondolásaik megvalósítására.
- ⇒ Tartsa tiszteletben a gyermek, a játéktevékenységet, a tanulási szabadságának elfogadható formáját.
- ⇒ Értékelésnél figyelembe kell venni az egyéni teljesítőképességet.
- ⇒ A gyermek figyelmének, kitartásának, önállóságának, feladattudatának fejlesztése.

2. TÁRSAS, KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉG

Cél: Óvodai közösségben a gyermekek érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normáinak tiszteletben tartásával.

Közösségi szokások kialakulása, az egyéni értékek kibontakoztatása.

Feladat:

- ⇒ **Társas kapcsolatok és a gyermekközösségek kialakítása.**
- ⇒ **A gyermekek azon képességének kialakítása, fejlesztése, hogy társaival, felnőttekkel kiegyensúlyozott kapcsolatot tudjanak teremteni.**
- ⇒ **Együttműködési képességek kialakítása.**

A társas kapcsolatok a közös munkában, a komplex foglalkozásokban, a játékban teljesedik ki óvodánkban. Ahol a tevékenykedtetés változatos, sokszínű.

Törekedünk arra, hogy a gyermekek sok mindent kipróbálhassanak, ami az életkori sajátosságainak megfelelnek.

Tevékenységeik során úgy alakítjuk a közösségi szokásokat, hogy a tevékenység végzését segítse, ne gátolja. A közösség lehetőséget teremt az önálló kapcsolatok kialakítására, a különböző nézőpontok megismerésére, a konfliktusok kezelésére és megoldására, melyek a másokkal szembeni tolerancia kialakulásához vezetnek.

A helyes szociális viselkedés elsajátításának színtere az óvodai csoportközösség.

A gyermektől elvárjuk a szokások, szabályok betartását, de a gyermek jogos igényeit is figyelembe vesszük, a szabadságra, az ösztönzésre építünk.

A nevelőmunka folyamatában mindvégig jelen van a társas és közösségi élet, ez az óvodába lépéstől folyamatos.

Az óvodai beszoktatás lehetővé teszi, szükség esetén a szülővel együtt történő beszoktatást.

Az óvodánk nyitottsága az óvodáskor végéig biztosítja a szülőknek a nevelőmunkába történő betekintést. Az óvodapedagógusnak is szüksége van a szülőktől érkezett információkra. Az óvodánk nyitottsága a közös programok, ünnepek segítségével tovább növelhető.

Az óvodapedagógus feladata a társas, közösségi tevékenységgel kapcsolatban:

- ⇒ Az óvodába folyó tevékenységek gyakorlása közben az óvónők alkalmazkodjanak egymáshoz, ha probléma adódik, igyekezzenek maguk megoldani.
- ⇒ Biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig.
- ⇒ A szabályok betartásának gyakorlása.
- ⇒ Az együttjátzás, együttműködés, együttműködés képességének kialakítása és gyakorlása.
- ⇒ A gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátzás képességének kialakítása és gyakorlása.
- ⇒ Konfliktusok kezelésének elősegítése.
- ⇒ Arra nevelni a gyermekeket, hogy megértést, toleranciát tanúsítsanak a társaik irányában.

- ⇒ Biztosítja a gyermekek társas kapcsolatainak fejlődését, az együttélés szabályainak megtanulását. Fogadják el a másságot és legyen természetes ez számukra.
- ⇒ A társakért, a csoportért érzett felelősségérzet kialakítása.

A közösség érdekében végzett munka is alapot ad az egyéni és csoportérdek összehangolására, tudatosítani azt, hogy a „mi” óvodánkért tevékenykedünk.

Fejlődés várható jellemzői:

- ⇒ Igényükké válik a helyes viselkedés és cselekvés szabályainak betartása.
- ⇒ Ismernek konfliktus megoldási módokat, melyeket képesek önállóan alkalmazni.
- ⇒ Képesek társaikkal egyezkedni.
- ⇒ A megkezdett tevékenységet, feladatot befejezik.

Óvodánkban hagyománnyá vált:

- Óvodánkban születésnapokat, névnapokat ünnepelünk. (Szülői kérések alapján).
- Közös őszi, tavaszi kirándulások (csoportos, óvodai) szülői igények alapján, szülői finanszírozással, vagy pályázati lehetőségek kihasználásával.
- A szülőkkel közös munkadélutánok szervezése.
- Szükség esetén anyukás beszoktatás.

2.1. Az óvoda hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Az ünnepek jelentősége:

1. Az ünnepek, mint visszatérő közösségi események személyiségfejlesztő hatásúak, olyan erkölcsi normákat, szokásokat, tartalmakat közvetítenek, amelyek egy gyermek fejlődéséhez elengedhetetlenek.
2. Akár természeti, vagy társadalmi tartalmúak, akár a néphagyományokba gyökereznek, kiemelkedik a társadalmi közösségeit, pl.: óvodai közösséget a hétköznapiakból.
3. A társadalmi lényé válás sarkkövei az ünnepek.
4. Az ünnepek a szülőkkel való nyílt párbeszéd és szoros együttműködés fontos színtere.
Az óvodai ünnepeknek bele kell simulni a családi ünnepekbe.
5. Az ünnepeknek, hagyományoknak, egyéb rendezvényeknek fontos szerepe van az óvoda, mint nevelési intézmény arculatának formálásában és menedzselésében is.

Szokásokat, hagyományokat ápoló ünnepek mellett az óvodában a jelképek szintjén meg emlékezünk a társadalmi ünnepekről is.

Az ünnepélyek formáját, jellegét a nevelőtestület az éves tervben rögzíti.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy valamennyi csoportnak legyen belső saját ünnepe, szokásai. Ezeknek is rendkívüli nagy közösségformáló szerepe van. Pl.: névnapok, születésnapok ünneplése.

Ünnepek, népszokások, rendezvények évszakonként **Formái:** - nyílt
- zárt.

Ő S Z	
<i>1. Tanévnyitó szülői értekezlet</i>	<i>Nyílt rendezvény!</i>
<i>2. „Óvodakóstoló”</i>	<i>Nyílt rendezvény!</i>
<i>3. Mihály-napi vásár</i>	<i>Zárt rendezvény!</i>
<i>4. Állatvédelmi világnap</i>	<i>Zárt rendezvény!</i>
<i>5. Szüreti mulatság</i>	<i>Nyílt rendezvény!</i>
<i>6. Falumúzeum és tájház látogatása</i>	<i>Zárt rendezvény!</i>
<i>7. Márton napi ludasfelvonulás</i>	<i>Nyílt rendezvény!</i>

T É L	
<i>1. Adventi kézműves délután</i>	<i>Nyílt rendezvény!</i>
<i>2. Mikulás</i>	<i>Zárt rendezvény!</i>
<i>3. Luca napi hagyományok</i>	<i>Zárt rendezvény!</i>
<i>4. Karácsonyi ünnepség</i>	<i>Zárt rendezvény!</i>
<i>5. Magyar Kultúra Napja</i>	<i>Zárt rendezvény!</i>
<i>6. Félévi szülői értekezlet</i>	<i>Nyílt rendezvény!</i>
<i>7. Farsang</i>	<i>Zárt rendezvény!</i>
<i>8. Nyílt nap a Középső- és Nagycsoportban</i>	<i>Nyílt rendezvény!</i>

T A V A S Z	
1. Március 15. Nemzeti ünnep az óvodában	Zárt rendezvény!
2. Víz világnapja	Zárt rendezvény!
3. Húsvét Kiszérés, zöldágjárás Nyuszi buli	Nyílt rendezvény! Zárt rendezvény!
4. Föld napja	Zárt rendezvény!
5. Szülői értekezlet a Nagycsoportban	Nyílt rendezvény!
6. Anyák napja	Nyílt rendezvény!
7. Évzáró szülői értekezlet a Kis- és Középső csoportokban	Nyílt rendezvény!
8. Évzáró és ballagási ünnepség	Nyílt rendezvény
9. Gyermeknap	Nyílt rendezvény!

Nyílt napjaink

- Középső csoportos szülők részére március hónapban.
- Nagycsoportos szülők és leendő elsős tanító nénik részére április hónapban.

Egyéb rendezvények

- November, márciusi hónapban színházlátogatás igény szerint, szülői hozzájárulásból.
- Filharmóniai előadás megtekintése, negyedévenként igény szerint, szülői hozzájárulásból.

A társadalmi lényé válás sarkkövei legyenek egész évben az **ünnepek és ünnepélyek**.

Az ünnepek, hagyományok, egyéb rendezvények óvodánkban fontos szerepet kapnak és nevelési intézményünk arculatát tükrözzék.

Az óvodai közösségünket a hétköznapiakból emeljék ki az ünnepek, ünnepélyek egyéb rendezvények – vidékünk jellemző jegyeinek viselése.

Az ünnepek, ünnepélyek egyéb rendezvények, mint visszatérő közösségi események óvodánkban személyiségfejlesztő hatásúak.

Erkölcsei normákat, szokásokat, tartalmakat közvetítenek, amely a gyermekek fejlődéséhez legyenek elengedhetetlenek.

3. MUNKATEVÉKENYSÉG

1. A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tanulással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény-és állatgondozás stb.).

2. A gyermek, munkajellegű tevékenysége

- önként - azaz örömmel és szívesen - végzett aktív játékos tevékenység;
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetősége;
- a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

3. A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelést igényel.

Célja: Az önként és örömmel végzett tevékenységgel az önállóságra és öntevékenységre nevelés.

Feladata:

- ♦ A gyermekek munkajellegű tevékenységek során nyújtható lehetőségek segítségével önként, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység - tapasztalatszerzés, környezet megismerése, munkavégzéshez szükséges képességek, készségek tulajdonságok (pl.: kitartás, az önállóság, az elvállalt naposi, vagy egyéb munka a környezet, a növény az állatgondozás a felelősség-, a céltudatosság) alakítása.
- ♦ Társas kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerése.
- ♦ Munka által ismeretek közvetítése a környezet tárgyi valóságáról.
- ♦ Erkölcsi értékek megalapozása: megbecsülés, kitartás, vállalás.
- ♦ A munkavégzéshez szükséges eszközökkel való bánásmód elsajátíttatása.

Tartalma:

A különböző munkafajták: a testápolás, öltözködés, étkeztetéssel kapcsolatos /önkiszolgálás/, a gyermekek saját személyével kapcsolatos munkákról, a feladataikat az egészséges életmódra nevelésnél határozzuk meg. A gyermekek a munkát éppúgy, mint a játékot általában könnyedén, örömmel végzik. Ezért szívesen azonosulnak a munka céljával, természetesnek tartják szükségességét, élvezik az elért eredményeket. Az életre felkészítés nem nélkülözheti ezen munkatevékenységek lehetőségeinek kihasználását.

Megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű használatát.

A munkára nevelés általános értelemben, magában foglalja a valódi értékeket teremtő képességek fejlesztését (pl.: a különböző gyűjtögetések) során képesek felfogni munkájuk eredményét. A munka hozzájárul az értelmi képesség fejlődéséhez azáltal is, hogy

megalapozódik a munka iránti tisztelet, eredményének megbecsülése, fontosságának és hasznosságának értelme.

A munka az életre való felkészítést szolgálja, ezért fontos, hogy a munkatevékenység a felkínált lehetőségek közül önállóan választható és sohasem a gyermekekre kényszerített feladat legyen.

A munkavégzés rendszeres, folyamatos legyen, ami beépül az óvodai mindennapokba.

Közösségért végzett munka:

A munkamegosztás során fontos feladatnak tartjuk, hogy a gyermekek megtanuljanak önállóan dönteni, feladataikat egymás között megosztani.

A munka és munkajellegű tevékenységek legyenek a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszközei.

Éljenek az állandó lehetőségek kihasználásával – folyamatosan vegyenek részt környezetük tisztántartásában, közösen javítsák, tisztítsák meg játékaikat, segítséggel rendezzék át a csoportszobát, játékpalcokat. Vegyenek részt különböző alkalmakra a csoportszoba, előszoba díszítésében.

Önkiszolgálás és naposi munka:

A gyermekek óvodába lépéstől minden teendőt (testápolás, öltözködés, étkezés, környezetük rendben tartása) amely saját testük szükségleteit kielégítik, próbálják önállóan végezni. Ezeket a teendőket a gyermekek saját képességeik szerint, koruktól függetlenül akkor végzik el, amikor képesek rá, vagy kedvük van hozzá. A naposi munka óvodánkban napi rendszerességgel működik. Nemcsak régi értelemben alkalmazzuk a naposságot, hanem bármely más munka jellegű tevékenységben is pl.: fürdőszoba, öltöző, csoportszoba rendjéért, tisztaságáért felelős különböző megbízások végrehajtására. Naposi táblán jelöljük ki a nap kezdetén a naposokat. Kiscsoportban az óvodapedagógus és a dajka az asztal közepére helyezik az evőeszközöket, tányérokat és onnan minden gyermek önállóan veszi el. Az étkezés végén a kiscsoportosok visszateszik az asztal közepére a használt eszközeiket.

Középső és Nagycsoportban a naposok a kötényeket felveszik, tányérokat, evőeszközöket, poharakat, önállóan osztják ki. A szalvéta helyes használatára is felhívják a figyelmet, egymás szükségleteit kielégítik. /pl.: víz öntése/ Az asztalok tisztán tartásában is feladatokat kapnak.

Egyéb munkalehetőségek:

- Segítsenek évszakonként, alkalmanként a külső környezet tisztán-tartásában.
- Segítsenek a járdatarakításban, söprögetésben, levelek összegereblyezésében, hó eltakarításban.
- Udvari játékok ki- behordása, tisztántartása legyen állandó feladat.
- Növényzet ápolása: két szintere van: óvodán belül és óvoda épületén kívül. A természetsarok cserepes növényeket, vázában vágott virágokat, természet aktuális „kincseit” pl gesztenye, makk, kukorica stb.) elhelyezése és tisztán tartása.
- A gyermekek munkára nevelésénél fontosnak tartjuk, az óvodában az élősarok kialakítását és a kerti munka megvalósítását, mivel a nevelésben játszott szerepét túl a természet, a környezet és az ember kölcsönhatásának megtapasztalására igen nagy lehetőséget nyújt a gyermekcsoport valamennyi tagjának.

Kerti munka:

Tavasztól – őszig lehet tevékenykedni a kertben és közben rengeteg tapasztalatot, ismeretet szerezhetnek a gyermekek. A kerti munka az a terület, ahol az értékteremtő képesség még tisztábban megmutatható. A virágok, növények, madarak életéhez, gondozásához szeretnénk közelebb vinni a gyermekeket. Pl. madáretetők folyamatos feltöltése.

Az óvoda udvarán lévő komposztáló rendeltetésszerű használata.

Az óvodapedagógus feladatai a munkatevékenységgel kapcsolatban:

- ⇒ Minden gyermeknek biztosítson lehetőséget, hogy önkéntesen önállóan, kedve és képessége szerint elvégezhesse az önmagával kapcsolatos, illetve a társai érdekében végzett munkatevékenységet.
- ⇒ A munkaeszközök elérhető helyen való tárolása. Lehetőség adása a megszokottól eltérő munkatevékenységek végzésére is.
- ⇒ Törekedjen arra, hogy a gyermeknek minden munkatevékenység örömet jelentsen.
- ⇒ Adjon lehetőséget a gyermeknek bármilyen őket érdeklő munkatevékenység elvégzéséhez, még akkor is, ha a gyermek tevékenységi vágya és képességei nincsenek teljesen összhangban.
- ⇒ A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ♦ Önállóan használják és tartják rendben játék és munkaeszközeiket.
- ♦ Önállóan végzik saját személyükkel kapcsolatos munkákat, feladatokat /tisztálkodás, öltözködés, étkezés, öltözőben személyes dolgaik/ rendben tartását.
- ♦ Szívesen, bátran végeznek kisebb megbízásokat.
- ♦ Önállóan végeznek naposi teendőket, néhány egyszerűbb munkafajtát.
- ♦ Önállóan képesek a terem díszítésével kapcsolatos feladatok ellátására /virágot hoznak a vázába, az élősarok számára magvakat gyűjtenek stb./

Minden olyan területen segítenek, ahol erre szükség van.

4. SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG

Célja:

A gyermek a szabadidős tevékenységek által tanuljon meg gazdálkodni a rendelkezésre álló idővel.

A gyermek képes legyen önmaga által irányított emberré válni.

Feladata:

- ♦ A tevékenységek közötti választás képességének kialakítása a gyermek döntési képességének fejlesztése, ezáltal a gyermeki öntevékenység kialakítása.
- ♦ A csoportnál nagyobb közösség megismerésére, sőt kialakítására lehetőség biztosítása.
- ♦ A gyermek döntési képességének fejlesztése, különböző problémahelyzetekkel.
- ♦ Értékközvetítés a szabadidős tevékenységen keresztül.

Tartalma:

A szabadidő igazi tartalma a termékeny idő-felhasználási lehetőségek közötti szabad választás. Ez is öntevékenység, ez is döntés.

Az óvodások egész nap az intézményben tartózkodnak, önállóan és szabadon tevékenykednek.

A gyermek az óvónő által felkínált lehetőségek közül szabadon választhasson (mese, bábozás, társasjáték, zene-tánc, barkácsolás, filmvetítés).

Természetesen nemcsak az épületen belül, hanem azon kívül az udvaron is megvalósítható ez a sokfajta választási lehetőség, ami döntésre és természetesen újabb és újabb gyakorlásra készíteti a gyermeket. (Pl.: sport, és játék, udvar közötti választási lehetőség, ami döntése, és természetesen újabb és újabb gyakorlásra készíteti a gyermeket. (Pl.: sport, és játék, udvar közötti választási lehetőség, vagy dalosjáték, labdajáték, ugróiskola, szabályjáték, aszfaltrajz.)

Az óvodások napi életének ilyen formában való szervezésével nemcsak változatos minden gyermek érdeklődésére igényt tartó helyzetet teremtünk, hanem a csoportnál nagyobb közösség megismerésére, sőt kialakítására is lehetőséget biztosítunk.

A csoportok elszigeteltségének megszüntetésével, támogató a gyermeki élet mozgásterét, ami maga után vonja a gyermeki önállóság kezdeményező-készség és döntési képesség kifejlődését. Ugyanakkor mindezek mellett az egyéni képességek megmutatására, kibontakoztatására is igen hatásos eszköz és nevelési mód, hiszen még nagyobb lehetőséget nyújt az azonos érdeklődésű gyermek kiscsoportos foglalkozásához és képességek fejlesztéséhez.

Az óvodapedagógus feladata a szabadidős tevékenységek megszervezésében:

- ⇒ A délelőtti változatos sokféle szabadidős tevékenység biztosítása.
- ⇒ Törekedjen a zárt csoportszoba tereinek kiszélesítésére.
- ⇒ Keresse a lehetőséget arra, hogyan biztosíthatna nagyobb mozgást és tevékenységi teret a gyermekeknek.
- ⇒ A választásra felkínált tevékenységek listáját bővítse, időszakonként, gondolja át a változtatások lehetőségét és szükségét.
- ⇒ Egyszerű, saját maga és a gyermek alkotta eszközökkel, segítse elő a gyermek fantáziájának fejlődését.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ♦ A gyermekek képesek választani a felkínált tevékenységek közül.

- ♦ Önálló döntésük szerint részt vesznek az udvari tevékenységekben.
- ♦ Fejlődik fantáziájuk, kreativitásuk, javul a mozgáskoordinációjuk.
- ♦ Önálló alkotásokat képesek létrehozni.
- ♦ Képesek együttműködni a szabadidős tevékenységben, azok szervezésében, ezáltal javul szociális érzékenységük.
- ♦ Képesek egymással, a felnőttekkel kultúráltan megbeszélni az elképzeléseiket.

VI. A KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK RENDSZERE

1. A TÁRSADALMI ÉRINTKEZÉST MEGALAPOZÓ FOGLALKOZÁSOK

1.1 AZ ANYANYELV

„Tekints úgy az emberre, mint egy kincsesbányára, teli felmérhetetlen értékű drágakövekkel. Egyedül a nevelés képes arra, hogy feltáruljanak a kincsei, és az emberiség javára váljanak.

(Baha'u'lláh)

A nyelv az emberek közötti kommunikáció eszköze. Hidat képez az emberi kapcsolatokban és a legfontosabb médium, hogy más emberekkel kapcsolatba lépjünk, gondolataink, és érzéseinket kifejezzük, kíváncsiságainkat, óhajainkat közöljük, élményeinket feldolgozzuk, cselekvéseket tervezzünk, összefüggéseket megérthessünk és tapasztalatokat cseréljünk. A beszéd fejlődése és ápolása rendkívüli szociális jelentőséggel bír a gyermek életében.

Az óvodai anyanyelvi nevelés általános **célja:** a 3-6 éves gyermekek beszédészlelésének beszédmegértésének fejlesztése, változatos módszerekkel, különböző tevékenységei formák nyelvi és kommunikációs képességeik kibontakoztatása az iskolaérettség követelményeinek megfelelően.

Az anyanyelvi nevelés feladata:

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának szellemében valamennyi tevékenységi forma keretében:

- ♦ az anyanyelv ismertetése, megbecsülésére, szeretetére nevelés, beszélő környezettel helyes, minta és szabálykövetítéssel (a javítgatás elkerülésével)
- ♦ a gyermek természetes beszéd- kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése,
- ♦ az intellektuális érzelmek és képzelet alakítása:
 - meghitt beszélgetésekkel,
 - érzelmeket, gondolatokat kifejezve szavakkal, mondatokkal, metakommunikációs eszközökkel.
- ♦ a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése,
- ♦ a gyermek közléseinek meghallgatásával, a gyermeki kérdések érvényesülése, támogatása.

Fő feladata:

Képessé tenni a gyermeket a feléjük áramló verbális és metakommunikációs információk befogadására, megértésére,
Képessé tenni arra, hogy saját érzelmeiket, gondolataikat szóban pontosan és hatásosan ki tudják fejezni.

Az óvodapedagógus feladata az anyanyelvi nevelésben:

- ⇒ Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése.
- ⇒ Ügyeljen a megfelelő hangképzésre, beszédtempójára, stílusára, hangsúlyára, hanglejtésre, mintaszerű tiszta beszédére. Mindig érthetően, egyszerűen, világosan az adott szituációnak megfelelően fejezze ki magát.
- ⇒ Családlátogatások során fontos a háttér megismerése, a családokkal való folyamatos kapcsolattartás, együttműködés az anyanyelvi nevelésben.
- ⇒ Folyamatosan kísérje figyelemmel a gyermekek anyanyelvi fejlettségi szintjét.
- ⇒ Lehetőséget kell biztosítani minden gyermeknek a folyamatos beszéd gyakorlására. (Beszélgetőkör.)
- ⇒ Képessé kell tenni a gyermekeket arra, hogy másokat is meg tudjanak hallgatni!
- ⇒ A gyermekek szókincsének folyamatos bővítése.
- ⇒ A beszédszínvonal emelése, olyan formában, hogy a gyermekek képesek legyenek a nyelvi kifejezés eszközeit variálni.
- ⇒ Beszédmegértés fejlesztése + beszédészlelés fejlesztése.
- ⇒ Beszédtechnika – légzéstechnika – fejlesztése, a helyes kiejtés gyakorlása.
- ⇒ A gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása.
- ⇒ A beszédhibák megfelelő módszerekkel történő javítása, logopédus segítségével.

Az anyanyelvi foglalkozások tartalma:

- ❖ Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van. Minden feladatot, minden tevékenységet áthatva segíti a gyermek önbizalmának kifejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását és elősegíti a gyermek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.
Rendkívül fontos, hogy az óvónő minden lehetőséget megragadjon arra, hogy az egész nap folyamán a nap minden percében – játék, mese-verselés, ének-zene, dalosjátékok, vizuális-, mozgásos tevékenységek a környező világnak tevékeny megismerése, a munka, a tanulás során – a gyermekek kifejező képességének, szókincsének, beszédértésének – a beszédöröm biztosításával – folyamatosan fejlessze.
- ❖ Az óvodában a gyermek alaptevékenysége a játék.

- ❖ Az anyanyelvi nevelésben – a célok elérése érdekében alapvetően fontos, figyelni és felhasználni a gyermeki játékok. /Eszköz, élmény, sok-sok idő biztosítása stb.)
- ❖ **Fontos!**: az anyanyelvi játékok tudatos felhasználása.

Anyanyelvi játékok:

- **Motoros fejlesztő gyakorlatok**, melyek a beszédszervi izomzat ügyesedését, koordinálását fejlesztik. (mosolyjáték, rigócsücsörítő, magánhangzó ringatójáték, arctorna.
 - A. – **ajaktorna**: ajakkerekítés, terpesztés gyakorlása.
 - B. – **nyelvtorna**, célja a nyelvizmok erősítése, a nyelv mozgatásának tudatosítása. (manócska játék, ping-pong...)
 - C. – **fuvógyakorlat**: (gyertyafújás, papírzacskó, lufi, célbafújás)
 - D. – **légzőgyakorlat** a tiszta beszédejtést, beszédtechnika segítő játékok (versmondás, számolás egy levegővel, bűvárjáték.)
 - E. – **ritmusgyakorlat**: a beszédtempó alakítása a cél.
 - F. Végezhetjük eszközökkel,
 - játék szótagokkal, - lépéssel,
 - kopogással, tapssal stb...
 - nyelvtörők gyakorlása
- **Oldó – lazító gyakorlatok**: (a magánhangzók ideális hangmagasság kialakítása),
 - hangringató játék.
- **Auditív fejlesztő gyakorlatok**: hallási, figyelem és emlékezet serkentése, fonémahallást és diszkriminációt segítő gyakorlatok, játékok:
 - Mit visz a kishajó?
 - Kiskanál, nagykanál..
 - Állatkitalálók
 - Kipp-kopp ki van...
 - Honnan hallod? Játékok.
- **Koordinációt, folyamatosságot és aktív élőbeszédet elősegítő játékok** (beszédértés, beszédészlelés)

Nagyon fontos, hogy szabadidős tevékenységek közben, játékos szituációkban is gyakoroltassuk a gyermekkel az udvarias, a kultúrált viselkedés szabályait:

/Pl: Egymás és felnőttek köszöntése, halk tónus, megszólítás, társakkal szembeni figyelmesség „főzés” – terítés, bemutatkozás stb./.

Játékos gyakorlatok alkalmazása során elsajátítják a különböző szabályokat, normákat. Megtanulnak alkalmazkodni egymáshoz, együttműködni társaikkal. A gyermekek – gyakran – indulatosan, önuralom hiányában beleszólnak egymás és a felnőttek beszédébe. Meg kell szokniuk, hogy türelmesen várjanak.

Az életre nevelés szempontjából nagyon fontos olyan játékok kialakítása, mely során a gyermekek váratlan szituációkba kerülnek, pl.: ha segítséget kell kérniük, /mit tennél, ha

lemaradnál a vonatról? stb./, ezek a játékos beszélgetések magabiztosabbakká teszik a gyermekeket.

Figyelnünk kell az anyanyelv szempontjából a mozgás és a beszéd koordinálására, ép úgy, mint a nem verbális kommunikáció fejlesztésére.

Ebben segítenek a különféle érzékszervi játékok /pl.: látásfejlesztés, mi változott meg? Memória játékok, képdominó, pázl játékok stb./.

Ha beszélünk, vagy beszélnek egymással fontos, hogy egymás szemébe nézzünk – a szemkontaktus fenntartása.

A beszoktatás időszakában felmérjük a beszédfejltség szintjét és ehhez igazítjuk a fejlesztést. A báb segítségével csökken a gyermekek szorongása, beszédfélelme, könnyebben megnyílnak.

A hétfői napokat célszerű kijelölni az otthonról, vagy bárholnan /kirándulások stb/ hozott élményekről, történekekről meghitt közvetlen hangú beszámolókra. Ilyenkor beszédkedvük óriási. Jó alkalom ez, egymás türelmes meghallgatására is.

A csendes, bátortalan beszédű gyermekek inkább a négyszemközti beszélgetések során nyílnak meg – fontos számukra is biztosítani ilyen alkalmakat.

A nap további részét anyanyelvi játékokkal, dramatizálással, bábozással, mesével, könyvnézegetéssel is színesítjük. Rá kell „ébreszteni” a kisgyermekeket a könyv tiszteletére, hogy majd olvasni szerető felnőttekké válhassanak.

Ha beszéd-rendellenességet, beszédszervi problémát észlelünk, vagy érthetetlen beszédű – esetleg egyáltalán nem beszélő – gyermekkel van dolgunk, szakember segítségét kérjük.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére, az anyanyelv terén:

- ♦ Tisztán ejtik a magánhangzót és a mássalhangzókat.
- ♦ Gondolataikat, érzelmeiket mások számára érthetően, életkorunknak megfelelő tempóban és hangsúllyal összefüggően képesek megfogalmazni, szóban kifejezni.
- ♦ Minden szófajt használnak a beszédben, változatos mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak.
- ♦ Folyamatosan, érthetően tudnak kommunikálni, beszélni.
- ♦ Beszéértésük fejlett megértik mások és egymás beszédét.
- ♦ Kifejezőkészségük, szókincsük gazdag, szívesen, bátran beszélnek.
- ♦ Megértik egymás beszédét, igénylik az odafigyelést, beszédfigyelmük egyre fejlettebb.
- ♦ Jól érthetően, tisztán, folyamatosan beszélnek.

Logopédiai foglalkozások

Óvodánkban **hetente** logopédus foglalkozik a beszédhibás gyermekekkel. A csoportból viszi ki őket, az erre a célra kialakított logopédiai helyiségben, ahol a **megfelelő eszközök rendelkezésre állnak.**

A logopédus minden év szeptemberében **felméri** az óvodába járó 5. életévét betöltött gyermekeket. A logopédus szülőknek szülői értekezleten **tájékoztatást tart** gyermekeik pillanatnyi beszédállapotáról és szükség esetén korrekciót javasol.

1.2. KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE: MATEMATIKAI TARTALOM

*„Az oktatás nem arról szól,
hogy megtöltünk egy csöbröt,
hanem, hogy meggyújtunk
egy tüzet.”
(William Butler Yeats)*

Programunk az ismerettartalmak komplex kezelésére, a komplex óvodai foglalkozások keretein belül megvalósuló fejlesztésre kívánja a hangsúlyt helyezni. Nagy jelentőséget tulajdonítva az aktivitásnak, az együttműködésnek és a tevékenységben elérhető eredménynek. Az óvodás gyermek személyiségének fejlődésében a környezet a fejlődés forrása, ezen belül a matematikanevelés lehetőségét biztosítva.

A matematikai nevelés célja:

A gyermeket körülvevő környezeti valóság mennyiségi és térbeni viszonyainak, formáinak napi élethelyzetben történő megfigyelése.

A megismerő, felismerő képességek /érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémamegoldás/ fejlesztése.

A matematikai képességek fejlesztése és elemi matematikai jártasságok és képességek kialakítása iskolára való előkészítés.

A matematikai nevelés feladatai:

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, kielégítése és fejlesztése: összefüggések felfedeztetésével, érdekes tevékenységekkel, a foglalkozások derűs, játékos légkörével.

A matematikai tapasztalatok és ismeretek szerzése: az ismeretek kialakításához tapasztalatokra van szükség. A matematikai tapasztalat és ismeretszerzés legfőbb módja az összefüggések manipuláció, közben történő megismerése (látás, hallás, tapintás...) természetes környezetben.

Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés-észlelés, figyelem...)

Érzelmek és akarat nevelése.

Az óvodás gyermeket jellemző fejlődésbeni egyenlőtlenség miatt a matematikai nevelés terén két életkori szintet jelölünk meg.

- **Első szint:** bevezetés a matematikába – általában a gyermek 5. életévéig tart.
- **Feladata:** a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, szemlélet megalapozása.
- **Második szint:** az intenzív fejlesztés szakasza 5,6,7, életévben.
- **Feladata:** az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerzése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása. Logikus, kreatív gondolkodás fejlesztése.
Témakörönként ismeretek rendszerezése, 1-1 téma zárása feladatlappal.

A matematikai nevelés tartalma:

A matematikai nevelés tartalmának szoros kapcsolatban kell lennie az életre neveléssel. A matematika fegyelmzett gondolkodása, a felfedeztetés, az ötletes megoldásokra, megoldások keresésére nevel.

Környezetünk megismerése során szerzett tapasztalatok, élmények a matematikai ismeretek sokaságát kínálják a matematikai nevelés számára.

- **1. Összehasonlítás, szétválogatás, sorbarendezés,**
- **2. Számfogalom megalapozása, építése.**

A Mennyiség és számismeret

- Halmazok létrehozása, felosztása, osztályozása.
- Kevesebb, több, ugyanannyi.
- Számolás.
- Ellenpárok képzése.
- Bontás.
- Sorszámokkal való számlálás.

B, Becslések, mérések (hosszúság, terület, térfogat, tömeg, könnyebb-nehezebb).

- **3. Geometriai tapasztalatszerzés.**
 - Építések, alkotások szabadon másolással.
 - Tevékenységek tükörrel (szimmetria)
 - Tájékozódás – térben: kiterjedések (kisebb-nagyobb-rövidebb- alacsony-keskeny).
 - síkban: - síkmértani alakzatok (négyzet, téglalap, kör)
 - mértani testek, (gömb, téglatest, kocka)
- **4. Térbeni irányok, viszonyok.**

Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése, gyakorlása az egész nap folyamán jelen van.

A matematikai tanulás formái:

Az óvodában a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve a matematikai tanulás több formája valósulhat meg:

- ♦ mikrocsoportos foglalkozás,
- ♦ utánzós minta modellkövető,
- ♦ spontán, játékos tapasztalatszerzésre, az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épülő tapasztalatszerzés,
- ♦ gyakori problémafelvetés és feladatmegoldás,
- ♦ gyermeki kérdésekre adott magyarázatok,
- ♦ az óvónő által kezdeményezett foglalkozások.

Az óvodapedagógus feladatai a matematikai nevelés terén

- ⇒ Törekedjen arra, hogy a foglalkozások alkalmával olyan problémahelyzeteket hozzon létre, hogy a gyermekek cselekvés közben a problémát felfedezze, önállóan oldja meg. (Megfigyelhessen azonosságokat, különbségeket, változásokat és kérdéseket tehessen fel.).
- ⇒ Segítse, hogy a gyermek a valóságot egyre objektívebben ismerje meg. Láttassa meg, hogy a valóság tárgyai, dolgai között reális viszonyok vannak.
- ⇒ Az óvónő kérdéskultúrájával segítse elő a gyermek logikai gondolkodását.
- ⇒ A komplex matematikai foglalkozásoknak minden esetben támaszkodni kell a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire.
- ⇒ A matematikai képességek fejlesztését játékosan, játékokra építetten szükséges megvalósítani.
- ⇒ A tevékenység differenciált szervezeti formáinak megteremtése.
- ⇒ Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését.
- ⇒ Minden olyan lehetőség kihasználása, amely alkalmas a matematikai tartalmak közvetítésére.
- ⇒ Igyekezzünk főleg olyan témaköröket választani, amelyekről a gyermekek folyamatosan szerezhetnek spontán tapasztalatokat környezetükben.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- ◆ Megkülönböztetnek igaz, nem igaz állításokat.
- ◆ Legyenek képesek különböző szempont szerint csoportosítani.
- ◆ Értik és használják a mennyiségi összehasonlítás során megismert szavakat, fogalmakat.
- ◆ Ismernek néhány mértani testet, síkmértani formát.
- ◆ Megkülönböztetnek irányokat.
- ◆ Képesek tájékozódni az ismert irányok szerint.
- ◆ Képesek papíron balról jobbra, fentről-lefelé mozgásra, munkára.
- ◆ Tevékenységeikben megnyilvánul a logikus gondolkodás.
- ◆ Ismernek néhány matematikai műveletet.
- ◆ Képesek elemi problémák meglátására és megoldására.

2. TÁRSADALMI GYAKORLAT BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEIT TÜKRÖZŐ KOMPLEX FOGLALKOZÁSOK

1. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság

felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

2. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek és a családi, tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy az óvoda környezetében meglátogadjuk azokat a helyeket, amelyek ezen értékek bemutatására alkalmasak. (Pl.: Falumúzeum, Szent Anna Templom stb...)

3. A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík-és mennyiségsszemlélete.

4. Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat-és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.”

Célia:

- ❖ A gyermekek minél több tapasztalatot szerezzenek az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből, életkoruknak megfelelő szinten.
- ❖ Olyan óvodások nevelése, akik felnőve azon munkálkodnak majd, hogy a természet és környezetünk szépségét óvják, védjék. A természethez való pozitív hozzáállás jellemzi őket.
- ❖ Természeti és társadalmi környezetünk alaposabb megismerésével a lakóhelyünk iránti szeretet, a „gyökök” mélyítése a hozzá való kötődés erősítése.
- ❖ A gyermek aktivitása az érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól.
- ❖ A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Feladata:

- ♦ Szülőföldünk a Tápió-vidék és a helyi környezet felfedezése során a gyermek pozitív érzelmi viszonyainak kialakítása, a természeti, emberi tárgyi vidéki értékeik iránt.
- ♦ Megismertetni a gyermeket azzal a természeti környezettel, amelyben él, felhívni a figyelmét értékeire, szépségeire.
- ♦ Olyan helyzetek kialakítása, amelyekben közösen keresnek, építenek, gyűjtenek és oldanak meg problémákat.
- ♦ A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

- ♦ A környezeti neveléshez kapcsolódóan, a természetes élethelyzetekben megtanítani a gyermeket a helyes viselkedésre /pl.: halk beszéd, udvariasság/.
- ♦ Olyan hatások érik a gyermeket, amelyek a környezetük kutatására és felfedezésére ösztönzi őket, felhasználva a gyermek spontán érdeklődését, kíváncsiságát, megismerési vágyát.
- ♦ Az élő és élettelen világ megismerése.
- ♦ Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét és védelmét is.
- ♦ Jeles napok megünneplése, a magyar néphagyományok megismerése, ápolása. Régi mesterségek megtanításával, gazdagítja a világról alkotott képet.
- ♦ Környezettudatos magatartás kialakítása, közös kirándulások és érdekes tevékenységek szervezésével, folyamatos élmények nyújtása.
- ♦ Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéliképessége, fejlődik tér, és sík és mennyiségsszemlélete.
- ♦ Az óvodapedagógus feladata, biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat– és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- ♦ Elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban a környezet alakításában.

Tartalma:

A kisgyermek számára az **óvoda új környezet**, ezért fontos megismertetése /a szülőkkel közös ismerkedési nap szeptemberben „Totyogó-klub”/.

A **tapasztalatszerzés mindig valódi környezetben történik**, ezért a komplex foglalkozások legtöbb esetben a szabad természetben, vagy az óvoda udvarán zajlanak.

Már kiscsoporttól rövidebb, hosszabb sétákat teszünk a gyermekekkel az óvoda környékén. Minden év októberében az Állatvédelmi nap alkalmából kirándulni visszük a gyermekeket /Jászberényi Állatkert, Gyöngyösi Mátra Múzeum, abonyi Vadaspark, tápiószentmártoni Lovaspark/.

A séták alkalmával: fák, virágok, állatok, különféle talajfelületek, kiskertek, megannyi ismeretet jelentenek a gyermekeknek.

A séták, kirándulások, vagy az **élősarokban végzett** tevékenységek rugyeztetés, csíráztatás, hajtás, növények gondozása, rengeteg tanulási, tapasztalási lehetőséget kínálnak a gyermekeknek.

A zöld jeles napok megünneplése, megemlékezése.

1. Víz világnapja: /március 22./ A falut átszelő Tápió folyóhoz sétálunk el és megfigyeljük az évszakonkénti változásokat.
2. Föld világnapja: /április 22./ A falumúzeummal egy épületben található „Tájház” a Tápió-vidék növény- és állatvilága.
3. Madarak és Fák napja: /május 10./ Séta a szomszédos kastélykertben és ott megfigyelhetjük a madarak, fák életét.
4. Állatok világnapja: /október 4./ Országos eseménynek számít a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának a szürkemarha – gulyájának hajtása, áttelepülésünkön a Tápió folyó gátjáig, ahol hosszú ideig tartózkodnak.

Önálló és csoportos megfigyelések alkalmával az évszakokra jellemző jegyek-színek az évszakok szépségének az időjárás változásainak megfigyelése.

Községünk központjában található az orvosi rendelő, gyógyszerár, fogorvosi rendelő, ahol megismerkedhetnek az ott dolgozók munkájával.

Szívesen látogatnak a gyermekek kastély kertbe, ahol fa és virágfélék sokaságával ismerkedhetnek meg, /miközben madárhangot hallgatnak/, valamint az ott található tó, növény és állatvilágával.

Megismerkedhetnek az ott dolgozók /ápolók/ munkájával is. Falunk megismeréséhez óriási lehetőségünk van /Posta, ÖNO, iskola, zeneiskola, boltok, Téglagyár/.

Téglagyári halastó, cukrászüzem, tésztaüzem, vízmű, működésének megismerése az ott dolgozó emberek munkáján keresztül.

Lovaskocsival bejárjuk a „Bíbic” Tanösvényt. Táblákkal kísért útvonalon megismerjük a halastavak, szántók, szikes-puszták Tápió folyó élővilágát. A madármegfigyelő toronyból pedig megfigyelhetjük a tó és a nádas vízi, énekes, ragadozó madarait.

Tápió-part, Tájvédelmi körzet, strand, rét, kiserdő, állattartó gazdaságok, virágkertészet.

Szolgáltatók: fodrász, kozmetika.

Különböző közművelődési épületekbe látogathatunk: Falumúzeum, Tájház, Templom, Könyvtár, közelben lévő Tápiószele Múzeumába.

Megfelelő könyvek biztosítása, hogy képekben is lássák a gyermekek azt, amit a természetben megtapasztalnak.

Folyamatosan tanúi lehetnek az **évszakok változásainak, jellemző jegyeinek megfigyelésének, évszak és időjárás változásainak hatása az élőlényekre.**

Ismerjék meg az itt felnövő gyermekek a helyi és a Tápió-vidék természetvédelmi területeit, a kulturális örökségeket, népi hagyományokat, az itt élő fontosabb növényi és állati fajokat, előfordulási helyüket, óvásukat, védelmüket.

A környezet megszerettetése közben a gyermek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakítása.

A gyermek elemi ismerete alakuljon ki, önmagáról és közvetlen környezetükről.

2.1. SZÜLETÉSTŐL-FELNŐTTKORIG

A természet-társadalom-ember fogalomkörhöz szorosan kapcsolódnak és a nevelés egészében jelen vannak azok a mozzanatok, amikor a gyermekek újra játsszák életüket. Újra élik az óvodában mindazt, amit a mindennapokban, a családban, az óvodában, vagy tágabb környezetükben tapasztalnak, látnak, hallanak.

A környezettel való szoros kapcsolat az életfolyamatok újrajátszása, nemcsak arra ad lehetőséget a gyermeknek, hogy a benne lévő feszültségek feloldódjanak, hanem elősegíti számukra a társadalomban való későbbi bekapcsolódást, szocializálódást.

A születéstől-felnőttkorig címmel megfogalmazott komplex foglalkozások magukba foglalják a testápolástól a közlekedésig, a családtól, a helyes viselkedésig mindazt, ami a gyermeknek támpontot adhat a környezetében meglévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához. A szokások elsajátítása a társadalomba való beilleszkedéshez szükséges magatartásformák kialakítása valósulhat meg játékosan a gyermek érdeklődésének és igényeinek figyelembevételével.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Ez a komplex foglalkozás hagyományos értelemben nem is nevezhető foglalkozásnak, hiszen **játékidőben, szabadidőben, vagy a nap bármely időszakában megvalósíthatók az itt jelentkező feladatok.**

A szülők igényeihez alkalmazkodva a községünkben katolikus vallású családok élnek, ezért szükségesnek tartjuk a heti egy alkalommal a hitoktatást.

Az óvodapedagógus feladatai a foglalkozások megszervezésében

- ⇒ Olyan feltételek megteremtése, amely lehetővé teszi minél több tapasztalat szerzését a természetben /séták, kirándulás/.
- ⇒ Tudatosan törekedjen az óvodapedagógus arra, hogy minél több élményt gyűjtsenek a gyermekek saját természeti és társadalmi környezetükből /pl.: lovaskocsis kirándulás a szürkemarhákhoz/.
- ⇒ Biztosítani minden eszközt és lehetőséget a gyermeknek természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez.
- ⇒ A foglalkozásokat lehetőség szerint a szabad természetben szervezzük meg.
- ⇒ Biztosítsuk a feltételeit annak, hogy az óvodában élősarok és virágoskert működjék. És ha lehetőség van kisállat tartásával is próbálkozzunk /pl. télen madarak etetése/.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ♦ A gyermekek különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak a természet szépségeiben, felismerik a napszakokat.
- ♦ Elemi összefüggéseket felismernek.
- ♦ A gyermekek ismerik a környezetükben levő intézményeket, szolgáltatókat.
- ♦ Ismerik a Tápió-vidék helyi főbb nevezetességeit, természeti kincseit.
- ♦ Ismerik a Tápió-vidékre jellemző növényeket, állatokat, azok gondozását.
- ♦ Ismerik a házi- és vadállatokat, madarakat, bogarakat.
- ♦ Tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását, óvodájuk nevét. Születésük helyét, idejét.
- ♦ Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- ♦ Ismerik az alapvető viselkedési szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természet és társadalom, környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- ♦ A megismert szavakat, kifejezéseket helyen használják.

2.2. MŰVÉSZETI TEVÉKENYSÉGEK

A művészet ismerete, szeretet, esetleg valamely művészeti ág művelése és egyetemes emberi kultúra megismerése már óvodáskorban elkezdődhet. Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a kisgyermekre. Mindig arra törekszünk, hogy a gyermek megismerje a világ szépségeit. A művészeti nevelés szempontjából nagyon fontos, hogy egyszerű nyugalmat árasztó környezet vegye körül a gyermeket. Arra törekszünk, hogy a gyermek valósítsa meg

az elképzeléseit, egy szépen berendezett csoportszoba, az óvoda esztétikussága, harmóniája hatást gyakorol a gyermekre. A művészet nem más, mint a világ megismerése sajátos nézőpontból, egyéni szűrőn keresztül. A művészeti nevelés mindenekelőtt az egyéniség színeinek kibontakoztatását jelenti. A kreativitás, az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása a művészeti tevékenység legfontosabb feladata. A kreativitást elsősorban az adott légkör, az oldott légkör, a nagy mozgás, szabadságtér és az eszközök biztosítása segíti elő. Minél több alkalmat kell adni arra, hogy a gyermekek érzéseiket, gondolataikat, ötleteiket a **játékban, az ének-zenében, a bábozásban, a rajzolásban** stb. kifejezésre juttassák. Önmaguk kifejezésére adódik lehetőség, ha több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, és azt biztosan kezelik.

A művészeti tevékenységek fogalom rendkívül sokrétű, összetett és komplex jellegű.

Ide tartozik a

- ♦ *mese-vers,*
- ♦ *ének-zene,*
- ♦ *bábozás,*
- ♦ *tánc,*
- ♦ *játék,*
- ♦ *dramatizálás,*
- ♦ *festés,*
- ♦ *agyagozás,*
- ♦ *rajzolás,*
- ♦ *barkácsolás*

éppúgy beletartozik, mint a környezet esztétikája.

Nem egy foglalkozást jelölnek a művészeti tevékenységek, hanem olyan tevékenységeket, melyeket játékidőben vagy a szabadidőben éppúgy gyakorolhatnak a gyermekek, mint a nap folyamán bármikor.

A komplexitás itt nem jelent mást, mint az életben egyébként előforduló jelenségek megörökítését valamilyen formában.

Az ősszel lehulló faleveket színezhethetjük, festhethetjük, lerajzolhatjuk, énekelhetünk és mesét, verset mondhatunk róla, bábokat készíthetünk belőle.

Ismételten le kell szögezni azonban, hogy foglalkozásnak tekintjük a szabad természetben lezajló bármilyen megfigyelést, sétát, tehát foglalkozás alatt nem kell feltétlenül a klasszikus értelemben vett foglalkozásokra gondolni.

Az óvodapedagógus feladatai a művészeti tevékenységek megszervezésében

- ⇒ Úgy alakítsa ki a gyermekek bevonásával a csoportszobát, hogy ott különböző tevékenységeket kereső gyermekek nyugodtan, kényelmesen dolgozhassanak.
- ⇒ Biztosítson minél több eszközt, időt és helyet a művészeti tevékenységek gyakorlásához, ezzel is ötletet adva a gyermeki fantáziának.
- ⇒ Nyújtson lehetőséget a vizuális és kommunikációs tevékenységek összekapcsolására.
- ⇒ Segítse elő a gyermekek önálló elképzeléseinek megvalósítását.
- ⇒ Adjon lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy minél több élményt átélve megvalósíthassák elképzeléseiket.

- ⇒ Az óvodapedagógus a mindennapi mesélés, verselés, mondókázás biztosításakor ügyeljen a gyermekkel való érzelmi kapcsolat, a meghitt légkör megteremtésére.
- ⇒ A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése.

2.2.1. Verselés, mesélés

A verselésnek, mesélésnek fontos szerepe van a kommunikációban, hiszen a mindennapi mesélés biztosítja a kisgyermeknek lelki nyugalmát, békéjét, a 3-7 éves korú gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodik.

Az óvodáskor a mesehallgatás igazi ideje.

A kiválasztott versek, mesék erősítsék a környezet megszerettetését, az évszakok szépségét. Az óvodában a dramatikus játékok illusztrálásában olyan kellékeket használjon az óvodapedagógus, amely elősegíti a képzeleti képek előhívását, a meséhez való erős kötődés kialakulását. Az ünnepnek, rendezvényeknek legyen színfoltja a bábozás, dramatizálás. Az új versek kapcsolódjanak a gyermekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához.

Az óvodáskorú gyermek szükséglete az irodalom, amely az anyanyelv örömét, varázsát, játékát is nyújtja számára.

Az irodalom mindennapos jelenléte nélkülözhetetlen a gyermek egészséges személyiségfejlődéséhez.

A mese úgy, mint a játék örömforrás.

Műfajai: népi mondóka, vers, mese, monda, elbeszélés.

„1. Az érzelmi biztonság megadásának s az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak.

2. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi-értelmi és erkölcsi etikai fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában - tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról.

3. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megeleveníti, átéltesíti szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal nem elvezet, ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre, hanem ráébreszt ezekre.

4. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

5. A gyermek saját vers-és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

6. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

7. Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.”

Célia:

Az irodalom iránt érdeklődő, később szívesen olvasó, színházat, múzeumot látogató személyiség megalapozása.

Feladata:

- ♦ A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése.
- ♦ A gyermek, érzelmi értelmi és etikai fejlődésének és fejlesztésének segítése.
- ♦ A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközével.
- ♦ Önálló szöveg és mesemondás képességének kialakítása.
- ♦ A báb, dramatikus játékok pozitív személyiségfejlesztő hatásával a társas viszonyok kedvező alakítása.

Tartalma:

Az óvodában az irodalomnak és a népi műveknek egyaránt helye van.

A meseválasztás anyaga változatos legyen. A magyar népmesekincs, magyar gyermekirodalom gyermekköltészet mellett, a külföldi, illetve más népek meséi is kiváló választási lehetőséget kínálnak az óvodapedagógusnak, a megfelelő mese-vers anyag kiválasztásához.

Az óvodában a népi, klasszikus és kortárs műveknek egyaránt helye van. A mindennapi tevékenységek között speciális helyet foglal el a hetirendben, amelyek beépülnek a komplex foglalkozások rendszerébe.

A mese-vers az óvodáskorú gyermek érzelmi-értelmi, erkölcsi, etikai fejlődésének, fejlesztésének legfőbb segítője.

Mesehallgatás elengedhetetlen feltétele a megfelelő hely és idő biztosítása.

Az adott csoport életkorának megfelelő legyen.

Jelenjen meg mindennap valamilyen formában a mese- vers.

A gyermeknek adjunk lehetőséget önálló szöveg- és mesemondásra, mozgással, ábrázolással történő kombinálásra – amely az önkifejezés egyik módja.

Ösztönözzük a gyerekeket közös történetek kitalálására, illetve önálló szöveg- és mesemondásra.

A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

A gyermeknek bármikor legyen alkalma a nap során bábozni, dramatizálni, a megfelelő esztétikus eszközöket folyamatosan használni. (ujj-, kesztyű-, síkbáb, fejmaszk, fakanálbáb, bábparaván stb.).

A mese-vers iránti érdeklődés fenntarthatóságuk érdekében legyen lehetőség mesekönyv, képeskönyv lapozgatására, nézegetésére.

Az óvodapedagógus feladata

⇒ Mindennapi meséhez a feltételek megteremtése.

⇒ A gyermeki igények megismerése, a mese-vers lélektanának beható ismerete.

- ⇒ A mesélés, versmondás alkalmainak, lehetőségeinek számbavétele, helyének megkeresése, a gyermekcsoport napirendjében.
- ⇒ A mesék, versek gyűjtése, kiválasztása – szöveg értelmezése, mesei kifejezések gyűjtése, tanulása. /Az adott korcsoportnak megfelelően/.
- ⇒ Minél több mese-vers tudása kívülről.
- ⇒ Szükséges szemléltető és játékeszközök biztosítása, rendben tartása, hogy mindenkor esztétikus legyen.
- ⇒ A gyermekek könyvespolcán esztétikus, életkoruknak megfelelő könyvek elhelyezése.
- ⇒ Bábozási, mesemondási technikájának fejlesztése segítse elő a gyermekek önálló vers és mesemondását.
- ⇒ Változatos módszerekkel dolgozza fel, mesélést, verselést.

A gyermekek várható fejlődése, érdeklődése az óvodáskor végére

- ◆ A gyermekek szeretik és várják a mesét-verset, maguk is szívesen mesélnek, verselnek.
- ◆ Emlékezetből felidézik kedvelt meséiket, meséik egy-egy epizódját, egy-egy hős cselekvését.
- ◆ Képesek játékidőben eredeti ítéleteket megfogalmazni, kezdeményeznek a mesékkel, versekkel bábozást, dramatizálják őket, használják a mese szavait.
- ◆ Tudnak természetes hanghordozással, tiszta kiejtéssel a ritmust és a vers hangulatát érzékeltetve kiolvasót, rövid sorokból álló verset emlékezetből idézni.
- ◆ Gondosan bánnak a könyvekkel.
- ◆ Szívesen vesznek részt az irodalmi foglalkozásokon, önállóan báboznak.

Bábozás, dramatizálás

A bábozás feltárja a gyermekek előtt lehetséges és megfelelő viselkedésformákat, az élet különböző színterein.

Az óvoda gyermek kedvelt tevékenysége a bábozás, dramatizálás, melyek szorosan kapcsolódnak a meséhez, mondókázáshoz, verseléshez.

A gyermeknek bármikor lehetősége van irodalmi élményeit szabadon választott, közvetlen módon elbábozni, eldramatizálni.

A gyermekek a foglalkozásokon és a nap bármely szakában spontán használják a paravánt és a bábokat.

A bábozás önálló szervezésben, vagy óvónői irányítással történik.

A gyermekek magasságának megfelelő paraván és a különböző bábok- ujjbáb, síkbáb, fakanálbáb, kesztyűbáb, fejmaszk „élnek” a gyermekek között és minden csoportszobában megtalálható.

A bábok kiválasztása megfelel a gyermek által kedvelt meséknek, kapcsolódik élményeikhez.

A dramatizálás ünnepek, fellépések alkalmával is megjelenik.

2.2.2. Ének-zene, énekes játékok, gyermektánc

1. Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok az éneklés, az énekes játékok a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik a gyermekek zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének- zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
2. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
3. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.”
4. A felnőtt minta utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

Célja:

A zene iránti érdeklődés felkeltése, zenei ízlésük, mozgáskultúrájuk fejlesztése.

A gyermekek zenei élményhez juttatása, amely megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

A gyermekek néphagyományokkal történő megismertetésével megőrizzük a hagyományokat az utókor számára.

Feladata:

- ♦ Zenei formaérzék fejlesztőjátékok játéka /megérezzék a motívumok hosszát/.
- ♦ A játékon keresztül ismerjék meg közvetve a **zenei alapfogalmakat**.
- ♦ Zenei anyanyelv elsajátításán keresztül a szókincs bővítése, gyakorlása.
- ♦ Gyermekek mozgáskultúrájának fejlesztése.
- ♦ Az évszakhoz kapcsolódó ünnepkörök dalanyagának elsajátítása.
- ♦ Magyar népi ritmushangszerekkel való ismerkedés.
- ♦ Zenei alkotókedvük növelése.
- ♦ Zenehallgatással, zenei műveltségük fejlesztése.
- ♦ A gyermek egyéni képességeinek /értelmi, érzelmi esztétikai és közösségi képességeinek/ fejlesztése a mondókán, dalosjátékon keresztül.
- ♦ A néphagyományok megismertetése, megszerettetése.

Tartalma:

Az óvodai ének, zenei nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány, szinte valamennyi ünnepkörhöz kapcsolódik, olyan dalanyag melyet megismertethetünk a gyermekkel

A néphagyományörzés mellett a Kodály alkotta módszer is folyamatosan megújulva, megtartotta kapcsolatát az életre neveléssel. Az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás az óvodai mindennapok része. Ez a folyamat nem korlátozható, csupán a foglalkozások időtartamára napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra, vagy körjátékok játszására. Pl. udvaron, vagy étkezőbe való séta során.

A komplex foglalkozások inkább összefoglalják, elmélyítik a gyermekek ismereteit, és alkalmat adnak a képességek fejlesztésére.

Az élményt nyújtó közös éneklés, körjáték, vagy mondókázás a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából kitüntetett helyet kap.

Kodály Zoltán útmutatásai alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés a tevékenységközpontú óvodai nevelésen belül hatékonyan megvalósítható.

Ezzel biztosítható a gyermekek ének-zenei kultúrájának megalapozása, a néphagyományörzés és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzése. A szokások többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, a munkához, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint egyházi ünnepekhez fűződik. Pl. Tűz témában: október: szüreti bál, november Márton napja, december Lucázás, és Betlehemes játék.

Óvodánk kiemelt helyet biztosít a zenei nevelésnek, mert községünknek nagyon színvonalas **zeneiskolája** van, ahová majd a gyermekek iskolába lépésekor minél több gyermeket várnak. Óvodapedagógus hangszeres tudása (alt-szoprán furulya) a zenehallgatás anyagát, színesítését kedvezően befolyásolja.

Folyamatosan tartja óvodánk a zeneiskolával a kapcsolatot, évente több alkalommal ellátogatunk, ahol a gyermekek a hangszerekkel ismerkedhetnek. Óvodánkban a hangszerek széles választéka áll a gyermekek rendelkezésére.

A gyermekek művészi fogékonyságának fejlesztése érdekében rendszeresen lehetőséget biztosítunk az élő hangszeres játék hallgatására /zeneiskolás gyermekek, FILHARMÓNIAI előadás negyedévente/.

A fejlesztés területei:

- ♦ **Az éneklési készség fejlesztése:** éneklés megszerettetése, tiszta éneklés kialakítása.
- ♦ **Zenei hallás fejlesztése:** magasabb-mélyebb hang megkülönböztetése, halkabb-hangosabb megfigyeltetése.
- ♦ **Belső hallás fejlesztése:** zenei emlékezet, képzelet, alkotókedv fejlesztése, dallamfelismerés, dallambújtatás.
- ♦ **Ritmusrészék fejlesztése:** egyenletes lüktetés, ritmus, ezek összekapcsolása.
- ♦ **Tempóérzékelés:** gyorsabb-lassabb megkülönböztetése, érzékelése.
- ♦ **Mozgásfejlesztés:** különböző térformák kialakítás, páros játékokkal, hidas, kapus... stb. játékokkal, különféle mozgásokkal, mozdulatokkal, tánclépésekkel.

Az óvodapedagógus feladatai az ének-zenei nevelés területén

- ⇒ A felhasznált zenei anyagok igényes **életkornak** és az **adott csoport** képességszintjének megfelelő válogatása.
- ⇒ 3-6-7 éves korban megtervezhető hagyományos zenei tartalmak biztosítása.
- ⇒ A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- ⇒ A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése, mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal.
- ⇒ Mindennapi mondókázást, éneklést segítse elő, de gondoskodjon hetente ének kezdeményezésről, tudatosan felépített ének-zene, énekes játék, gyermektánc foglalkozásról.
- ⇒ Csoportszobában, udvaron megfelelő hely idő, eszköz biztosítása.
- ⇒ Válogasson az óvodapedagógus a népi kultúra gazdag világából.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ♦ A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat.
- ♦ A gyermekek gátlások nélkül tudnak egyedül énekelni.
- ♦ Élvezettel hallgatnak zenét.
- ♦ Megkülönböztetik az elemi zenei fogalmakat (pl. halkán és gyorsan járjanak mondóka közben, magasan és lassan énekeljenek, vagy mély hangon beszéljenek).
- ♦ Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- ♦ Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.
- ♦ Ismerik a motívum hosszát.
- ♦ Szeretnek dudorászni, énekelgetni, játék közben.
- ♦ A néphagyományok, jeles-napok tartalmát, játékait, dalait, mondókáit ismerik.

2.2.3. Rajzolás, mintázás, kézimunka

A népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.

„1. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

2. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán biztosítson teret, lehetőséget. Maga a tevékenység - s ennek öröme - a fontos, nem a mű, nem az eredmény valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

3. Ezen tevékenységek az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó-és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín

képzeleinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

4. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, mintázás és a kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.”

Célia:

A gyermekek élmény- és fantázia világának képi, szabad önkifejezése.

A művészetek megszerettetése, a nyitottság, ízlésformálás a művészetek iránt.

A művészetek iránti fogékonyság fejlesztése, műalkotások megismerése, képzőművészeti kiállítások látogatása, élményeiknek feldolgozása.

Az óvodai tevékenységi területek közül a vizuális tevékenység fejlesztő hatása jelentős. Ebben a korban a gyermek a firma korszaktól lassan eljut a felismerhető formák létrehozásáig, a formák díszítéséig.

A tárgyi világ felfedezésének birtokbavételének öröme indul el a rajzfejlődés folyamata, mint játéktevékenység egy formája. A játék egyik válfajának tekinthetjük az ábrázolást, meg lényegében a belső folyamatoknak közlése.

Feladatai:

- ♦ A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése: megfelelő légkör, hely, idő, valamint megfelelő minőségű, és mennyiségű eszközök állnak rendelkezésre.
- ♦ A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése.
- ♦ A vizuális tevékenységek elsajátíttatása, a kézügyesség fejlesztése, térlátás alakítása, kézműves technikák munkatevékenységének összehangolása.
- ♦ Közös és egyéni észlelésen alapuló vizuális emlékezet, képzelet, vizuális gondolkodás gazdagítása, fejlesztése.
- ♦ A gyermekek látáskultúrájának fejlesztése érdekében megfigyelési, tapasztalatszerzési lehetőségek, élmények biztosítása.
- ♦ Tudatos tervezőmunkával fejlesszük a gyermekek tapasztalatait, képességeit.
- ♦ Pozitívan reagálunk a létrejött síkbeli és térbeli alkotásokra.
- ♦ A vizuális technikák színes skáláját alkalmazzuk kiscsoportos kortól.

A vizuális nevelés tartalma:

Az alkotó tevékenységhez olyan légkör szükséges, ahol előtérbe kell, hogy kerüljön a természet, a környezet, a világ megismerésében a látási, mozgási, tapintási, szaglási, hallási érzékelés összerendezése, bővüljön az élményanyag, tér, forma, szín egységében. Az alkotó tevékenységhez olyan légkör szükséges, amelyben előtérbe kerül a gyermek alkotó-befogató képességének fantáziájának, élményeinek, kreatív gondolkodásmódjának kibontakoztatása, az esztétikumra való érzékenység fejlesztése. A tevékenységhez elegendő időt kell biztosítani az óvodapedagógusnak, és egyaránt meg kell tanítani a gyermeknek az eszközök biztonságos kezelését. A komplexitás szempontjából együtt kezeljük egyrészt a környezet megismerésére nevelés és vizuális nevelés, másrészt irodalom-ének-zene-mozgás-vizuális nevelést.

Törekszünk a gyermek környezeteszttikai érzékenységének és aktivitásának kibontakoztatására.

Lehetőségük nyílik a művészeti ágak megismerésére, kézművestechnikák, kismesterségek kipróbálására, kézművessarkok kialakítására.

Fontosnak tartjuk, hogy minél több anyaggal és annak megmunkálásával ismerkedjenek meg a gyerekek. A közös játékkészítés során, valóban megtapasztalhatják, hogy mi rejlik az anyagokban, hogyan kel életre a rongy, a csuhé, kóré, hogyan lehet fonalból tarisznyát szőni, fonni, csomózni, száraz terményekből állatseregletet készíteni.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy bármikor kipróbálhassák képességeiket.

A csoportszobában rendelkezésükre áll kisszekrény, polc, ahol a barkácsoláshoz szükséges eszközöket, anyagokat, felszereléseket tároljuk, évszak természeti kincseit kihasználva.

Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására. (Pl.: Kiállítás szervezése az óvodában, Községi Könyvtár és Művelődési Ház által szervezett versenyeken való részvétel stb...)

A művészeti tevékenység megszervezése, az óvodapedagógus feladatai

- ⇒ Biztosítani, csoportszobában kényelmesen, nyugodtan tudjanak dolgozni a gyermekek, tevékenységeiket egy erre kialakított helyen tudják gyakorolni.
- ⇒ A gyermeki fantáziát, annak lehetőségeit kihasználva éljük azzal, hogy sok eszközt biztosítunk a gyermekek számára, ezzel persze időt és nyugodt helyet is biztosítunk a csoportszobában vagy a szabadban.
- ⇒ Adjon lehetőséget arra, hogy élményeiket, az elképzeléseiket meg tudják valósítani.
- ⇒ Meghitt légkör, az érzelmi kapcsolat megteremtése legyen minden nap jellemző az óvodapedagógus munkájára.
- ⇒ Megismertetni a gyermeket különböző anyagokkal, technikákkal, munkafogásokkal.
- ⇒ A gyermek biztatása, dicsérete, bátorítása.
- ⇒ A gyermeknek megfelelő útmutatás adása, ahol kell segítségnyújtás.
- ⇒ Új vizuális technikák alkalmazása.
- ⇒ Jó ötletek átadása, gyakorlatban való hasznosítása.

Fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- ♦ Egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- ♦ Önállóan és csoportosan is készítenek játékokat, ajándékokat, kellékeket.
- ♦ Szívesen mintáznak, bátran használják az eszközöket.
- ♦ A megismert technikákat fokozott önállósággal alkalmazzák, vigyáznak önmaguk, eszközeik és környezetük tisztaságára, épségére.
- ♦ Emberábrázolásukban már a mozgás és a részformák is megjelennek.
- ♦ Az eszközhasználat biztossá válik.
- ♦ Alkotásaikat elhelyezik az erre kialakított helyre.
- ♦ Igényükké válik az esztétikus megjelenítés.

- ♦ Elkészült munkájukról képesek beszélni.

3. Mozgás (heti rendszerességgel megtartott testnevelés foglalkozások)

1. A torna, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás), és Fejlesztik a testi képességeit, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, társra figyelés
2. Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-képességét és az egyes szervek teljesítőképességét.
3. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatását. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és az alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.
4. A tornának, játékos mozgásoknak az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján - az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve - minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Óvodánkban a testi nevelés heti 1 alkalommal kötelező minden korcsoportban. Mivel óvodánk rendelkezik korszerű eszközökkel, jól felszerelt tornaszobával, így a gyermekek testi nevelése maximálisan megvalósítható.

A testi nevelés során járás- futógyakorlatokat végeznek a gyermekek, valamint ugrásokat, egyensúly-, talajgyakorlatokat, labdával végezhető és kéziszer gyakorlatokat. A testi nevelés anyagában szerepel még kúszás, csúszás, mászás, különböző dobások, hossztengetyűkörűli gurulás, gurulóátfordulás, függés, valamint sor- és váltóversenyek.

Valamennyi funkció fejlesztése jelen van minden korcsoportban, csupán a nehézségi szintek eltérők. Az irányított foglalkozások arra adnak lehetőséget, hogy különböző mozgásformákat ismerjenek meg a gyermekek, ezzel felkeltsük érdeklődésüket a kipróbálásukra. Zavartalan gyakorlási lehetőség szabadidős tevékenység. Ezért minden lehetőséget megadunk a gyermekeknek, hogy átérezhessék a mozgás örömet. Döntő mértékben a természetes gyakorlatok képezik. A foglalkozások időtartama az óvodában eltöltött évek során fokozatosan emelkedik, mindenkor igazodva a gyermekcsoport összetételéhez, fejlettségi szintjéhez. Fokozatosan emelkedjen 20-30 percre. 3-4 éves gyermekeknél kezdetben 4-5 perc jó hangulatú, nyugodt, játékos légkörű foglalkozás biztosítja a mozgás megszerettetését.

- ♦ **Járásgyakorlatok:** járás ütemtartással, irányváltoztatással, fordulatokkal, különböző kartartásokkal, feladattal, csukott szemmel.
- ♦ **Futógyakorlatok:** lassú, közepes iramú, belegyorsuló futás. Futás tempóváltással, irányváltoztatással, versenyfutás, futás hátrafelé.
- ♦ **Ugrások:** helyből távol- és magasugrás, nekifutásból távol- és magasugrás /valamennyi homokgödörbe/. Ugrások különböző magasságú szerekre fel és le.
- ♦ **Dobások:** egykezes, kétkezes, alsó, felső dobás. Hajítás távolba kislabdával, babzsákkal, hajítás vízszintes és függőleges célba.
- ♦ **Kúszás-csúszás-mászás:** talajon, padon, ülésben, hason, hanyatt /háton fekve/, előre, hátra, ne rézsútos padon, pók- és rákjárás, előre-hátra, eszközhordással is.

- ♦ **Függés:** függés érintő magas szeren, bordásfalon, függésben lábmozgások, lajhárfüggés, lajhár-mászás.
- ♦ **Egyensúlygyakorlatok:** járás padon, rézsútos padon, le-fel, eszközzel /pl.: babzsák kézben, fejen/. Egyensúlyozás homokozó peremén, fellépések-lelépések, szerekre, szerekről.
- ♦ **Hossztengely körüli gurulás:** gurulás talajon magastartásban, kézkulcsolással, eszközzel kézben, és boka közt, gurulás párosával.
- ♦ **Gurulóátfordulás:** előre, hátra, guggolótámaszból, kis hajlított terpeszállásból.
- ♦ **Talajgyakorlatok.**
- ♦ **Versenyekek, váltóversenyekek.**
- ♦ **Labdával végezhető gyakorlatok.**
- ♦ **Kéziszer gyakorlatok:** babzsák, karika, kendő, szalag, bot, kocka, stb.

Objektív feltételek:

- ♦ Fontos a megfelelő hely biztosítása. Óvodánk udvarán sportudvart alakítottunk ki, amelyek széleskörű lehetőséget biztosítanak a különböző mozgásformák gyakorlására, sportjátékok játszására. A különböző alakú, magasságú, nagyságú, mászóakák az udvarunk fontos kellékei, mászásra, függésre egyaránt alkalmasak. Az udvaron van egy homokgödör, melyben távolugrás végezhető, valamint labdatölcsér, ami a labda használatát segíti. A lehetséges tornaeszközöket az udvaron is használjuk. Maximálisan kihasználjuk, hogy falusi óvoda vagyunk és a lehető legtöbbet a szabadban tornásszanak a gyermekek, mivel az udvaron erre lehetőség van. A zöld terület (a leendő sportudvar) ugyanúgy beosztható csoportonként, mint a tornaszoba.
- ♦ Az épületen belül szervezett mindennapi testnevelésre tornaszoba áll rendelkezésünkre, melynek eszközkészlete folyamatosan bővül. Szükség esetén azonban megfelelő helyet biztosítunk a csoportszobában, aulában, teraszokon a mindennapi testneveléshez.
- ♦ A megfelelő hely kialakítása, a tiszta, balesetmentes eszközök előkészítése a foglalkozás megkezdése előtt az óvónő, a dajka és a gyermekek aktív közreműködésével történik. A balesetek elkerülése érdekében ügyelünk arra, hogy az eszközök épek, könnyen elérhetők legyenek, és megfelelő számban álljanak rendelkezésre.

A fejlődés várható jellemzői a testi nevelés területén

- ♦ Mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- ♦ Képesé válnak a differenciált mozgásra /gyors, lassú, energikus/.
- ♦ Egyenes tartással ülnek, állnak, járnak.
- ♦ Felszabadultan, teljes biztonsággal végezzék a mozgásfajtákat, különféle eszközökkel is.
- ♦ A szem-kéz, szem-láb koordinációjuk koruknak megfelelően fejlett.

- ♦ Izomzatuk kellően megerősödött, teherbírásuk nőtt, fokozatosan megerősödik a csontrendszerük.
- ♦ A mozgásigény, és örömforrás számukra.
- ♦ A csontrendszerre még a nagyfokú rugalmasság, a rendkívüli hajlékonyság jellemző. A sok porcos elem következtében a csontok könnyen deformálódnak, ezért kerülni kell a csontozatot terhelő statikus helyzeteket, és ügyelni kell a megfelelő testtartás kialakulására. Erőteljes a kéztő, az ujjpercek, a lábtő és lábközép csontosodása, a lábboltozat alakulása, az előbbi a ceruzafogás, az írás elsajátítása, az utóbbi a lúdtalp kialakulásának megelőzése szempontjából fontos információ. Legszembetűnőbb külső változás a **fogváltás** megindulása, amely az alsó és felső metszőfogak cseréjével kezdődik, fokozott figyelem.
- ♦ A nagyagy fejlődése következtében javul a mozgáskoordináció, és a gyermek egyre inkább képessé válik az érzelmi folyamatainak és akarati működésének irányítására.
- ♦ Az óvodás gyermek mozgásformái gazdagabbak, kiszolgálja önmagát, önállóan öltözik, vetkőzik, mosakodik, terít, étkezik, stb. Játéktevékenysége közben guggol, kúszik, csúszik, mászik, hajol, leül, feláll, manipulál stb. Mindez az óvodáskor végére a mozgások, cselekvések, fejlődéséhez, gazdagodásához és egyre nagyobb mozgásbiztonsághoz vezet. A gyermek mozdulatainak egy része automatizálódik.
- ♦ Sokféle jártassága, készsége, szokása alakul ki. Ceruzafogása, író-rajzoló tevékenysége (a gyurmázás, a varrás, a vágás, egyéb kézi munkák stb.), a sokféle mozgás-cselekvés gyakorlása eredményeként a finom kézmozgás, az úgynevezett „finommotorika” ugrásszerű fejlődésnek indul.
- ♦ Elsajátítja a téri irányokat jelölő szavakat, saját testéhez viszonyítva. Megérti és használja az előttem, mögöttem, felettem, alattam, jobbra, balra, elé, mögém, fölém, alám, mellém, előtt, mögött, fent, lent, elé, mögé, fölé, alá kifejezéseket. Utasításra helyesen tud elmozdulni a térben.

3.1. MOZGÁS: MINDENNAPI TESTNEVELÉS

A testnevelés az óvodai nevelés folyamatában a gyermekek egészséges testi- és mozgásfejlesztése útján szolgálja személyiségük fejlődését. A tevékenységközpontú óvodai nevelés lényeges eleme a testi fejlesztés. Csak rendszeres testnevelés befolyásolja kedvezően az egész szervezet növekedését.

Óvodáskor végére általában képessé válnak a gyerekek a finomabb, összerendezettebb, több ügyességet kívánó mozgások elvégzésére. (Precízebb szem-kéz, szem-láb koordinációk.) 3-6 éves kor között – már minden alapmozgás birtokában – a finommozgások változásai lesznek jelentősebbek. Köztudott, hogy a **finommotorika** fejlődése milyen nagy szerepet játszik az írás elsajátításában. Tisztában kell lenni azonban azzal, hogy 6 éves kor előtt kézfej izomzata még gyakran túlságosan is a csontokhoz tapad ahhoz, hogy elvárható legyen a gyerekektől a precíz és rugalmas kézhasználatot igénylő írás.

A mozgásfejlődés mellett a testséma kialakulása és tudatosodása jelenti az óvodáskor fontos fejlődési fokozatát.

Óvodáskorban **testi szükségleteken** – a szabad mozgás igényén túl – leginkább az életkornak megfelelő mennyiségű pihenést és alvást, a helyes táplálkozást, a tisztaságot és egészségmegőrzést értjük. Bármelyik területét is nézzük a felsoroltaknak, jól látható, hogy a **testi sajátosságok, változások igények ebben a korban az önkéntesség fonalán haladnak.** Különösen nagy jelentősége van az önkéntességnek. Gyermeklélektani álláspont szerint az óvodáskorban a szervezet és irányított mozgásgyakorlatok végeztetésekor az önkéntesség és a játék, mint életkori igény vész el. Testi szükségletként jelentkező szabad, önkéntes kezdeményezés, az óvodáskor a kezdeményezés, az önálló próbálkozások időszaka.

A spontán mozgás, a felnőtt által felkínált lehetőségek és minták közötti önálló választás, a saját kezdeményezés nemcsak a döntésért való felelősség felvállalását vonja maga után, hanem képes lehet a más területeken szerzett frusztrációk oldására is.

Hozzájárul a légző- és keringési rendszer teljesítőképességének növeléséhez. Ezért ajánlatos tehát minden adódó lehetőséget kihasználni a nap folyamán. Rendkívül fontos a szabadlevegőn való tartózkodás, minél hosszabb idejű biztosítása. Tehát a mindennapos testnevelést lehetőség szerint a szabadban tartjuk /tavasztól – őszig/. Télen az időjárás adta lehetőségek minél szélesebbkörű kihasználása /szánkózás, hógolyózás, hóemberépítés stb.../

Célia:

A gyermek testi fejlődésének, egészséges mozgásfejlődésének elősegítése.

Testi képességek – fizikai erőnlét – fejlesztése.

Feladata:

- ♦ A mozgás megszerettetése, a mozgásigény maximális kielégítése.
- ♦ Nyugodt, derűs légkör, játékban gazdag, kellő intenzitású testmozgás biztosítása.
- ♦ A kéz finommozgásának, valamint a nagymozgások, egyensúlyérzék fejlesztése.
- ♦ A mozgáson keresztül a szociális képességek fejlesztése (társakhoz való alkalmazkodás, szabály és feladattudat alakítása, együttműködő és tolerancia képességük fejlesztése).

Tartalma.

A mindennapi testnevelés időpontját a napi tevékenységhez igazodva az óvónő tetszőlegesen választhatja.

A mindennapi testnevelés szervezésében, lebonyolításában jelentős szerepe van az eszközök előkészítésében a dajkának. Az óvónővel együttműködve biztosítja a foglalkozások gördülékeny lebonyolítását. Mindhárom korcsoportban a mindennapi testnevelés feladatait döntő többségében testnevelési játékokkal oldja meg az óvónő. A természetes mozgásokat – járás, futás, ugrás, függés, egyensúlygyakorlatok – kiegészítjük néhány talajtorna elemmel, és kézi szerekkel végezhető gyakorlattal. Ügyeljünk arra, hogy minden mozgásforma, amit a gyermek képes elvégezni a mindennapi testnevelés keretében épüljön be.

Nem gyakorlatokat kell tanítanunk, hanem **képességeket kell fejlesztenünk** a gyermekek által kedvelt, ismert játékokkal, gyakorlatokkal és az így szerzett **képesség birtokában örömmel vállalkoznak a gyermekek** erőfeszítést, odafigyelést igénylő feladatok végzésére is. A jó eredmény eléréséhez az óvónő és a gyermek aktív együttműködése is elengedhetetlen.

A mindennapi testnevelésnek vannak objektív és szubjektív feltételei melyek megvalósításához óvodánkban is lehetőségeinkhez képest mindent megteszünk.

Az óvodapedagógus feladatai a mindennapi testnevelés megszervezésében

- ⇒ Legfontosabb feladat, hogy minden nap adjon lehetőséget a gyermekek minél hosszabb időn keresztül a szabad levegőn való tartózkodására.
- ⇒ A gyermekek mozgásigényét a lehetőségekhez képest maximálisan elégítse ki!
- ⇒ Adjon ötleteket a gyermekeknek olyan mozgásos játékokhoz, amelyeket önállóan is képesek játszani.
- ⇒ Szervezzon versenyjátékokat, így a mozgást biztosító játékok kialakítják a gyermek szabálytudatát.
- ⇒ Figyeljen a fokozatosságra, és az egyes gyermekek terhelhetőségére.
- ⇒ Az esetleges /testi hibák, lúdtalp, hanyag tartás stb./ kialakulásának megelőzése érdekében alkalmazzon célzott, speciális gyakorlatokat.
- ⇒ Változatos eszközök és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tegye lehetővé, hogy a mindennapi testnevelés örömet, jelentsen a gyermekek számára.
- ⇒ A fokozatosság, a rendszeresség elvének betartása.

VII. KOMPETENCIA-ALAPÚ NEVELÉS ÉS AZ INKLUZÍV PEDAGÓGIA

*„Nincs két egyforma gyémánt,
Mindegyikben más a szépség.
Nincs két egyforma gyermeke,
Mindegyikben más az érték.”
(Herakleitosz)*

Célja:

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. Intézményünkben célul tűztük ki a személyes kompetencia fejlesztését. Mindazoknak a komponenseknek és szabályozóknak a rendszerével, amelyek információhasznosítással teszik lehetővé a személyes érdekek érvényesítését szociális kölcsönhatások nélkül.

Feladata:

- ♦ Az óvodai nevelésben a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység legyen, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja, mely a tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósuljon meg.

- ♦ A fogyatékosok és nem fogyatékos gyermekek közötti interakció maximális megvalósítása valósuljon meg az óvodai nevelésben.
- ♦ A nevelőtestület tudatos választása – az Alapító Okiratnak megfelelően – az együttnevelés az elfogadás, tolerancia a fogadó intézmény helyett befogadó, azaz inkluzív intézménnyé váljon a gyermekekért vállalt felelősségben.
- ♦ Az óvodapedagógus az együttnevelés mindennapi megvalósulásában működjön együtt a szülőkkel, gyógypedagógussal, szakszolgálatokkal.
- ♦ A személyiségfejlesztés hatékony megvalósítása, az alapvető kompetenciák ismeretével segítsék elő a minél teljesebb társadalmi beilleszkedést.
- ♦ Az óvodapedagógus az óvoda gyermekeknek az óvodai nevelés ideje alatt a megfelelő szintű, számára örömet okozó feladatokat adják, amely tényleges tevékenységi élményre, cselekedtető nevelés alkalmazásával valósuljon meg.
- ♦ Intézményünkben a kognitív kompetencia fejlesztését a következő területeken fejlesztjük: önkiszolgálási képességek fejlesztése, mozgásfejlesztés, önellátási képességfejlesztés, befogadó képességfejlesztés, önkifejezési képességfejlesztés, speciális képességfejlesztés (pl. tehetségfejlesztés.)

Óvodapedagógus feladatai:

1. A tanulást támogató környezet megteremtésével épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
2. A gyermek cselekvő aktivitása, a sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségét, és a gyermek kreativitásának erősítését biztosítjuk.
3. Az óvodapedagógus feladata, hogy az optimális tanulási teljesítmény vágy kialakítását, fenntartását minden gyermek számára biztosítsa.

VIII. TERVEZÉS, PEDAGÓGIAI ADATKEZELÉS, DOKUMENTÁCIÓK ÉS AZOK TERVZÉSE

*„Őrizd az embert magadban, hogy
jogod legyen a szóhoz, hogy
súlya lehessen a szavaidnak, hogy
méltó maradj a munkához”*

(Kósa Ferenc)

1. Tervezés

Az óvodapedagógus számára alapvető, fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása. A tervezésben tudatosan számításba vesszük, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző és a gyermek fejlődését tekintve is különböző szinten lehet egyik, vagy másik képességét illetően. A fejlődés dinamikája tehát egy-egy gyermek esetében a különböző területeken más és más lehet.

Az óvoda feladatai közé tartozik:

1. A kiemelkedő képességekkel rendelkező gyermekek felismerése és fejlesztése. Fejlesztésünk célja, hogy a gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására és kifejtésére bátorítsuk, és képessé tegyük azok megoldására.
2. Az esélyegyenlőség megteremtése, a felzárkóztatás.

Feladatok a tervezéssel kapcsolatban:

- ⇒ A tevékenység céljainak megfelelő módszereket, eszközöket a szervezési módokat válasszon az óvodapedagógus.
- ⇒ A gyermekek folyamatos megfigyelése, az óvodások élményeinek meghallgatása és közös élmények nyújtása a tervezés előkészítő folyamatához tendencia.
- ⇒ A tervezés során szükséges külön is biztosítani a gyermeki tapasztalatok előre nem tervezhető tartalmának megjelenítését a tervező és megvalósító munkában, különös tekintettel az óvodában alkalmazható digitális eszközökre.
- ⇒ A tevékenységek megtervezéséből kiindulva, a nevelés-tanulás komplex egymásra hatását figyelembe véve szükséges tervezni.
- ⇒ A tervezésnél ne az ismeretanyag növelésére, hanem a több alkalommal sokoldalúan, különböző nézőpontból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt. Kevesebbet, de azt, alaposabban, többoldalú tapasztalatszerzés és tevékenykedés segítségével tervezzük.
- ⇒ A heti ütemterv megírása egyben napi vázlatot is megadja az óvónő számára.
- ⇒ Fontos, hogy feljegyzéseket vezessünk a gyermekek fejlődési üteméről,/egyéni fejlődési lap: „Egyéni képességfejlődés mutatói” címmel/ hogy konkrét

megfigyelések adjanak alapot az egyéni differenciált fejlesztés megtervezéséhez.

⇒ A pedagógiai tervek szükségszerű, folyamatos felülvizsgálata.

Az óvodapedagógus feladata a nevelés tervezésénél

⇒ A gyermekek az óvodai „tanulás” cselekvések sorozatában való közreműködéssel érzékelt, tapasztalat, szemléletes élethelyzetekben, játék közben történjenek.

⇒ A kisgyermekek saját képességeihez, egyéni adottságihoz képest fejlődjenek.

⇒ A foglalkozásokat játékoság hassa át, mindig változatos, játékos módon építse fel ezeket.

⇒ A nevelési játékok elérése érdekében saját csoportja foglalkozási anyagát a csoport egésze, de az egyes gyermekek fejlettségi szintjéhez, az adott helyi sajátosságokhoz, lehetőségekhez alkalmazkodva tervezze, válassza meg a szervezési és munkaformákat.

⇒ Az eszközök megválasztásánál lényeges, hogy azok a felhasználás során a tanulásban /játékok fajtái, különböző képek, tárgyak stb./ segítsék és serkentsék a gyermekek érdeklődését, aktivitását, gondolkodását a különböző feladatokban rejlő problémák felismerését, megoldását.

⇒ A tevékenységek végzése során tapasztalják meg, hogy együttműködve segíthetik egymást. Tanulás közben munkálkodjanak együtt társaikkal. Tegye lehetővé a helyes viselkedési normák, a kommunikáció, együttműködés megismerését.

Fejlesztés módszere

⇒ Egyénre szabott, differenciált fejlesztés a csoport keretein belül.

⇒ Az óvodapedagógusok maguk döntenek el, milyen szervezeti formát alkalmaznak, hogy adott esetben kötetlen kezdeményezés, vagy kötött foglalkozás keretein belül kívánják elképzeléseiket megvalósítani.

⇒ A fejlesztés, a foglalkozás formáját a gyermekek fejlettségi szintje határozza meg.

⇒ A gyermekek önállóan, spontán szerzett tapasztalatai nagyon jó kiindulópontot jelentenek az óvodapedagógus számára a tudatos, irányított tapasztalás megszervezéséhez.

⇒ A világban eligazodni készülő gyermek felkészítése az életre, feltételezi, olyan szituációk megélését, ahol szabadon alkothat, dönthet, gondolkodhat, cselekedhet.

A lényeg mindig az legyen, hogy cselekvés közben, cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek és valódi, a környezetben meglévő problémával foglalkozzon.

⇒ . A nevelőmunka, elemzése és értékelése az óvodapedagógus folyamatos feladata, az értékelés tapasztalatai adnak támpontokat a nevelőmunka tervezésének irányvonalairól.

Az **értékelés** során a gyermek sok dicséretet, buzdítást, pozitív megerősítést kapjon. Az óvodapedagógus kerülje a sztereotíp kifejezés értékeléseket (pl. ügyes vagy, helyette a gyermek konkrét jó cselekedetét tettét emelje ki.) alkalmazza a differenciálás elvét. Alkalmazza a jutalmazás sokféle módszereit: simítás, mosoly, pillantás, testközelség, gesztus, mimika, szóbeli közlés, egyénileg és csoportosan is. A büntetés kerülje.

1. A TERVEZÉS DOKUMENTÁCIÓJA

1.1. Csoportnapló

A 20/2012.(VIII.31.) EMMI-rendlet 91.§.(1). Az óvodai csoportnapló az óvoda pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálására szolgál.

Az óvodai csoportnaplóban fel kell tüntetni az óvoda nevét, OM-azonosítóját és címét, a nevelési évet, a csoport megnevezését, a csoport óvodapedagógusait, a megnyitás és lezárás helyét és időpontját, az óvodavezető aláírását, papíralapú dokumentum esetén az óvodai körbélyegzők lenyomatát, a pedagógiai program nevét.

Az óvodai csoportnapló tartalmazza:

- ♦ a gyermekek nevét és óvodai jelét,
- ♦ a fiúk és lányok számának összesített adatait, ezen belül megadva a három év alatti, a három-négy éves, a négy-öt éves, az öt-hat éves, a hat-hét éves gyermekek számát, a sajátos nevelési igényű gyermekek számát, továbbá azon gyermekek számát, akik bölcsődések voltak,
- ♦ a nevelési évben tankötelessé váló gyermekek nevét,
- ♦ a napirendet, a napirend szerinti tevékenységek időtartamát és a tevékenységeket,
- ♦ a hetente ismétlődő közös tevékenységeket tartalmazó hetirendet napi bontásban,
- ♦ nevelési éven belüli időszakonként
 - a nevelési feladatokat,
 - a szervezési feladatokat,
 - a tervezett programokat és azok időpontjait,
 - a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló tevékenységek, foglalkozások keretében az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységi formák tartalmi elemeit,
 - az értékeléseket,
- ♦ a hivatalos csoportlátogatásokat, a látogatás célját, időpontját, a látogató nevét és beosztását, a látogatás szempontrendszerét, az eredményt,
- ♦ a feljegyzést a csoport életéről.

1.2. Egyéni fejlesztési terv

A tanév során két alkalommal végeznek az óvodapedagógusok méréseket, amelyek alapul szolgálnak a gyermekek egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez.

Október hónapban MSSST vagy DIFER vizsgálatot végeznek az óvodapedagógusok, 5. életévüket betöltött gyermekeknél.

Az 5 évesnél fiatalabb gyermekek felméréséhez a mindennapi megfigyelések, egyéb képességmérő tesztek, nyújtanak segítséget az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez.

Az egyéni fejlesztési tervet a tanév kettő félévére készítik az óvodapedagógusok. Aszülőtől a felmérés előtt beleegyező nyilatkozatot kér az óvodapedagógus, illetve a mérés eredményéről tájékoztatja.

Kiscsoportban bemeneti, a nagycsoportban kimeneti mérést végez az óvodapedagógus.

1.3. Gyermek fejlődésének nyomon követése

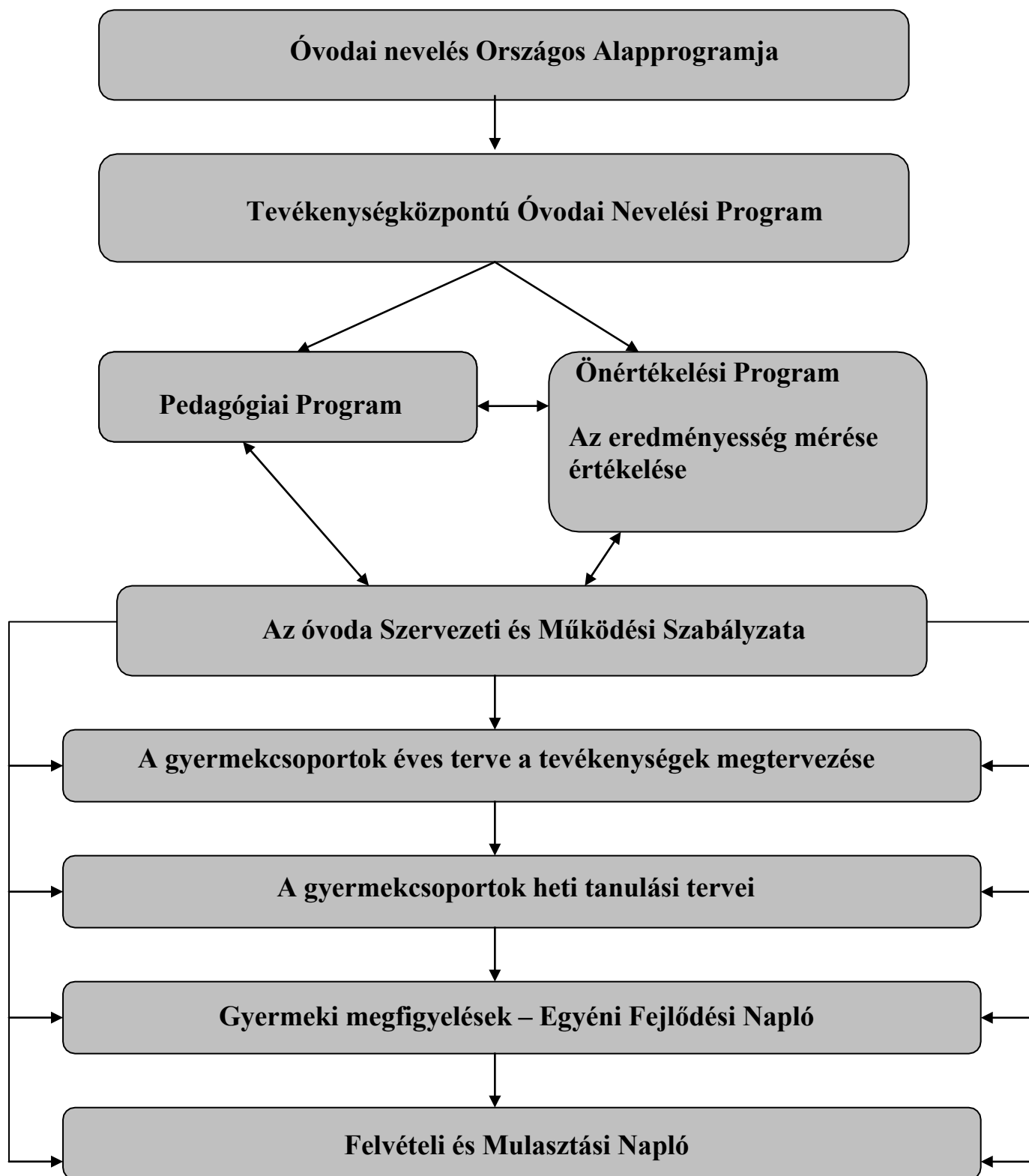
Egyéni fejlődési lap.

A gyerekekről rögzített részletes feljegyzéseket tartalmazza, amelyet május hónapban készít el az óvodapedagógus.

Az óvodapedagógus – a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatos feladatai:

- ⇒ Heti rend, napi rend összeállítása.
- ⇒ Nevelés-tanulás tervezése, éves, háromhavi, heti.
- ⇒ Kiscsoportban beszoktatási terv elkészítése, valamint családlátogatások elvégzése a dokumentum elhelyezése a naplóban.
- ⇒ Sétaterv elkészítése.
- ⇒ Nevelési év során két alkalommal egyéni fejlesztési terv készítése.
- ⇒ Egyéni fejlődési lapok vezetése a gyermekekről.
- ⇒ Nevelés-tanulás értékelése.
- ⇒ Belső ellenőrzések elvégzése dokumentálása.
- ⇒ Éves anyaggyűjtés dal, dalosjáték, mondókák, mese-vers, környezeti témák.

1.4. Az óvoda szakmai dokumentumainak kapcsolata és egymásra épülése

IX. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK AZ ÓVODÁBAN

*„Keresem minden gyermek titkát, és
kérdem, hogyan segíthetnék abban, hogy
önmaga lehessen.”*

(Janusz Korczak)

A gyermekvédelem minden óvodapedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermekek védelmi, pedagógiai eszközökkel való segítése.

A gyermekvédelmi munka, védelem minden gyermekre kortól, nemtől, vallástól, származástól független odafigyelést, gondoskodást jelent.

Helyzetkép:

Az óvoda jellemzői /részletezve „helyzetkép” c. alatt/.

Célia:

- ♦ Az óvodába beíratott és járó gyermekek problémáinak korai felismerése, kezelése.
- ♦ A gyermek hátrányos helyzetének, veszélyeztetettség kialakulásának megakadályozása, de legalábbis csökkentése, hogy hátrányos helyzetbe tartósan ne kerüljön, vagy hátrányos helyzetükből ne válják veszélyeztetetté a gyermek.
- ♦ Problémás esetek folyamatos felmérése, gondos orvoslása, a gyermekvédelmi munkát segítő partnerkapcsolatok folyamatos ápolása, velük együttműködési rendszeresen.
- ♦ Az óvodai felelősségrendszer aktuális működtetése – óvodán belül és kívül is a társ és segítő intézményekkel.

Feladata:

- ♦ A gyermeki, családi problémák felismerése, képviselete minden esetben.
- ♦ Nyilvántartás, statisztika készítése a megismerés után.
- ♦ A megfelelő segítő módok kiválasztása, alkalmazása.
- ♦ Szociális ellátások lehetőségének számbavétele/étkezési segély, egyéb segélyek.
- ♦ Szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, tájékozódás a segítő szolgáltatások lehetőségéről.
- ♦ **Segítő külső szervekkel, szakemberekkel, az eddig kialakított aktív együttműködés, kapcsolattartás folytatása.**
- ♦ Szükség esetén írásos jelzés a Gyermekjóléti Szolgálathoz, Gyámhivatalhoz, Nevelési Tanácsadó, jegyző bevonása a probléma megoldásában.

- ♦ Rendszeres részvétel (óvodavezető, gyermekvédelmi felelős) a jelzőrendszeri megbeszélésen.

Nyilvántartás és statisztika szempontjából – csoportonként – illetve az egész óvodára

Az évenkénti felmérés szempontjai:

Az óvodába beírt gyermekek száma, ebből

- nagycsaládos,
- gyermekét egyedül nevelő,
- csonka családban nevelkedik,
- állami gondozott,
- cigány,
- félcigány,
- nehezen nevelhető,
- rendszeres gyermekvédelmi támogatást kap.

Veszélyeztetett helyzet: olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Hátrányos helyzetű gyermekeknél a szükségletek kielégítése korlátozott valamilyen mértékben, de fejlődése nem veszélyeztetett.

Az óvodavezető feladata a Kt.54.§.(1). alapján *a gyermekek mindenk felett álló érdekeinek érvényesítése és az érvényesülés ellenőrzése.*

Egységes nevelőtestületi szemlélet kialakítása, tanácsadással, megbeszéléssel, helyzetelemzéssel, friss információ áramlás biztosításával.

- ♦ A gyermekvédelmi felelős a lehetőségekhez mérten továbbképzéseken való részvételének biztosítása!
- ♦ Etikai szabályok betartása, illetve a gyermekek jogainak szem előtt tartása, a gyermeki jogok, kötelességek gyakorlásával kapcsolatos rendelkezésekkel megfelelően.
- ♦ A gyermek joga, hogy a nevelési intézményben, biztonságban és egészséges környezetben neveljék, oktassák, óvodai életrendjét /pihenőidőt, testmozgást, étkezési lehetőségét/ életkorának és fejlettségének megfelelő kialakítása, illetve ennek gyakorlati megvalósításának folyamatos figyelemmel kísérése.
- ♦ Az óvodának gondoskodni kell a rábízott gyermekek felügyeletéről, a nevelés, oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről. A gyermekbaleseteket előidéző okok feltárásáról és megszüntetéséről az egész óvodára kiterjesztett minőségbiztosítási ellenőrzés, előírás javaslattevéle alapján.
- ♦ A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése, ennek keretében különösen, hogy az óvodába járó gyermekek közül a tanköteles korúak évente legalább egyszer fogászati vizsgálaton vegyenek részt.
- ♦ A gyermekvédelmi felelős beszámoltatása.

Óvodapedagógusok feladata:

- ⇒ Biztosítani a gyermekeket megillető jogok érvényesülését óvodán belül.
- ⇒ Gyermekek viszonylatában: még – a napi értékközvetítés, korrigáló, családi nevelést pótló, helyettesítő nevelés, beszélgetés, szeretetnyújtás.
- ⇒ Egészséges életmód tevékenységeinek, szokássá alakítása – egészségmegőrző programok szervezése a levegőztetéssel, sétákkal, heti gyümölcsnap szervezésével.
- ⇒ Megfigyelés, jelzés, szükség esetén, óvodán belül.
- ⇒ A gyermek személyiségfejlesztésére – hátrányok csökkentése, esélyegyenlőség biztosítása, iskolai életre alkalmassá tétele egyéni ütemterv kidolgozása – felzárkóztatás, vagy tehetséggondozás céljából.
- ⇒ Megfelelő mérési, értékelési eszközök, módszerek, eljárások kidolgozása, ezek, valamint a felső rendszer rendszeres működtetése.
- ⇒ Szülőkkel kapcsolatosan:
 - ⇒ Családlátogatás, szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok szervezése továbbra is.
 - ⇒ Eseményekről tájékoztatás szóban, írásban, faliújságon, meghívóval.
 - ⇒ Szülők bevonása programokba, - kirándulás – munkadélután, gyermeknap, farsang megrendezése, szervezése.
 - ⇒ Prevenció minden gyermekre történő kiterjesztése.

Gyermekvédelmi felelős feladata:

- ⇒ A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramját az adott évre.
- ⇒ Írásos munkatervkészítés egész évre. Beszámol a megtett intézkedésekről.
- ⇒ Faliújságon keresztül tájékoztatja a szülőket gyermekvédelmi tevékenységéről, fogadó órájáról.
- ⇒ A csoportokban dolgozó óvodapedagógusokkal rendszeres együttműködés, szükség esetén közös családlátogatás, fogadó óra. Szükség esetén tanácsadás.
- ⇒ Folyamatos tájékozódás a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok sikeresebb végzése céljából, jogszabályok ismerete. Továbbképzésen, konferencián való részvétel.
- ⇒ Társ és segítő intézményekkel való aktív kapcsolattartás, jogszabályok változásának követése.
- ⇒ Gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek nyilvántartása – havi étkezési jelentés készítése az önkormányzat felé benyújtása.

Munkánk értékelésének szempontjai

- ♦ Az év elején felmért – felvett statisztika szerint arányok változása.
- ♦ Egy nevelési év végén összegezni, mit tettek az óvodapedagógusok gyermekvédelmi felelős, óvodavezető az előforduló problémás esetek megoldására, javítására, esetenként csökkentésére.
- ♦ Azon okok feltárása, amely túlnő az óvoda lehetőségein – tudjuk – de nem tudunk segíteni.

Gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Cél:

- ⇒ Megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelés biztosítása a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű (továbbiakban: HH/HHH) gyermekek részére.
- ⇒ Az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése.
- ⇒ A gyermekek differenciált fejlesztése egyéni képességeik figyelembe vételével.
- ⇒ Gyermekközpontú, családoorientált szemlélet kialakítása.

Feladat:

- ⇒ A HH/HHH gyermekek beóvodázásával biztosítani az esélyegyenlőséget.
- ⇒ A HH/HHH gyermekek egyenlő elosztásával biztosítani intézményi- és csoport szinten a szegregációmentességet.
- ⇒ Egyéni, differenciált készség- és képességfejlesztés, egyénre tervezetten, a gyermek fejlődését folyamatosan nyomon követve.
- ⇒ Hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel, valamint az óvodán kívüli szervezetekkel.

Szervezési feladatok:

- ♦ HHH gyermekek óvodai beíratásának támogatása /a teljeskörű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás támogatása./
- ♦ Integrációt elősegítő csoportalakítás /csoportonként a HHH gyermekek arányos elosztása/
- ♦ Az igazolatlan hiányzások minimalizálása.
- ♦ Szülők munkába állását lehetővé tevő nyitva tartás kialakítása.

Tárgyi feltételek:

- ♦ A tárgyi feltételek biztosítása az eszköznorma előírásai szerint történik.
 - egyéni fejlesztéshez, képességfejlesztő játékok, mozgásfejlesztést segítő eszközök.

Pedagógiai munkánk kiemelt területei:

- ♦ Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés készítése családlátogatás alkalmával.

Egészséges életmódra nevelés:

- ♦ egészségtudat kialakítása,
- ♦ táplálkozási szokások alakítása,
- ♦ mozgásra nevelés.

Érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés

X. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

*„A leggazdagabb családi nevelés sem adhatja meg,
amit az óvónő nyújt: az emberi közösségbe való
beilleszkedést...*

*A magyar élet számtalan visszássága egyenesen
a közösségi nevelés hiányából ered.*

*A magyar gyermek későn, vagy sohasem tanulja
meg, hogy nem magunkért élünk, hanem
egy másikért.”*

(Kodály Zoltán)

A gyermekek elemi szinten érzékelik a különféle kapcsolatokat, kapcsolatrendszereket és ezeknek óvodán belül nagy jelentőségük van.

A nevelőtársak közötti, a gyermekcsoportok közötti és gyermekcsoportokon belüli kapcsolatokban a közösségi érzések széles skáláját tapasztalhatják meg a gyermekek.

A kapcsolatok alakításában az óvodapedagógusnak meghatározott szerepe van.

A szülő, a gyermek a pedagógus együttműködésének formái

Mindannyiunk feladata a harmonikus, tartalmas, boldog gyermekkor kialakítása, megteremtése, biztosítása. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki egymás között és a társadalmi környezetünkkel.

A gyermekek fejlődéséhez elengedhetetlennek tartjuk az érzelmi biztonság megteremtését, amelyet elsősorban a családnak kell megadni, de nyilván az óvodának kötelessége azt folytatni, kiegészíteni.

E felelősségteljes feladatnak csak a szülőkkel együtt tudunk megfelelni, hiszen mindenkor a felnőtt generáció felelőssége, hogy mit ad át, milyen módszerekkel, hogy attól valóban fejlődjék, és egyre fejlettebb legyen a felnövekvő nemzedék. A gyermekek életvitelét a családok szokásrendszere határozza meg, ezért fontosnak tartjuk, hogy megismerjük azt, illetve törekszünk az óvodai szokásrendszer megismertetésére, hogy a kettőt összehangolva, közösen együttműködve fejlesszük a gyermekeket.

Nyitottak vagyunk a családok problémái iránt, lehetőségeinkhez mérten mindenben partnerként segítünk, a jó kapcsolat kialakításában kezdeményezők vagyunk, de mi is elvárjuk az őszinte, segítőkész együttműködést.

A család és az óvoda jó kapcsolatának kialakítása során első lépés, hogy az óvoda elfogadja a családok anyagi lehetőségeinek, kulturáltságának, emberi kapcsolatainak nevelési elképzeléseinek különbözőségeit.

Ebben a munkában csak akkor lehetünk eredményesek, ha megismerjük partnereink igényeit, elégedettségét- és elégedetlenségét. Partnerközpontú működésünknek alapvető feltétele, hogy a szülővel, gyermekkel, mint közvetlen partnerekkel megfelelő kapcsolatot alakítsunk ki.

Az együttműködés egy folyamat, amelyet nem csak időszakos cselekvések sorozatának tekintünk. Pontosan kell tudnunk, hogy mit várunk el egymástól, amelynek alapja a rendszeres vélemény feltárás, ami a minőségbiztosítás megvalósításának egyik fontos alappillére.

A családdal történő együttműködést segíti a Szülői Szervezet amely, képviseli a szülők, a gyermekek, és az óvoda érdekeit.

Az óvoda Szülői Szervezet az éves munkaterv alapján végzi munkáját.

A Kárpátmedence magyar nyelvű óvodáival való kapcsolatépítésre törekvés és lehetőség szerint szakmai kapcsolat létrehozása (Torockó, Nagymegyer).

Az együttműködés célja

- ⇒ A szülő, gyermek, pedagógus hatékony együttműködése.
- ⇒ Az óvoda és családok egymás iránti tiszteletének, bizalmának erősítése.
- ⇒ Kölcsönös segítségnyújtás, a pedagógiai együttműködési formák, lehetőségek feltárása.
- ⇒ A gyermekeken keresztül pozitív hatás gyakorlása a szülőkre.

Az együttműködés feladatai

- ⇒ Az óvoda alapelveinek, céljainak, feladatainak összehangolása az együttműködés érdekében.
- ⇒ A családok életében azon pontok megkeresése, amelyen keresztül a gyermekek mélyebb megismeréséhez, megértéséhez vezet az út.
- ⇒ A hagyományos együttműködési formák felülvizsgálata, a jól működők továbbfejlesztése, a kevésbé jól működő formák elhagyása.
- ⇒ A gyermek személyiségének fejlesztéséhez kitűzött alapelvek, célok, feladatok egységes értelmezése és megvalósítása.
- ⇒ Konkrét feladatok meghatározása az eredményes együttműködés érdekében.
- ⇒ Az együttműködés koordinátorainak (felelőseinek) megválasztása, rögzítése.
- ⇒ Együttműködési tartalmak meghatározása.
- ⇒ A partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérési módjának meghatározása.
- ⇒ A gyermeki, szülői és pedagógus jogok és kötelezettségek megismertetése.

Az együttműködés formái

A szülőkkel történő együttműködés már az óvodába lépés előtt megkezdődik, hiszen az egyre csökkenő gyermek létszám és az a szemlélet, ahogy az óvodai nevelés, szolgáltatás, feltételezi a menedzser szemléletű hozzáállást az óvoda részéről.

Az óvoda-család együttműködése során hangsúlyt helyezünk az alábbiakra:

- ⇒ Az **inkluzív nevelés értékeinek** indirekt közvetítése mellett a direkter módszerek alkalmazására.
- ⇒ A családon belüli arányos munkamegosztás működtetése érdekében a gyermek szabad választási lehetőségének biztosítására.
- ⇒ Hangsúlyozzuk, hogy az **iskolára való előkészítés** az óvodában nem külön feladat, foglalkozás, hanem a gyermeki személyiséget kibontakoztató három-négy éves nevelési

folyamat eredménye. Az iskolai beilleszkedés közvetett segítségével az óvoda kiegészíti a családi nevelést.

- ⇒ A **környezettudatos magatartás kialakítására** közös tevékenységekkel (pl. komposztálás...)
- ⇒ A **gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követésére**, a fejlődésről történő szülői tájékoztatásra.

Az együttműködés várható eredménye

- ✓ Megteremtődnek azok az együttműködési formák, melyekkel közösen segítik a szülők és az óvoda a gyermekek személyiségfejlesztését, képességeik kibontakoztatását.
- ✓ Az óvoda a szülőkkel együtt, azonos célokkal, követelményekkel biztosítja a gyermekek fejlődéséhez a legoptimálisabb környezetet.
- ✓ A szülők naprakész információhoz juthatnak gyermekeik fejlettségéről.

Óvoda és a család kapcsolattartási formái:

Napi találkozások

Célja: Az óvoda és család együttműködésének kiépítése, ápolása.

Aktuális problémák megbeszélése, olyan időpontban, amely nem zavarja az óvodapedagógus hatékony munkavégzését.

A szülők, és az óvodapedagógusok között a nevelési feladatok összehangolására lehetőség nyílik az alábbi esetben.

- Nyílt napokon, játszódélelőttökön

1. „ÓVODAKÓSTOLÓ”

2. Nyílt nap a középső- és nagycsoportban

- Nyilvános ünnepélyek

1. Szüreti mulatság

2. Márton napi ludas felvonulás

3. Adventi kézműves délután

4. Anyák napja /korcsoportonkénti ünneplés/

5. Nagycsoportosok évváró és ballagási műsorai

Célja: Az óvodai és a családi nevelések összehangolása a gyermeknevelés alapvető kérdéseiben.

Itt ***feladatunk***, emelni a szülők pedagógiai kultúráját az óvoda és a családi nevelés egységének megteremtése érdekében.

7. Fogadóórák

Célja: Egy-egy gyermek óvodai és családi nevelése folyamán felmerülő kérdések megvitatása.

Óvodánkban meghatározott időpontja nincs a fogadóóráknak. A szülő és az óvodapedagógus előzetesen egyeztetett egy közös időpontot, amely nem zavarhatja az óvodai nevelést.

8. Családlátogatások

Célja: A gyermek a családi környezetének közvetlen megismerése, a gyermekkel való személyes kapcsolat elmélyítése.

A szülők tájékoztatása a gyermekük magatartásáról, fejlődéséről. Pedagógiai tanács, tapasztalatcsere. A 3-4 év során egy alkalommal látogatunk el családokhoz.

A beszoktatási időszakban, vagy előtte a csoportvezető óvodapedagógus a szülővel való egyeztetés után ellátogat a gyermekek családjához és ott egy kérdéssort tartalmazó kérdőívet töltenek ki a gyermekek otthoni és óvodán kívüli életével kapcsolatban.

9. Óvoda faliújsága

Az óvodában elhelyezett faliújság időben tájékoztatja a szülőket az óvoda életével kapcsolatos információkról, óvodai tényekről, hírekről.

10. Faluújság

Nevelőtestületünk fontosnak tartja, hogy a településünk minden lakója rendszeresen tájékozódjon az óvodában zajló eseményekről. Egy évben négyszer jelenik meg a cikk az óvodáról a Faluújságban.

Tápiógyörgye honlapja is teret ad az intézményünknek a még szélesebb körű tájékoztatásban.

- a szülők képviselőjének részvétele a nevelői értekezleteken pl. Farsang szervezése kapcsán 2008. januárjában.
- A gyermekvédelmi intézkedéseken keresztül /szükség esetén a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és problémás családokhoz való látogatáson vesz részt a gyermekvédelmi felelős, óvodavezető az érintett korcsoport óvodapedagógusa, esetenként a családsegítő szolgálat vezetője és a védőnő/.

A szülők az óvodában a Ktv.-ben meghatározott jogaik és kötelességük teljesítése érdekében **szülői szervezetet** alkotunk.

A szülői szervezet minden nevelési évben éves tervet készít működéséről.

11. Facebook

Óvoda és intézmények

Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, az óvodai élet során és alatt (Gyermekjóléti Szolgálatok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermekek életében.

A kapcsolattartás formáiban, módszereiben és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező-

Óvoda és az intézmények kapcsolattartási formái:

Az óvoda kapcsolata a **Kazinczy Ferenc Általános Iskolával.**

1. Az óvoda **nyíltnapot szervez** a leendő első osztályos tanító néniknek, ahol betekintést kapnak az óvodánk Pedagógiai Programjáról és megismerkedhetnek a leendő elsősökkel.
2. Az óvoda részt vesz az iskolai beiratkozáshoz szükséges **dokumentumok elkészítésében.**
3. Hagyomány óvodánkban, hogy a **tanévnyitóra** az 5. osztályos gyermekek a tanító nénik és az óvodapedagógusok kíséretében az óvodából az iskolába a fűvőszenekear menetenéjére vonulnak át.
4. Két-három hónap elteltével az óvodapedagógusok **látogatást** tesznek az **általános iskolába** tanítási óra keretében.
5. Az óvoda dolgozói meghívott vendégei a az iskolai **Farsangi mulatságnak.**
6. **Nőnap alkalmából** az általános iskola fiú kórusa érkezik óvodánkba nőket köszöntő dalaival.
7. Júniusban a „**Zöld csütörtök**” napján a végzős diákok elköszönnek az óvodától az óvodás gyermekektől. A volt óvodapedagógusok ajándékokkal lepik meg ilyenkor a búcsúzó diákokat.
8. Az óvoda vezetője és a nagycsoportos gyermekek minden évben meghívják a leendő tanító néniket, az általános iskola igazgatóját és igazgató helyettesét, **az évzáró és ballagási műsorukra.**
9. Az **óvoda vezetője** meghívott vendége az általános iskolai **évzáró és évnyitó rendezvényének.**

Az óvoda kapcsolata a **Zeneiskolával.**

1. Zenei világnap alkalmából az óvoda középső- és nagycsoportos gyermekei a zeneiskolába látogatnak, ahol a hangszerekkel való ismerkedésre van lehetőségük, valamint néhány zeneszámot meghallgathatnak a „**kiszenekar**” előadásában.
2. A „Csipet-csapat” zenekar júniusban az óvodában hangszeres bemutatót tart.

XI. KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

1./ Sajátos Nevelési Igényű gyermekek nevelése óvodánkban

*„Ilyen az ember, egyedüli példány,
Nem élt belőle több és most sem él.
S mint fán sem nő egyforma két levél,
A nagy időn sem lesz hozzá hasonló.”*

(Kosztolányi Dezső)

Az óvodai nevelés országos alapprogramja és a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve határozza meg az óvoda feladatát e területen.

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését segítjük a többi gyermekkel együtt történő integrált nevelés során. A sérült és az ép gyermekek kölcsönös tapasztalatai egymásról, közös tevékenységeik együttes élményeik azt valószínűsítik, hogy később is elfogadók, igény szerint segítőkészek lesznek egymás iránt. Ezt elfogadva dolgozta ki intézményünk a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek helyi program fejezetét.

Cél:

- ⇒ A sajátos nevelési igényű gyermekek alkalmazkodó képességének, akaraterejének, önállóságának, együttműködésének érzelmi életének fejlesztése, integrált óvodai csoportok keretén belül.
- ⇒ A gyermekben rejlő tanulási potenciák kihasználásával a problémamegoldó képességekre nevelés.
- ⇒ A sérült, illetve lassabban fejlődő funkciók lehető legkorábbi és leghatékonyabb fejlesztése, a gyermekek életminőségének javítása.
- ⇒ A sérült funkciók pozitív irányba történő fejlesztése, a sikeres, kudarcától mentes iskolai pályafutás kezdése érdekében.

Feladat:

- ⇒ Olyan komplex (orvosi, pszichológiai, gyógypedagógiai) szakvélemények áttekintése, melyek segítségével megismerhetjük a sérülés mértékét, struktúráját, amelyek alapján a szakember tervezi a specifikus fejlesztést.
- ⇒ A sajátos nevelési igényből eredő speciális fejlesztő tevékenységek megszervezése (mozgásterápia, vizuális-, akusztikus-, taktilis észlelés, értelmi képességek fejlesztése, beszéd- és nyelvi képességek fejlesztése, megismerő folyamatok kialakítása, önállóság szokások elsajátításának gyakoroltatása.
- ⇒ A napi életristmusba a speciális tevékenységek beépítése, melyek a sérültek felzárkóztatását segítik elő.
- ⇒ A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés-specifikus fejlesztése, illetve a képességeket- és készségeket befolyásoló pszichikus funkciók fejlesztése, szakemberek segítségével.

- ⇒ Speciális módszerek, terápiás eljárások, technikák szakszerű megválasztása és azok alkalmazásával a kognitív képességek fejlesztése.
- ⇒ Differenciál, a szükségletekhez igazodó segítségnyújtással képességfejlesztés, a hiányosan működő képességek kialakítása, fejlesztése, esetleg korrekciója valamilyen területen.
- ⇒ Interperszonális kapcsolatok alakítása.
- ⇒ Olyan modell nyújtása, amely pozitív irányba befolyásolja a sérült gyermekek fejlődését.
- ⇒ Mindezekkel a harmonikus személyiségfejlődés elősegítése.

Integrált nevelés feltételei

- ⇒ Az integrált nevelés szerepeljen az intézmény alapító okiratában.
- ⇒ A gyermek rendelkezzen szakvéleménnyel.

(Értelmi elmaradás, részképesség zavar, esetében – Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat 2.sz. Szakértői Bizottság 2700 Cegléd, Buzogány u. 23.)

(Beszédfogyatékoság esetében – Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Beszédvizsgáló Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye 1077 Budapest, Izabella utca 3.)

(Mozgásfogyatékoság esetében – Mozgásvizsgáló Országos Rehabilitációs és Szakértői Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ Budapest)

(Hallásfogyatékoság esetén – Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Hallásvizsgáló, Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye 1147 Budapest, Cinkotai út 125-137.)

- ⇒ Az ép és sérült gyermekek szüleinek bevonása történjen meg.
- ⇒ Az integrált óvodai csoportok kialakításánál figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermekek létszámát.
- ⇒ Csoporton belül a sérült gyermekek más-más fogyatékosági csoportba kell, hogy tartozzanak.

Tanügyigazgatási dokumentumok

- ⇒ Egyéni fejlődési lap
- ⇒ Egyéni fejlesztési terv

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés-specifikus fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermeknél a mozgás-szervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.

A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

A jelentősen eltérő kóreredet – végtagredukciós fejlődési rendellenességek és végtaghiányok; ptyhüdt bénulást okozó kórformák; a korai agykárosodás utáni mozgásrendellenességek; egyéb, maradandó mozgásállapotváltozást, mozgáskorlátozottságot okozó kórformák; a halmozott sérüléssel járó különböző kórformák – és károsodás miatt a mozgáskorlátozottság egyénileg is sok eltérést mutat.

Kiemelt feladat

- ⇒ a mozgásos akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése, megszüntetése,
- ⇒ a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása,
- ⇒ a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése,
- ⇒ az életkornak megfelelő tapasztalatszerzés biztosítása,
- ⇒ a megtanult mozgás alkalmazására nevelés,
- ⇒ biztosítani a gyermek állapotához igazodó megfelelő mozgás- és életteret (az ehhez szükséges akadálymentes környezetet, sajátos technikai eszközöket, pl. lejtő, kapaszkodó), mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.
- ⇒ Kognitív funkciókat különböző észlelési területeket, a figyelmet, emlékezetet, téri tájékozódást stb. fejlesztése.

Az elsajátított mozgásminták rögzítése, a szükséges korrekciós helyzetek alkalmaztatása a napirend egészét átszövik.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció és terápia feladatokat, valamint a mozgásnevelést az óvodai foglalkozások körébe építjük be.

A fejlesztés, nevelés során az óvodai nevelés valamennyi területén figyelembe vesszük.

- ⇒ **Mozgásfejlesztés**
 - Az életkori sajátosságoknak megfelelő tartási és mozgási funkciók segítése, a hely- és helyzetváltoztatás és a manipuláció javítása a nagy- és finommozgások célirányos fejlesztésével, az írás megalapozását célzó egyéb fejlesztésekkel.
 - Hangsúlyt kap a különböző önellátást, önkiszolgálást, helyváltoztatást segítő támogató eszközök szükség szerinti használatának kialakítása.
- ⇒ **Önellátás, önkiszolgálás fejlesztése**
 - A meglévő funkcióknak, a család igényeinek megfelelően és velük együttműködve az önellátási funkciók fejlesztése, az életkornak megfelelő mindennapos tevékenykedtetés.
 - A sérülés függvényében az egészségüggyel való kapcsolattartásra, pl. inkontinencia kérdésének megoldásában.
- ⇒ **Játéktevékenység**
 - Szükség esetén a játékhoz használt tér átalakítására, a játéktevékenység egészének, esetleg egyes részeinek adaptálására.
 - Az egyes tevékenységek során a mozgáskorlátozott gyermek aktív szerepe, bekapcsolódása.
- ⇒ **Nyelvi fejlesztés**
 - A gyermek bevonása minden nyelvi és kommunikációs képesség fejlesztését célzó tevékenységbe, szükség esetén sajátos fejlesztési célok kitűzése, esetleg a laogopédussal való együttműködés.

⇒ **Éneklés, zenei nevelés**

- Artikulációs problémák, légzésproblémák kezelése, eszközhasználat segítése.
- Az ének-zene pozitív hatásának kihasználása (pl. a test elmozdulásának segítése).
- Társas cselekvéssel a ritmus- és tempóérzékelés fejlesztése.
- Speciális testhelyzet felvétele, esetleg a gyermek állapota által meghatározott adatptált eszközök (hangszerek) használata.

⇒ **Rajzolás, kézügyesség fejlesztése**

- A kézfunkciót és a manipulatív tevékenységek segítségét célzó megfelelő testhelyzet megtalálása, a kóros izomfokozódások, együttmozgások leépítése
- A finommotorika és grafomotoros képességek célirányos fejlesztése.

A halmozottan sérült mozgáskorlátozott gyermekek esetében a mozgáskorlátozottságon kívül még más – érzékszervi, beszé- vagy értelmi sérülés – is nehezíti a fejlesztés lehetőségét.

Fejlesztésünk döntően a mozgáskorlátozottak pedagógiája és a társuló fogyatékoság gyógypedagógiai módszereinek egyénre szabott kombinációival történik.

Látássérült gyermek

A látássérült gyermek látásteljesítménye (vízusa) az ép látáshoz (vízus: 1) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) is 0-0,33 (0,33 %-os látásteljesítmény) közötti.

Látássérült az a gyermek is, akinek is, akinek látótere – tekintése fixációs pontjától mindkét irányban legfeljebb 10°, azaz teljes szélességben legfeljebb 20°.

A látássérült gyermekek a nevelés szempontjából lehetnek: vakok, aliglátók és gyengénlátók.

A speciális gyermekekre szabott pedagógiai program meghatározója a látásélesség mellett: a látássérülés kóroki tényezője, a látássérülés bekövetkeztének időpontja és a látássérüléshez esetleg csatlakozó egyéb fogyatékoság, rendellenesség.

Kiemelt feladat

⇒ A gyermek segítése

- a közös játékban,
- a közösséghez való alkalmazkodásban,
- a viselkedési formák megtanulásában és gyakorlásában,
- a közösség előtti szereplésben.

⇒ Kiemelt

- az önkiszolgálás megtanítása,
- a tárgyak és helyük megismertetése,
- a rendszeretetés,
- a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztán tartása.

Figyelembe kell venni a látássérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegségre.

⇒ Az óvodai nevelésben részesülő **vak gyermekeknél** (vízus: 0) is **kiemelt szerepet kap a játék**, ami tág lehetőséget ad az ép érzékszervek aktivizálásával a hallás, tapintás, szaglás, íz-érzékelés, mozgás-ritmus, tájékozódási képesség intenzív fejlesztésére.

⇒ A vak gyermekek fejlesztésében hangsúlyos a **zenei nevelés**, mely egyszerre fejleszti a hallást és a mozgást.

⇒ Az **önkiszolgálás** terén életkoruk és sérültségük mértéke szerinti önállóság kialakítása.

⇒ A környezetük valóságához megismerése széles körű érzékeltetéshez, a biztonságos téri tájékozódás támpontokhoz kötötten vaqlósítható meg.

- ⇒ **Az eszközök kiválasztásánál** – színek helyett – elsődleges szempont a jól tapinthatóság biztosítása.
- ⇒ **A környezet kialakításakor** tapintható jelzések alkalmazása, a bútorok lehetőség szerinti állandó rendje javasolt.
- ⇒ **A számélmények** kialakulását az akusztikus minták, a mozgás és a verbális kifejezések is hatékonyabbá teszik, az óvodai foglalkozások során a hatrekeszes dobozok, gombás-, szöges táblák alkalmazása a Braille írás-, - olvasásrendszer megtanulását készíti elő.
- ⇒ Az **aliglátó gyermekek** (vízus: a fényérzéstől 10%-os látásteljesítményig) adottságaik szerint vagy a tapintó-halló vagy a látó-halló (tapintó) életmódra készíthetők fel. A látásukat praktikusán kismértékben használó aliglátó gyermekek (pl. fényérzékelők, színeket felismerők). A fejlesztés fő területei megegyeznek a gyengénlátó gyermekek nevelésének elveivel.
- ⇒ A **gyengénlátó gyermekek** (vízus: 10-os látásteljesítménytől 33 %-ig) főleg látásuk útján tájékozódnak a világban, de ez ép látásúakhoz képest sokkal közelebből, kisebb térben tudják azt használni. Nevelésük speciális optikai eszközök segítségével a vizuális megismerés útján történik, de jelentős szerep jut a nevelésben a többi, elsősorban a hallási és tapintási analízátor kompenzatív működésének is.
- ⇒ Kiemelten fontos a testtartási hibák megelőzése, ahelyes testtartás megtanítása, az ehhez szükséges környezt (pl. dönthető asztallap, egyéni megvilágítás) biztosítása.)

A gyengénlátó gyermek fejlesztésének kiemelt területei

- ⇒ A környezet vizuális megismertetése.

Területei

- ⇒ **Látásnevelés**
 - a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben.
- ⇒ **A nagymozgás fejlesztése**
 - mozgáskoordináció, mozgásbiztonság.
- ⇒ **Térbeli tájékozódás**
 - a látás felhasználásával.
- ⇒ **A finommozgás fejlesztése**
 - a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése.
- ⇒ **A látás-mozgáskoordináció fejlesztése**
 - finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt.

Az érzékelés egyéb területeinek fejlesztése

- ⇒ A hallási figyelem és megkülönböztető képesség segíti a tájékozódást, tanulást.
- ⇒ A tapintás által szerezhető információk kiegészítik a tárgyak tulajdonságairól szerzett ismereteket.

Hallássérült gyermek

Kiemelt feladatok

- ⇒ A súlyos fokban hallássérült – siket – gyermekek (a beszéd tartományban mért hallásvesztés 90 dB vagy nagyobb) óvodás életkorban történő fejlesztési feladata:
 - a nyelvi kommunikáció rendszerében a hallás és a beszédértés fejlesztése,
 - a hangos beszéd aktív használatának építése,
 - a grafomotoros készségfejlesztés,
 - a diszfázia-prevenció.
- ⇒ A kognitív funkciók és az érzelmi élet fejlesztése, alapvető önkiszolgálási szokások elsajátítása, az aktív nyelvhasználat építése.
- ⇒ A beszédértés, szókincs, szájról olvasási készségfejlesztése.
- ⇒ A beszédérthetőségének kialakítására, főleg a magánhangzók esetében.

- ⇒ **A nagyothalló** – a gyermekeknél a beszéd tartományban mért hallásvesztés 30-45 dB közötti, közép súlyos esetben 45-65 dB közötti, súlyos esetben 65-90 dB közötti hallásvesztést mutató gyermekek esetében.
 - a nyelvi kommunikáció megindítása és/vagy fejlesztése,
 - a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése,
 - a beszédértés, a szókincsfejlesztés,
 - a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése,
 - a beszédérthetőség folyamatos javítása.
- ⇒ **A hallássérült** kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele a gyermeket körülvevő környezet minden elemében
 - a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása,
 - szükség esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata,
 - a családi szociális háttér bekapcsolása a kommunikációfejlesztés rendszerébe.
- ⇒ **A hallásukat műtéti úton helyreállított** létrehozott (pl. cochlea implantált) hallássérült gyermeknél – egyik vagy mindkét oldalon végzett hallásjavító műtét után – fizikai értelemben közel ép hallás mérhető.
- ⇒ Fejlesztésük stratégiája
 - Beszédértésük, hangzó beszéd produkciójuk fejlődése hasonlóságot mutat a hallók beszédfejlődésével.
 - Fejlesztésük kívánatos színtere az ép hallásúak környezetében van (többségi óvoda, szükség esetén logopédiai csoport).
 - Teljesítményüket döntően befolyásolja intellektusuk, esetleges – a pszichés fejlődés zavara miatti – beszéd-, nyelvtanulási akadályozottságuk valamint a családi háttér, a fogadó intézmény integrációs szintje a speciális pedagógiai segítség.
- ⇒ **A halmozottan fogyatékos hallássérült** óvodás korú gyermekek esetében a hallás különböző mértékű csökkenésén kívül még más (esetenként mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy a pszichés fejlődés zavara) fogyatékoság is súlyosbítja a fejlesztés lehetőségét.
- ⇒ A foglalkozás döntően a szurdopedagógia és a társuló fogyatékoság gyógypedagógiai módszereinek kombinációival, egyéni fejlesztési terv alapján történik.

⇒ Fejlesztésüket eredményesen egyéni vagy kiscsoportos formában lehet megvalósítani.

Enyhén értelmi fogyatékos gyermek

- ⇒ Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek fejlesztése intézményünkben a nem fogyatékos óvodások korúakkal történő együttnevelés során valósul meg.
- ⇒ A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél.
- ⇒ Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondolkodunk a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.
- ⇒ Intézményünkben – a magas csoportlétszámok miatt – először az értelmileg enyhén fokban sérült gyermekeket tudjuk fogadni. (A diagnózist a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat 2.sz. Szakértői Bizottság – Cegléd, állítja fel).
- ⇒ Az Ő esetükben az ép gyermekekkel közösen történő együttnevelést tudjuk felvállalni az óvodában. A spontán tanulást, a társakkal történő együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítjük elő, számtalan élmény és minta biztosításával, amit a gyermekek a kortárs kapcsolatok során élhetnek meg.

A fejlesztés célja

- ⇒ A tankötelezettségi kor elérésére a megfelelő iskolakészültség biztosítása, amellyel a tanulmányokat normál általános iskolában, a tanulásban akadályozottak tanterve szerint kezdheti meg a gyermek.

Feladat:

- ⇒ a gyermek szükségletei szerint folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről történő gondoskodás,
- ⇒ a fejlesztés során a gyermek aktuális igényének megfelelő ismeretek, tevékenységformák, módszerek, szervezeti keretek biztosítása,
- ⇒ a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a kommunikáció, a szociális alkalmazkodás fejlesztése.

Beszéd-fogyatékos gyermek: nyelvfejlődési és beszédzavarok óvodáskorban
Beszéd-fogyatékos az a gyermek, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít.

A beszéd-fogyatékos gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája

- ⇒ expresszív diszfázia,
- ⇒ receptív diszfázia,
- ⇒ kevert típusú diszfázia,
- ⇒ a folyamatos beszéd zavarai,
- ⇒ logofóbia,
- ⇒ centrális eredetű szerzett beszédzavarok,
- ⇒ orrhangos beszéd.

A nyelvfejlődési és beszédzavarok megnyilvánulásai

- ⇒ az anyanyelvi fejlettség alacsony szintje,
- ⇒ a beszédértés és észlelés nehézsége,
- ⇒ kifejezőkészség nehézsége (szegényes szókinccs, grammatikai fejletlenség),

- ⇒ a beszédsszerveződés nehézsége (mondatalkotási készség nehézsége, összefüggő beszéd kialakulatlansága),
- ⇒ a beszédsszervi működés gyengesége,
- ⇒ a beszédhangok tiszta ejtésének hiánya,
- ⇒ az írott nyelv elsajátításának nehézségeit előjelző kognitív képességzvara (fonológiai tudatosság, taktilis, vizuális észlelés, verbális emlékezet zavarai),
- ⇒ a verbális tanulás lassú fejlődése.

A beszéd- és nyelvi problémák súlyos zavarai mellé társulhatnak részképességzavarok:

- ⇒ diszlexia,
- ⇒ diszgráfia,
- ⇒ diszkalkúlia veszélyeztetettség,
- ⇒ magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.

A fejlesztés célja:

- ⇒ A beszédfigyatekos gyermekek sokoldalú, prevenciós fejlesztése.
- ⇒ A kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.

Feladat:

- ⇒ tudatos és tervszerű fejlesztés, a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés megvalósítása,
- ⇒ módszerek célszerű alkalmazása az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, a korrekció adott szakaszának figyelembevételével,
- ⇒ a kinezteziás, a hallási, a látási a beszédmozgási benyomások egymást erősítő fejlesztése,
- ⇒ a gyermek motiválása beszédhibájának leküzdésére,
- ⇒ anyanyelvi nevelés a mozgás, a kommunikáció, illetve a viúomotoros koordinációs készségfejlesztése,
- ⇒ speciális terápiák alkalmazása, szakemberek segítségével.

Kiemelt feladat:

- ⇒ Az ismeretszerzés biztosítása sokoldalú tapasztalatszerzéssel, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel.
- ⇒ Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat
 - az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása,
 - az értelmi fejlesztés,
 - a mozgás és észlelési funkciók,
 - valamint a viúomotoros koordinációs készség javítása,
 - az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.

A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk, a gyermek fejlesztése a szülőkkel való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg. Azoknál a beszédfigyatekossághoz a testi érzékszervi- és pszichés fejlődés zavarai társul, az

eredményes fejlesztés a logopédia és a társuló fogyatékoság módszereinek kombinációjával valósítjuk meg.

Autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek

Az autizmus a szociális, kognitív és kommunikációs készségek fejlődésének minőségi zavara, amely a személyiségfejlődésnek egészét átható, úgynevezett pervazív zavar.

Cél:

- ⇒ A szocializációs készségek fejlesztése.
- ⇒ A kommunikációs készségek fejlesztése.

Feladat:

- ⇒ Tárgyi, személyi állandóság biztosítása.
- ⇒ Megfelelő idő biztosítása a tevékenységek végzésére.
- ⇒ Viselkedési szabályok, helyes viselkedési minták, énkép, önismeret, érzelmek kifejezése, önkontroll tanítása.
- ⇒ A kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápiája.

A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozás zavarral) küzdő gyermek

- ⇒ A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretszátartást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképességzavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi.
- ⇒ Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás, és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat.
- ⇒ Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak.
- ⇒ Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

A fejlesztés célja:

- ⇒ Az egyénre jellemző pozitív tulajdonságokra építve a személyiség komplex fejlesztése.
- ⇒ A kóros viselkedés kialakulásának megelőzése.
- ⇒ Alapvető kognitív készségek, képességek alakítása.

Feladat:

- ⇒ A szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképességzavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával.
- ⇒ A szülővel együttműködve a „különbözőség” korai felismerése, diagnosztizálása (amennyiben a probléma az óvodába realizálódik).
- ⇒ A teljesítménykudarckokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulásának megelőzése.
- ⇒ Megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket.

- ⇒ Egyénre szabott, egyéni ütemben történő fejlesztés kidolgozás, komplex kezelés biztosítása a gyermek fejlődése érdekében.
- ⇒ A gyermekek alkalmazkodó képességének, önállóságának együttműködésének fejlesztése.
- ⇒ A gyermekek egyenetlen fejlődéséből adódó teljesítménykülönbségek felismerése, differenciált tevékenységek esetenként felzárkóztatás és tehetséggondozás együttes alkalmazása.
- ⇒ A szülő-pedagógus partneri viszony kiépítése érdekében a szülők felkészítése, segítése.

Személyi feltételek:

⇒ A nevelésben részt vevő személyek intézményünkben:

- óvodapedagógus,
- logopédus,
- tanulásban akadályozottak gyógypedagógusa,
- dajka.

Fontos, hogy legyenek speciális végzettségű óvodapedagógusok is az intézményben, akik kiegészítik a speciális szakemberek munkáját. Ilyen végzettségű óvodapedagógusunk:

- drámapedagógiai óvodapedagógus,
- gyógypedagógiai asszisztens.

Tárgyi feltételek:

A tárgyi feltételk biztosítása az eszköznorma előírásai szrint történik:

- nagyméretű tükör,
- egyéni fejlesztéshez logopédiai tükör,
- mozgásfejlesztést segítő eszközök,
- finommotorika fejlesztését segítő játékok, eszközök, anyagok.

Gyógypedagógus általános feladatai:

- ⇒ Az óvodai csoportok életének megfigyelése hospitálás keretében, különös tekintettel az óvodapedagógusok által problémásnka ítélt gyermekek ismeretében, Annak eldöntése, hogy a megfigyelt gyermek valóben gyógypedagógiai megsegítést igényel-e vagy az óvodapedagógusokat kell felkészíteni a probléma kezelésére.
- ⇒ A kiszűrt gyermekek alapos, többirányú megfigyelése a csoportban tevékenység, játék stb. közben.
- ⇒ A szülő bevonása iránított kérdésekkel, anamnézis felévtle a probléma okainak tisztázására.
- ⇒ Amennyiben még nem történt meg a diagnosztizálás, de a csoportban fellelhető súlyosabb problémás gyermekek, azt ajánlott időben elküldeni a megfelelő szakvéleményt adó helyekre.
- ⇒ A szülőket minde esetben előhzetesen megfelelően tájékoztatni kell a vizsgálat céljáról és fontosságáról.
- ⇒ A szakvélemény alapján kell a gyermek fejlesztését még hatékonyabban végezni.

- ⇒ Biztosítani kell a szülők és óvodapedagógusok felé, hogy egy-egy fejlesztő tevékenységet meglátogassanak, így várható el a szülőtől, hogy partner legyen.
- ⇒ Minden kiszűrt gyermekről írásos anyagot kell készíteni, amely tartalmazza a megfigyeléseket, a felvett anamnézist, a fejlesztendő területeket a tevékenységek anyagát és a gyermek fejlődését.
- ⇒ A kívánt cél elérésekor összegző véleményt kell készíteni, amely egyben lezárja a fejlesztést.

Az integrált nevelés során elvárt eredmény

- ✓ Az integrált nevelés eredményeként a sérült gyermekek váljanak képessé a közösségbe való beilleszkedésre, iskolába lépésre.
- ✓ Olyan szemléletformálás, mely felnőtteket és a gyermekek körében egyaránt biztosítja a „másság” elfogadását, tolerálását.

2./ Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

A tehetséges gyermekek fejlesztését a kolleganők differenciáltan, egyénileg és kiscsoportos formában végzik. A feltételek kialakításával, a tevékenységek szervezésével, de elsősorban a gyermekek saját aktív tevékenységén keresztül segítik a fejlődésüket. Mindezt úgy teszik, hogy a gyermekek számára ez örömforrás legyen, kreativitását, tehetségét ki tudják bontakoztatni és minden nap élményekkel gazdagon menjenek haza az óvodából.

A nagycsoportban a csoportvezető óvodapedagógus 4 tehetségcsoportba sorolják be a gyermekeket:

1. Ovi-foci
2. Zene-ovi
3. Ügyes-kezek
4. Mese-mese –mátka

A hónap utolsó szerdáján /egyszer egy hónapban/ a középső csoportos gyermekek is szabadon választva vehetnek részt a foglalkozások valamelyikén.

A közoktatási intézmények nevelési szemléletébe a hibakereső, kompenzáló, korrekciós szemlélet mellett fontos szerepet kap a gyermekek adottságaiknak, pozitívumaiknak fejlesztése és az erősségeikre alapozó pedagógiai szemlélet, amivel nem „veszik” el egyetlen érték sem.

Az óvodai nevelőmunkánk szerves részévé válik a tehetségígéreték gondozása, amely óvodapedagógiai szakértelmet igényel.

A tehetséggondozás kiterjed a teljes óvodáskorra és minden gyermekre. Minden gyermekben megkeressük a legjobb adottságokat, képességeket és nemcsak a hátrányaira fókuszálva fejlesztjük őket, hanem értékeik alapján vonjuk be a gyermekeket a tehetségígéreték gondozásába.

A nagycsoportban az iskoláskor előtt biztosítjuk minden gyermek számára, hogy a legjobb adottságainak megfelelően bekerülhessen valamely gondozóműhelybe. Azt az elvet érvényesítjük, hogy „minden gyermek tehetséges lehet valamiben, csak fel kell azt fedezni.”

Ha segítséget adunk a gyermeknek, nemcsak az átlagon felüli adottságaik, hanem a legjobb adottságaik speciális fejlesztéséhez is, nagyobb az esély arra, hogy később ők is tehetségessé válhassanak. Mi ezt az álláspontot szeretnénk érvényesíteni óvodánk

tehetséggondozó gyakorlatában, mert így látjuk biztosítottnak az esélyegyenlőség elvét a gyakorlatban.

Nevelőtestületi döntés alapján óvodánkba négy tehetséggondozó műhelyt tudunk biztosítani.

A Nemzeti Tehetségtanács által ajánlott létszámkeretet betartva 6-15 fő gyermek kerül egy tehetségműhelybe.

1. **Ovi-foci tehetségműhely célja,** hogy az óvodás gyermeket az egészséges életmódra, a mozgás szeretetére nevelje. Minél korábban megismerkedhetnek különböző mozgásformákkal, annál nagyobb hatást érünk el a koordinációs képességek, erőnlétük, kitartásuk fejlődése terén, s talán rejtett tehetségük is idejében napvilágra kerülhet.

A labdayakorlatok a koordinációs képességek fejlesztésére kiválóan alkalmas, valamint fejleszti a motoros képességeket. Óvodáskorban tehetjük le a sportjátékok alapjait is, amelynek elmaradása csak nehezen pótolható.

Foglalkozást vezeti: Barna Ágnes óvodapedagógus

2. **Mese-mese-mátka:** a drámajáték kiváló módszereivel a gyermek az együttműködést, konfliktuskezelést, önismeretet gyakorolhatják, valamint a személyiségük formálódik. E tehetségműhely során a gyermekek legkülönbözőbb képességeit fejlesztjük.

Foglalkozást vezeti: Benedekné Fehér Anikó óvodapedagógus

3. **Ügyes kezek tehetségműhely** igen sok fejlesztési lehetőséget kínál a kézművesség sokféle ága, a szalma, csuhé, agyag... felhasználása. Ebben a műhelymunkában a legszínesebbek a programok.

A képkészítésen át plasztikai munkákon, a térkomponáláson és a barkácsoláson keresztül megjelenik minden manuális tevékenység, amely tovább gazdagítja az óvodai tevékenységekben részt vevő gyermekek alkotó képzeletét.

Foglalkozást vezeti: Perjésiné Dudás Andrea óvodapedagógus

4. **Zene-ovi:** a gyermek, éneklési képességét, hallásfejlesztését tökéletesíti ez a műhely, mert Kodály nyomán bizonyítani szeretnénk, hogy a gyermekek már óvodáskorban a sok énekléssel milyen kifinomult zenei készségekkel rendelkezhetnek.

A hangszerek (ritmus és dallamjátszó) megismerésével a gyermek zenei adottságait erősítjük, valamint, hogy elmélyítsük az igényes zene szeretetét élvezetét különböző módszerekkel a gyermek zenei kreativitását fejlesztjük.

Foglalkozást vezeti: Holyeváczi Nikoletta

XII. NEMZETI ETNIKAI KISEBBSÉG

„A magyar élet számtalan visszaállása egyenesen a közösségi nevelés hiányából ered.”

(Kodály Zoltán)

Az óvodáskorú cigány gyermekek közül, csaknem mindenki jár óvodába. Létszámuk az óvodáskorú gyermekek 5 %-át teszi ki.

A családok nagy százaléka nem dolgozik. Sokan közülük nagycsaládosak és a gyermekvédelmi támogatás az egyetlen jövedelemforrásuk. Az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek többsége ingerszegény otthoni környezetben él. A szülők többsége alacsony iskolázottságú, gyakran munkanélküli. Folyamatosan nő a csonka családban élő gyermekek száma is.

Zömmel önálló lakással rendelkeznek, betelepülve a falu különböző területeire – élik életüket. Gyermekeiket nagy részük tisztán, ápoltan járattja az óvodába, de akadnak bizony problémás családok is. Az óvodába lépéskor elvégzett szintfelmérések eredményei alapján, a családlátogatások során, tapasztalt körülmények és cigánygyermekek óvodai életbe való beilleszkedése, iskolába lépésükkor értelmi, érzelmi, szociális fejlettségük még mindig sok esetben elmarad a többi beiskolázandó kisgyermek fejlettségi szintjétől.

Közös munkánkat részben hátráltatja az a tény is, hogy elvi kérdésekben, miszerint /pl.: egy-egy tanköteles korú gyermeket sokszori felszólításra sem hajlandóak rendszeresen óvodába járattni, gyakran szükséges a területi illetékes jegyző segítségét kérnünk.

A szociokulturális hátrányok mellett gyakran még részképeség zavarokkal is küzdenek.

Fő célunk:

Ne szégyelljék etnikai hovatartozásukat.

A gyermekeket mindkét kultúrához való alkalmazkodásra képessé tenni.

Eddigi eredményeink megőrzése.

Szülőkkel, hozzátartozókkal kialakított kapcsolat megtartása, illetve továbbfejlesztése, mélyítése.

Fejlesztő foglalkozások szervezésével hátrányok leküzdése.

Feladatunk:

Az egészséges, harmonikus személyiség fejlesztés a testi, az értelmi és szociális érettség kialakítása a sikeres iskolai beilleszkedéséhez.

A rendszeres óvodába járás szorgalmazása.

Identitásuk erősítése.

Egészséges életmódra nevelés.

Anyanyelvi nevelés keretében, a beszédértés, beszédfigyelem fejlesztése, igényébresztés a társalgásra.

Ismeretek bővítése játékos formában, gondolkodási műveletek erősítése.

Azon munkálkodni, hogy ezeket a gyermekeket is képességeikhez mérten, minél magasabb fejlettségi szintre eljuttassuk, óvodába, iskolába való beilleszkedésüket, lehetőségeikhez képest, maximálisan elősegítsük.

Rendszeres kapcsolattartás, szülőkkel, nagyszülőkkel, testvérekkel. /Formái: családlátogatás, szülői értekezlete, rendezvények, nyílt napok, bemutatók./

Kisebbségi Önkormányzattal, családsegítőkkal, védőnővel való folyamatos együttműködés.

A múzeumlátogatások, kirándulások, bábelőadások, állatkerti séták pótolják azokat az élményeket, amelyekből a gyermekek az otthoni környezetükben kimaradnak.

Sokszor érik őket negatív hatások is. Ezeket próbáljuk ellensúlyozni.

Tartalom:

A fejlesztés időpontja, konkrét cél, terület megnevezése, a fejlesztés módszerei, eszközei. A fejlesztés dokumentációja a csoportnapló.

A legfontosabb fejlesztési területek a következők:

Mozgásfejlesztés: nagy és finommozgás (kézmozgások, egyensúlyérzék fejlesztés).

Testséma fejlesztés: (Testkép, én-kép.)

Téri tájékozódás, térbeli mozgás fejlesztése: térirányok, térbeli viszonyok, jobbaloldal.

Értelmi fejlesztés: (csoportosítás, időbeli relációk, figyelem, motoros feladat verbális visszaadása).

Finommotoros koordináció fejlesztése: (rajzkészség fejlesztése).

Nyelvi kifejező készség fejlesztése: (szókincs, beszédritmus, képolvasás, szöveg visszaadás).

Érzelmi, szociális fejlesztés: (kapcsolatteremtés, beilleszkedés, feladat megértés, feladattartás, érzelmi élet).

Szociális érettség: (önállóság, feladat végzés, munkatempó).

Tehetséggondozás: (valamelyik területen kimagasló teljesítmény esetén fejlődés feltételeinek biztosítása).

A fejlesztést végzik:

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok, csoporton kívüli szakemberek a dajka néni segítségével.

A fejlesztés:

Csak akkor lehetünk eredményesek, ha az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeket az iskola kezdésig felzárkóztatjuk társaikhoz, a tehetségeket továbbfejlesztjük, és minden segítséget megadunk neki, és a családoknak ahhoz, hogy a gyermekek egyenlő eséllyel kezdjék meg az iskolai tanulmányaikat.

Céja:

A differenciáló nevelési /fejlesztési folyamatokban az egyes gyermekek közötti eltérések, különbségek fel/megismerése és az ezen alapuló eljárások, alkalmazások összessége.

Feladata:

- ⇒ Neveléssel, mint a társadalmilag releváns egyéni képességek intenzív fejlesztése.
- ⇒ Differenciált neveléssel, amelyhez irányított és kontrollált érzelem közvetítésre van szükség.
- ⇒ Differenciált neveléshez a tárgyi feltételek biztosítása.
- ⇒ Differenciált fejlesztés a különböző tevékenységekben történjen.
- ⇒ Egyénileg, kiscsoportban, csoportban óvodapedagógussal és csoporton kívül szakemberek közreműködésével.

Óvodapedagógus feladata:

- Óvodapedagógus, szülők, szakemberek kapcsolattartása folyamatos legyen.
- Válgják elfogadóvá, munkáját az empátia, az elfogadó attitűd, szeretetteljesség és következetesség hassa át.
- Ismerjék meg a tanulásszervezési formákat.
- Egyénre szabott terápiás eszközöket, eljárásokat tudjon alkalmazni az óvodapedagógus.
- A gyermekek megfigyelése, részképesség-hiányosságok felismerése az óvodába kerüléstől válgják fontos feladatává.

XIII. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:

*„Valaminek a megtanulásához a
Legegyszerűbb út,
Hogy magad fedezd fel!”*

- ♦ A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai munkához élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodából iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
- ♦ Az iskolaérettségnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak
Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek mindegyike egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.
- ♦ a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz.
Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél
- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a
szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre
nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képezi szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem
tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is
kialakulóban van.
- ♦ Az egészségesen fejlődő gyermek
- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különbözi mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán-és mássalhangzókat (a fogváltással

is összefügg nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében éli növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit.

Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

- ♦ Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnittel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek
 - egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
 - feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.
- ♦ Az ötéves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.
- ♦ A neurológiai és egyéb hátránnyal küzdő A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett korrekció pedagógiai munka mellett érheti csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.
- ♦ A különleges gondozásra jogosult gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.
- ♦ A nehézségeket okozó kompetencia területeken az új készségeket sajátítsák el a gyermekek.
- ♦ A megfelelő szint elérése a sok gyakoroltatáson keresztül történjen.
- ♦ Képesek legyenek a gyermekek konfliktusokat megoldani, a megkezdett tevékenységeket, feladatokat befejezni.
- ♦ Önmagához mérten kimutatható legyen a fejlődés.

IKT eszközök alkalmazása:

Mindennapi életünkben megnőtt az információ társadalmi szerepe, és felértékelődött az információszerzés képessége.

Az informatikai eszközök alkotó használata és az informatikai eszközökkel elérhető szolgáltatások révén életminőség javulás érhető el. Az informatikai eszközök használatának szükségessége, igénye, alkalmazása ugrásszerűen megnőtt óvodánkban mind a szakmai, mind az irodai adminisztráció tekintetében.

Valamennyi óvodapedagógus felkészülése során aktívan használja az informatikai eszközöket (digitális fényképezőgép, lap-top, asztali számítógép, stb.) és az együttműködésen alapuló módszereket.

Az óvodapedagógusok képesek legyenek IKT elemekkel gazdagítani nevelési, oktatási anyagaikat, képesek legyenek az óvodás gyermekek érdeklődéséhez, képességeihez leginkább illő anyagokat, tanulási módokat megválasztani.

Az óvodapedagógusok az egész nevelési év nevelő munkájába építsék be az IKT eszközök használatát.

<i>IKT eszköz megnevezése</i>	<i>Eszközök száma:</i>
<i>Televízió</i>	<i>1 db</i>
<i>DVD lejátszó</i>	<i>1 db</i>
<i>HIFI CD lejátszó</i>	<i>1 db</i>
<i>CD magnó</i>	<i>5 db</i>
<i>Digitális fényképezőgép</i>	<i>1 db</i>
<i>Fénymásoló, nyomtató</i>	<i>1 db</i>
<i>Asztali számítógép (óvodatitkári iroda)</i>	<i>1 db</i>
<i>Hordozható számítógép (LAPTOP – elavult)</i>	<i>1 db</i>
<i>Laminológép</i>	<i>1 db</i>
<i>Diavetítő</i>	<i>1 db</i>
<i>Projektor</i>	<i>1 db</i>
<i>Pen-drive</i>	<i>csoportonként 1 db</i>

A óvoda dolgozóinak informatikai felkészültsége:

<i>Képzés megnevezése:</i>	<i>Fő</i>
<i>ECDL számítógéphasználoi vizsga</i>	<i>1 fő</i>
<i>Számítógép és internet alapismeretek</i>	<i>2 fő</i>
<i>Gazdasági informatikai végzettség</i>	<i>1 fő</i>
<i>Szoftverüzemeltető</i>	<i>1 fő</i>

Informatikai stratégia:

- Pályázati lehetőségekkel az óvoda IKT kultúrájának fejlesztése.
- 2016 költségvetésbe pendrive vásárlás tervezése.
- Az IKT eszközök használatával az óvodapedagógus szemlélete változzon meg, fokozatosan épüljön ber a nevelőtevékenységbe és az adminisztrációs tevékenységet könnyítse meg, valósuljon meg az adminisztráció digitalizációja.
(Témahét, projekt, jó gyakorlatok, gyermek fejlődésének mérése, egyéni fejlesztési terv, értékelések, pedagógiai tervezések.)

Informatikai hálózat:

Az óvoda internetes hozzáféréssel rendelkezik, az óvda pedagógusok e-mail címmel rendelkeznek, mely megkönnyíti az információk áramlását elektronikusan.

Pedagógiai munka digitális dokumentálásához számítógép – szoftver vásárlása pályázat keretében.

SZAKIRODALOM

Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
Budapest, 1996.

Fábián Katalin: Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program
1996. FABULA Humán Szolgáltató Bt.

Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program útmutatói:

Útmutató: Tervezés

Fábián Katalin: Ünnepe, ünnepélyek, megemlékezések
FABULA Humán Szolgáltató Bt. 1997.

Útmutató: A Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program

Szemán Józsefné dr.: Matematika komplex foglalkozásainak szervezéséhez
FABULA Humán Szolgáltató Bt. 1997.

Útmutató: A Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program

Bihariné Dr. Krekó Ilona, Kanczler Gyuláné: Természet-társadalom-ember
FABULA Humán Szolgáltató Bt. 1997.

Útmutató: A Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program

Dr. Bodnár Zsuzsanna: mindennapi testnevelés foglalkozásainak szervezéséhez
FABULA Humán Szolgáltató Bt. 1997.

Útmutató: A Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program

Fábián Katalin: Az egészséges életmódra nevelés az óvodában
FABULA Humán Szolgáltató Bt. 1997.

Chrappán Magdolna – W.Mikó Magdolna:

A Tevékenységközpontú Óvodai Program pedagógiai és pszichológiai háttere
FABULA Humán Szolgáltató Bt. 1997.

Útmutató: A Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program

Boza Erzsébet: Művészeti tevékenységek, vizuális, komplex foglalkozásainak
szervezéséhez.
FABULA Humán Szolgáltató Bt. 1997.

Érték és Minőség az ezredforduló óvodáiban

OKKER 1998.

Mészáros Imréné: Óvodai bábjátékok

Tankönyvkiadó 1982.

Nagy Katalin: Házi bábszínház

Népművészeti Intézet 1984.

Zilahy Józsefné: Óvodai nevelés játékkal, mesével

Eötvös József Könyvkiadó Budapest, 1996.

Perlai Rezsóné: az óvodáskor fejlesztő játéakai
Okker Kiadó

Az Óvodáskorú gyermek egészséges életmódja
Országos Egészségnevelési Intézet 1981.

Dr. Tótszóllósné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában
Nemzeti Ifjúsági Sport és Szabadidő Alapítvány 1994.

Lázár Endréné – Kőrösiné Takács Elvira: Varázsoljunk együtt
Szalay Könyvkiadó Kisújszállás, 1998.

Kis Éva „Itt a nyár, táncot jár a napsugár...”
Kis Éva Hatvan, Béke u. 5/a.

Dr. Hegyi Ildikó: Fejlődési lépcsőfokok óvodáskorban
OKKER Oktatási Kiadó 1999.

Bessenyei Antal: Praktikus ábrázolás az óvodában
Tankönyvkiadó, Budapest, 1981.

Király Gabriella: Ovi-origami
Magyar Origami Kör Kecskemét, 1997.

Kovács György-Bakos Éva: Játék az óvodában
Debrecen, 2001.

Lakatos Lilla figuráiból: Termésbábok mindenkinek
Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 1998.

Muszka Pál Anna: Vizuális nevelés – rajz, festés
Belladonna Cluj Napoca 2003.

Bozsik Rozália és Kovács Júlia: Textilfigurák mindenkinek
Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.

Külföldi kiadványok
GANZ IN GOLD Topfüzetek

Heidmarie és Konstantin Wourtsakis: Egész évben körhinta
NOVUM 2003.

Bábesztétikai Szöveggyűjtemény
Budapest, Népművészeti Propaganda Nyomda, 1978.

Máktündérek, csutkanépek
Móra Ferenc Könyvkiadó 1984.

Nagyszüleink játécai városban és falun
SZÓRAKATÉNUSZ Kecskemét 1980.

Játékiskola
Budapesti Művészeti Központ 1985.

Játékeszköztár
NICO Játékkereskedelmi Bt. Székesfehérvár 2003.

Kiro Lászlóné és Tóth Ágnes: Varázsige
NOVUM Kft.2001.

Tekeredik a kígyó /választható kistérségi, nevelési program javaslat és ötletgyűjtemény/
2003.

Szegál Borisz: Roma gyermekek értelmi és szociális fejlettségének elősegítése az óvodában
Press Coord-Alex Typo 2000.

1993. évi LXXIX Kt. és módosításai

1994. évi (VI.8.) MKM rendelet

1997. évi XXX.I. törvény

Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának módosított változata 2009. november 20-tól érvényes a 255/2009.(XI.20.) Kormányrendelet alapján.
Budapest

Nagy Jenőné: Csak tisztaforrásból
ECOMIX Nyomda, Szolnok 2002.

Tág a világ sorozatból Hasznos tudnivalók óvodáskorú gyermekekről
Nemzeti Tankönyvkiadó Budapest, 2004.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A programot készítette és elfogadta: a tápiógyörgyei Kastélykert Egységes Óvoda-bölcsőde nevelőtestülete:

Barna Ágnes:	Barna Ágnes sk.
Benedekné Fehér Anikó	Benedekné Fehér Anikó sk.
Füleki Ildikó	Füleki Ildikó sk.
Holyeváczi Nikoletta	Holyeváczi Nikoletta sk.
Kisné Cselei Mária:	Kisné Cselei Mária sk.
Lesták Péterné Vajon Ildikó	Lesták Péterné Vajon Ildikó sk.
Mészárosné Német Andrea	GYED
Mohácsi Sára	Mohácsi Sára sk.
Perjésiné Dudás Andrea	Perjésiné Dudás Andrea sk.

Jóváhagyta: Lesták Péterné Vajon Ildikó a Tápiógyörgye Kastélykert Egységes-Óvoda-bölcsőde vezetője

Tápiógyörgye, 2015.év augusztus hó 31.nap

Egyetértését nyilvánította az óvodai Szülői Munkaközösség nevében :
Varga Attiláné sk.

Tápiógyörgye, 2015.év augusztus.hó 31. nap

Nyilvánosság biztosítása: SZMSZ-ben foglaltak szerint.

Gyermek neve: _____

Egyéni képességfejlődés mutatói

E G É S T Z M S. Ó D	Tisztálkodás				Öltözködés				Étkezés				Fogmosás				WC használat				Zsebkendő használat			
	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7
0. önállótlan					0. önállótlan				0. teljesen önállótlan				0. elutasítja				0. nem megbízható				0. nem használja			
1. segítséget igényel					1. próbálkozik				1. segítséggel étkezik				1. segítséget igényel				1. segítséget igényel				1. szükség esetén szól			
2. figyelmeztetésre végzi					2. kis segítséggel végzi				2. eszközöket korának meg-				2. önálló				2. használat után lehúzza				2. segítséget igényel			
3. önálló					3. megfelelő sorrendben				3. megfelelően használ				3. rendben tartja eszközeit				3 WC után kezet mos				3. használja, tudja a helyét			
4. másokat is figyelmeztet					4. önálló				4. másokat is figyelmeztet				4. másokat is figyelmeztet				4. önálló, figyel a rendre				4. másokat is figyelmeztet			
É S																								
R Z																								
Z O																								
E C																								
L I																								
M A																								
I L																								
I																								
N. Z.																								
A																								
K																								
A																								
R																								
A																								
T																								
A																								
N																								
Y																								
A																								
N																								
Y																								
E																								
L																								
V																								
J																								
Á																								
T																								
É																								
K																								

M O Z G Á S	30 m-es futás				Tartós futás				Kétkezes medicinlabda				Helyből távolugrás				Labdapattogatás				Célpadobás 3 m-ről, 6x			
	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7	3-4	4-5	5-6	6-7
M K O É T P O E R S I S K É S U C	30 m-es futás 0. nem vesz részt 1. 16 mp-en túl 2. 13-16 mp között 3. 10-13 mp között 4. 10 mp alatt				Tartós futás 0. nem vesz részt 1. 3 perc alatt 2. 3-6 perc között 3. 6-12 perc között 4. 12 perc fölött				Kétkezes medicinlabda 0. 100 cm alatt 1. 100-200 cm között 2. 200-300 cm között 3. 300-400 cm között 4. 400 cm fölött				Helyből távolugrás 0. nem vesz részt 1. 50 cm alatt 2. 50-80 cm között 3. 80-100 cm között 4. 100 cm fölött				Labdapattogatás 0. sikertelen 1. 1 – 3 db 2. 4 – 6 db 3. 7 – 10 db 4. 10 fölött				Célpadobás 3 m-ről, 6x 0. nincs találat 1. 1 találat 2. 2 - 3 találat 3. 4 - 5 találat 4. 6 találat			
M K O É T P O E R S I S K É S U C	Mozgáskoordináció 0. nem szereti a mozgást 1. mozgása összerendezetlen 2. természetes mozgásokat helyesen végzi 3. sz-k-l koordináció megfelelő 4. mozgása összerendezett				Finommotorika 0. csak nagymozgást végez 1. finommozgása fejletlen 2. ábr.techn. kivitelezés gyenge 3. szem-kéz koordináció összerendezett 4. érzelmeket is kifejez				Formaábrázolás 0. nem rajzol 1. fírka szintű 2. felismerhető formák 3. arányos, részletező formák 4. képet alkot				Emberábrázolás 0. nem képes rá 1. részletszegény, sematik. 2. minden testrész megvan 3. egyénített, részletező 4. mozgó alak ábrázolása				Eszközhazsánálát 0. kevés eszközt használ 1. segítségével használja 2. motivációt igényel 3. utánzás alapján használja 4. önállóan, szívesen használja				Kreativitás 0. ötletszegény 1. szűk motívumválasztás 2. igénye van az alkotásra 3. csak egyes területeken kreatív 4. minden területen kreatív			
P S Z I C H E S	Vizuális érzékelés 0. nem érzékeli az eltérést 1. nagy eltérést észlel 2. apró eltérést is észlel 3. alak-háttér megkülönböztetése 4. absztrakt forma felism.				Akuszikus észlelés 0. nem tesz különbséget 1. zöreijhangokat felismeri 2. finom eltéréseket is észlel 3. háttérzajokból kiszűri a hangokat 4. szövegkörnyezetből kihallja				Tapintásos észlelés 0. nem ismeri fel a formát 1. felismeri és megnevezi 2. minta szerint megtalálja 3. megnevezés szerint megtalálja 4. tul. Szerint megtalálja				Téri orientáció 0. nem ismeri a testsémáját 1. ismeri a testsémáját 2. tájékozódik térben, síkban 3. névutók szóbeli kifejezése 4. oldalasság ismerete				Időérzékelés 0. nem érzékeli az időt 1. ismeri az évszakokat 2. ismeri a napszakokat 3. cselekvések időrendi sorrendbe tétele 4. időbeli relációk ismerete				Szerialitás 0. nem érzékeli a sorrendiséget 1. sorrend színek alapján 2. sorrend formák alapján 3. szósor, mozgás alapján 4. önálló sorrendtervezés			
F U N K C I Ó K	Vizuális emlékezet 0. egyre sem emlékszik 1. 1 – 2 elem 2. 3 – 4 elem 3. 5 – 6 elem 4. 7 – 8 elem				Verbális emlékezet 0. egyre sem emlékszik 1. 1 – 2 elem 2. 3 – 4 elem 3. 5 – 6 elem 4. 7 – 8 elem				Matematikai tájékozottság 0. nem ismeri a sorrendiséget 1. mechanikusan számol 2. mennyiségeket számol 3. mat. műveleteket végez 4. logikusan gondolkodik				Gondolkodás 0. tájékozatlan 1. ált. tájékozottsága van 2. zárt feladatokat old meg 3. ismeri a gyűjtőfogalmakat 4. kreatívan gondolkodik				Figyelem 0. érdektelen 1. szétszórt 2. könnyen elterelhető 3. életkorának megfelelő 4. tartós				Monotónia tűrés 0. nem képes rá 1. rövid ideig képes 2. átlagos ideig bírja 3. a vége előtt feladja 4. befejezi			

Tájékoztató ideje	Szülő aláírása	Vélemény

Egyéni fejlesztési terv 20.....-20..... nevelési év

I. félév

A fejlesztésbe bevont gyermek neve:

kora: év

1./ Az egyéni fejlesztés indoka:

2./ A fejlesztés területe:

3./ Az egyéni fejlesztés formái és gyakorisága:

4./ Az egyéni fejlesztéshez használt eszközök:.

5./ A fejlesztés során elért eredmény mérésének, értékelésének eszközei:

6./ Fejlesztés során alkalmazható tevékenységek:

7./ Az egyéni fejlesztés eredménye, vagy kudarca:

II. félév

1./ Az egyéni fejlesztés indoka:

2./ A fejlesztés területe:

3./ Az egyéni fejlesztés formái és gyakorisága:

4./ Az egyéni fejlesztéshez használt eszközök:

5./ A fejlesztés során elért eredmény, mérésének értékelésének eszközei:

6./ Fejlesztés során alkalmazható tevékenységek:

7./ Az egyéni fejlesztés eredménye, vagy kudarca:

.....
óvodapedagógus

**TÁPIÓGYÖRGYE KASTÉLYKERT ÓVODA ÉS
MINI BÖLCSŐDE**

2767 Tápiógyörgye, Táncsics M. u. 5.

Tel/Fax.: 06-53-383-099

e-mail: ovoda.gyorgye@freemail.hu

J e g y z ő k ö n y v

Készült: Tápiógyörgye Kastélykert Óvoda és Mini Bölcsőde intézményében 2018. augusztus 27-én.

Jelen vannak: - óvodavezető,
- nevelőtestület

Tárgy: Az intézmény Pedagógiai Programjának elfogadása

Jegyzőkönyvvezető: Kristályné Farkas Ildikó

A 2018. július 25-i Magyar Közlönyben jelent meg az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Korm.rendelet módosításáról szóló 137/2018. (VII.25.) Korm.rendelet. A módosítások 2018. szeptember 1-jén lépnek hatályba, melynek megfelelően átdolgoztuk a Pedagógiai Programot és a nevelőtestület

Teljes mértékben elfogadott
(A megfelelő rész aláhúzendő)

Nem fogadott el

Hozzászólások:

Kristályné Farkas Ildikó
jegyzőkönyvvezető

László Zoltán
óvodavezető

Nevelőtestület aláírása:

Benedekné Fehér Anikó

Sátori Csilla Anna

Blaskó

Horváthné Varga

Bara László

Papné Duda

Ujvári János